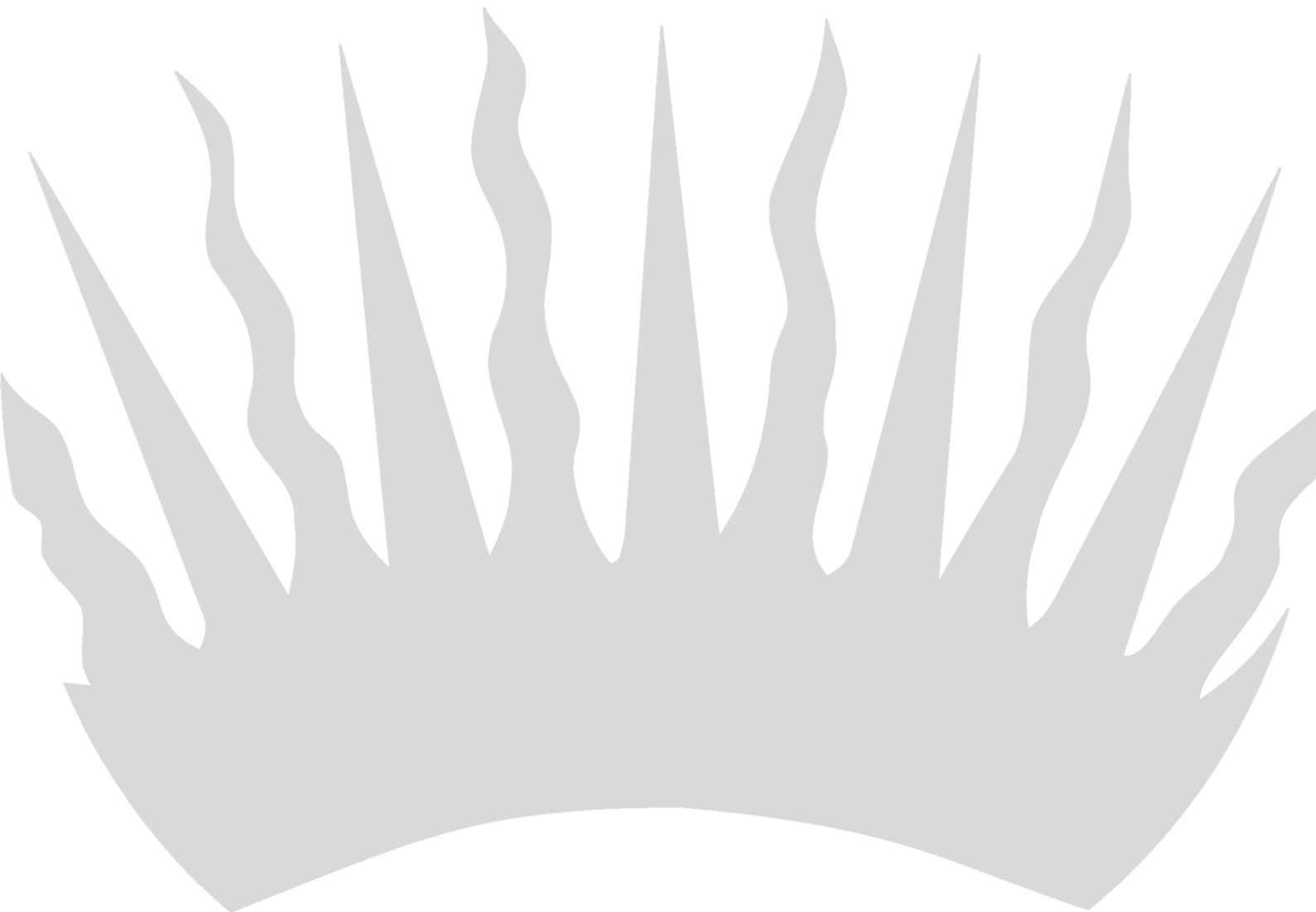

Utsjoen kunnan

Tilinpäätös 2021

Utsjoen kuntastrategia

Visio 2025

Utsjoki on saamelaisia perinteitä kunnioittava ja rohkeasti tulevaisuuteen suuntaava kunta. Kunnan elinvoimaisissa kylissä tuotetaan palveluja sekä saamen että suomen kielellä. Utsjoki on tunnettu luontaiselinkeinoistaan, kansainvälisestä elinkeinotoiminnastaan sekä kulttuuri- ja luontomatkailupalveluistaan.

Arvot

Elävä saamelaiskulttuuri

Arvo tarkoittaa saamen kielen kuulumista ja saamelaiskulttuurin näkymistä arjessa. Toiminnassa arvo näkyy saamenkielisten ja saamelaiskulttuurilähtöisten palveluiden tietoisena ja aktiivisena kehittämisenä.

Luonto kulttuuriympäristönä

Arvo tarkoittaa kuntalaisten luonnonkäyttömahdollisuuksien ja saamelaiskulttuurin turvaamista. Paikallinen luontokäsitys on laaja pitäen sisällään luonnon kestävä monikäytön, elinkeinot ja ihmisten elinympäristön. Luonnonkäyttöön liittyvä edunvalvonta on keskeisessä osassa kunnan toimintaa.

Yhdenvertaisuus

Arvo tarkoittaa yhdenvertaisia ja yksilöllisesti suunniteltuja palveluja kaikille kuntalaisille. Saamen kieleen ja kulttuuriin liittyvää yhdenvertaisuutta edistetään aktiivisesti. Yhdenvertaisuutta tukee monipuolinen rajat ylittävä yhteistyö Norjan kanssa.

Suunnitelmallisuus

Arvo näkyy sujuvuutena, tehokkuutena ja avoimuutena päätöksentekoprosesseissa, toimivina ja yhdenvertaisina palveluina sekä tulevaisuuden turvaavana määrätietoisena edunvalvontana.

Strategiset painotukset

1. Kestävä kuntatalous
2. Kunta alueena on kilpailukykyinen ja elinvoimainen
3. Aukkaat saavat hyvät palvelut saamen ja suomen kielillä
4. Kunta on vetovoimainen ja haluttu työnantaja

Visio, arvot ja strategiset painotukset

Kestävä kuntatalous

Kilpailukykyinen ja elinvoimainen
Utsjoki

Hyvät palvelut saamen ja
suomen kielillä

Vetovoimainen ja haluttu
työnantaja

Kestävä kuntatalous

Tavoitteet

- Kunnan talous on tasapainossa
- Investointien suunnitelmallisuus – esimerkiksi tehdään kiinteistöjen käyttö- ja korjaussuunnitelma investointikaudelle (4 v.)
- Verorahoitus pohjan vahvistaminen – elinkeinostrategian toimeenpano
- Hankintaosaamisen vahvistaminen

Kunta alueena on kilpailukykyinen ja elinvoimainen

Tavoitteet

- Vahvistetaan yritystoiminnan toimintaedellytyksiä – toteutetaan elinkeinostrategiaa tukevia kehittämishankkeita
- Parannetaan rajakaupan, viennin ja rajatyön edellytyksiä – edunvalvontaa ja Utsjoki-mallin jatkohankkeet
- Haetaan aktiivisesti uusia ja innovatiivisia kestävän kehityksen mukaisia liiketoimintamahdollisuuksia
- Edistetään luontaiselinkeinoja ja mm. luontoon ja kulttuuriin pohjautuvia kestäviä liiketoimintamahdollisuuksia osana elinkeinostrategian toteutusta
- Edistetään monikielisyyteen ja -kulttuurisuuteen

- pohjautuvien työpaikkojen ja yritystoiminnan syntymistä
- Äilegas-keskuksen kehittäminen
    - Luontoon ja kulttuuriin pohjautuvan matkailuelinkeinotoiminnan kehittäminen ja kansainvälistyminen
  - esim. matkailustrategian tekeminen
  - Tuetaan kyläkeskusten kehitystä ja elinvoimaisuutta huomioiden niiden vahvuudet
  - Lapsiperheiden määrän lisääminen – kunta asuntorakentamisen edistäjänä ja hyvät monikieliset lapsiperheiden palvelut
  - Päiväkoti- ja kouluverkoston säilyttäminen ja kehittäminen kyläkeskuksissa
  - Tuetaan kaavoituksella elinkeinotoimintaa ja asuntorakentamista
  - Saavutettavuuden ja logistiikan kehittäminen – edunvalvonnan tehostaminen sekä aktiivinen vaikuttaminen ja osallistuminen maakuntakaavan laadintaan
  - Omaleimaisen kuntaimagon vahvistaminen – viestintäsuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen

Asukkaat saavat hyvät palvelut saamen ja suomen kielillä

Tavoitteet

- Palveluiden lähtökohtana on asiakastyytyväisyys, palveluiden riittävyys, oikea kohdentuvuus ja oikeellisuus
- Turvataan ja kehitetään lähipalveluiden saatavuutta
- Edunvalvonta sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä
- Edunvalvonta julkisten viranomaispalveluiden turvaamiseksi ja pysymiseksi
- Parannetaan saamenkielisten palveluiden tarjontaa mm. lisäämällä saamenkielisen henkilöstön määrää
- Lisätään sähköisten palveluiden käyttömahdollisuuksia ottamalla käyttöön uusia palvelumuotoja
- Osallistetaan asukkaat kunnan palveluiden kehittämiseen laajentamalla kuntalaisten kuulemista
- Vahvistetaan Norjan kanssa tehtävää yhteistyötä ja sitä kautta parannetaan palvelujen saatavuutta

Kunta on vetovoimainen ja haluttu työnantaja

Tavoitteet

- Parannetaan ulkoista ja sisäistä viestintää viestintäsuunnitelman mukaisella toiminnalla
- Tuetaan työntekijöiden osaamisen kehittämistä koulutussuunnitelman mukaisesti
- Tuetaan työhyvinvointia ja työssä jaksamista
- Järjestetään työntekijöille hyvät ja asianmukaiset työvälineet ja työtilat

Toimintakertomus

Toimintakertomusta ja tilinpäätöstä koskevat säännökset

Tilinpäätöstä koskevat säädökset on esitetty kuntalain pykälissä 113-115. Kuntalain mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja.

Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Kunnanjohtajan katsaus

Päättäneen tilikauden alijäämä on -450 121,15 euroa. Vuoden aikana valtuusto hyväksyi yhteensä -557 227 euroa hallintokuntien lisämääräraha hakemuksia.

Alkuperäisessä talousarviossa oli arvioitu kertyvän ylijäämää 28.000 euroa. Päättäneen tilikauden aikana talousarvioon tehtiin yhteensä lähes 600.000 euron suuret määrärahalisäykset. Lisämäärärahat muodostuivat elinvoiman ja sivistyksen hankkeista sekä perusturvan lastensuojelusta, erikoissairaanhoidosta ja kotisairaanhoidosta sekä tehostetun palveluasumisen kustannuksista.

Lukuja tarkasteltaessa voidaan todeta, että hallintokunnat pysyivät valtuustossa muutetussa talousarviosummissa.

Suurimmat muutostarpeet olivat edellä mainitulla tavalla sosiaalitoimessa. Menot ovat olleet lakiin perustuviin toimintoihin kohdistuvia ja välttämättä toteutettaviin toimintoihin kohdistuvia menoja mm. lastensuojelu ja erikoissairaanhoido.

Teknisen toimen menot ja tulot poikkeavat talousarviosta n. 270.000 euroa. Suurin menolisäys n.180.000 euroa muodostuu kohonneista energiakustannuksista ja toinen merkittävä tulokseen vaikuttava tekijä on, että jätehuollon tuloja jäi toteutumatta n. 50.000 euroa.

Ansoverotuloja kertyi arvioitua enemmän 180.000 euroa ja kiinteistöverotulot jäivät n. 50.000 euroa arvioitua pienemmiksi. Valtionosuudet toteutuivat suunnitellusti.

Edelleen merkittävä sekä kunnan toimintaan, että kunnan talouden suunnitteluun ja toteutumiseen vaikuttava asia on ollut koronaepidemian jatkuminen.

Osittainen etätyö jatkui edelleen, koulutukset ja kokoukset toteutettiin suurimmaksi osaksi etätilaisuuksina. Sotehenkilöstön työpanosta ja voimavaroja on tarvittu korostetusti edelleen koronasta johtuviin töihin. Kunnan koronatyöryhmä on kokoontunut säännöllisesti viikoittain pitämään tilannekatsauksen ja käymään yhdessä läpi kulloinkin annetut ohjeistukset ja suositukset. Henkilöstön voimavaroja ja työpanosta on tarvittu paljon epidemian laajentumisen estämisessä.

Koronan lisäksi suurin Utsjokea, sen koko väestöä, matkailua ja taloutta koetellut tilanne koettiin, kun keväällä 2021 tuli tieto Tenojoen lohenkalastuksen kokonaisrauhoituksesta.

Luonnonvarakeskuksen ja Lapin ELY-keskuksen toimesta ”Lohita” hankkeessa tehtyjen laskelmien mukaan Utsjoen aluetaloudesta poistuu arviolta noin 5 miljoonaa euroa, lohen kalastuksen kokonaisrauhoituksen myötä. Kun tieto tästä äkillisestä rakennemuutoksesta tuli, aloitettiin kunnassa välittömästi toimenpiteet, joilla tätä taloudellista katastrofia voitaisiin edes jollakin tavalla hallita ja vahinkoja minimoida. Yhdessä maakunnan eri toimijoiden; Lapin liitto, Lapin ELY-keskus, eri oppilaitokset ja koulutuksen järjestäjät ja työvoimaviranomiset aloittivat yhteistyön Paikallisen rakennemuutoksen hankkeissa. Utsjoki sai ns. Akke- rahoitusta, minkä turvin voitiin aloittaa erilaisten hankkeiden suunnittelu ja rahoitushakemusten laatiminen. Kuntalaiset osallistettiin laajasti sen kartoittamiseksi, minkälaisia toimenpiteitä olisi hyvä aloittaa vallitsevassa uudessa tilanteessa. Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi Utsjoen paikallisen rakennemuutoksen hankkeisiin kohdistettavan pienen n. 300.000 euron avustuksen. Rahoitus kohdistetaan muun muassa Tenontien pyöräilyhankkeen suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Vireille laitettiin välttämättömät investointihankkeet kävely- ja pyöräilyreitit parantamiseksi kylien välittömässä läheisyydessä ja ns. Tenontien alueella. Rahoitusta investointeihin ei ole vielä saatu, mutta asiaa tulee edistää vahvasti jatkossa.

Lohikannan suojeleminen on yhteinen asiamme, mutta lohikannan romahdus ei ole Utsjoen kunnan tai kuntalaisten syy, vaan seurauksista ovat vastuussa suuremmat tahot. Siksi valtiovaltaa on osallistuttava tässä tilanteessa vahvemman tuella Utsjoen kunnan vaikeaan taloudelliseen tilanteeseen. Kunnassa on erittäin hyviä hankkeita, joilla voidaan saavuttaa vahvaa elinvoimaa alueelle ja laajemmin koko Lapin maakuntaankin, mutta sen rahoituksen, mikä hankkeiden vireille saamiseksi on välttämätöntä, on tultava valtiontuella ja rahoittamana.

Kotimaan matkailu lisääntyi edelleen ja se toi jonkin asteista helpotusta matkailuyrityksille, tilanteessa, missä lohituristit jäivät kokonaan puuttumaan alueeltamme. Edelleen kuitenkin on selvää, ettei kasvaessaankaan kotimaan matkailu kuitenkaan riitä korvamaan kansainvälisen matkailun vähentymisen menetyksiä.

Investointihankkeista valmistui viimeinen monitoimitaloista Nuorgamiin aivan vuoden lopussa. Voidaan todeta, että nyt kunnassa on jokaisessa kylässä ajanmukaiset opiskelutilat. Nuorgamista jäi vielä tässä vaiheessa puuttumaan kyläläisten kaipaama liikuntatila, mutta siihenkin voitaneen palata, kun kunnan taloudellinen tilanne vahvistuu.

Tämä kunnanjohtajan tilinpäätöskatsaus on viimeinen, minkä kirjoitan kunnanjohtajan virassa, siirrynhän eläkkeelle kesäkuun lopussa. Toivotan kaikille mitä parhainta jatkoa ja kiitän kaikkia hyvästä ja luottamuksellisesta yhteistyöstä.

Vuokko Tieva-Niittyvuopio
kunnanjohtaja (virkavastuussa 28.2.2022 saakka)

Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnanvaltuusto

Utsjoen kunnan ylin päättävä toimielin on kunnanvaltuusto, jossa on yhteensä 15 valtuutettua, valtuuston toimikausi alkoi 1.8.2021, uudet puheenjohtajat valittiin 23.8.2021. Kunnanvaltuuston puheenjohtajana on Mika Aikio (Sdp), Veikko Porsanger ja Uula Tapiola (Kesk).

Jäsenet

Aikio Mika, puheenjohtaja 23.8.2021 saakka, Tapiola Uula 23.8.2021 lähtien
 Porsanger Veikko I -varapuheenjohtaja 23.8.2021 saakka, Lukkari Sammoli 23.8.2021 lähtien
 Tapiola Uula, II-varapuheenjohtaja 23.8.2021 saakka Aikio Mika 23.8.2021 lähtien
 Ahlakorpi Anni
 Aikio Elle 23.8.2021 asti
 Guttorm Urho 23.8.2021 lähtien
 Guttorm Väinö 23.8.2021 lähtien
 Halonen Markku 23.8.2021 saakka
 Hekkanen Raimo 23.8.2021 saakka
 Holma Lotta-Inkeri 23.8.2021 saakka
 Jaatinen Eeva 23.8.2021 lähtien
 Katekeetta Antti 23.8.2021 saakka
 Konttinen Pirjo
 Kordelin Marjatta
 Laiti Niila 23.8.2021 lähtien
 Länsman Vesa 23.8.2021 lähtien
 Manninen Ismo
 Niittyvuopio-Valle Laura 23.8.2021 lähtien
 Nordberg Aulis 23.8.2021 saakka
 Pohjanrinne Arto 23.8.2021 lähtien
 Tapiola Ilmari

Valtuusto kokoontui vuoden 2021 aikana yhteensä viisi kertaa, käsitellyjä asioita oli 83.

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa ja vastaa sille kuntalaisia ja hallintosäännössä säädetyistä tehtävistä. Kunnanhallituksessa on seitsemän (7) jäsentä, jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kunnanhallituksen puheenjohtajana on vuonna 2021 toiminut Ilmari Tapiola 23.8.2021 saakka ja varapuheenjohtajana Marjatta Kordelin 23.8.2021 saakka, 23.8.2021 lähtien puheenjohtajana Väinö Guttorm ja varapuheenjohtajana Vesa Länsman.

Jäsenet 23.8.2021 saakka

Tapiola Ilmari, puheenjohtaja
 Kordelin Marjatta, varapuheenjohtaja
 Nuorgam Eeva,
 Porsanger Veikko
 Niila Laiti
 Ahlakorpi Anni
 Lukkari Sammoli

Varajäsenet 23.8.2021 saakka

Guttorm Rauna
 Holma Lotta-Inkeri
 Hekkanen Raimo
 Valle Petteri
 Elle Aikio
 Nordberg Aulis
 Lukkari Maritta

Jäsenet 23.8.2021 lähtien

Guttorm Väinö, puheenjohtaja
 Länsman Vesa, varapuheenjohtaja
 Kordelin Marjatta
 Pohjanrinne Arto

Niittyvuopio-Valle Laura
 Holmberg Aslak
 Ahlakorpi Anni

Varajäsenet 23.8.2021 lähtien
 Konttinen Pirjo
 Guttorm Urho
 Hekkanen Eemeli

Porsanger Veikko
 Jaatinen Eeva
 Rasmussen Riikka
 Tapiola Ilmari

Kunnanhallitus kokoontui vuonna 2021 9 kertaa, käsiteltyjä asioita oli yhteensä 209. Oikaisuvaatimuksia kunnanhallitukselle tehtiin yhteensä 2 kpl.

Lautakunnat ja muut yhteistyöelimet, joissa kunnan edustus

Elinvoimalautakunta

Jäsenet 23.8.2021 saakka
 Hekkanen Raimo, puheenjohtaja
 Porsanger Tuula, varapuheenjohtaja
 Guttorm Rauna
 Röntynen Juha-Matti
 Laiti Niila
 Niittyvuopio-Valle Laura
 Guttorm Arne

Varajäsenet 23.8.2021 saakka
 Pieski Tarmo
 Valle Johan Erik
 Nuorgam Eeva
 Valle Petteri
 Aikio Riitta
 Kvist-Aikio Kirsi
 Laiti Mauri

Jäsenet 23.8.2021 lähtien
 Konttinen Pirjo, puheenjohtaja
 Länsman Arvi, varapuheenjohtaja
 Rasmus Sebastian
 Vallte Petteri
 Niittyvuopio-Pieski Maarit
 Laiti Niila
 Niittyvuopio Anni-Sofia

Varajäsenet 23.8.2021 lähtien
 Lukkari Maritta
 Vartiainen Tomi
 Manninen Terttu
 Roivas Osmo
 Guttorm Rauna
 Vuolab Birit
 Koutonen Iivari

Elinvoimalautakunta kokoontui 4 kertaa ja käsitteli 41 asiaa.

Perusturvalautakunta

Jäsenet 23.8.2021 saakka
 Halonen Markku, puheenjohtaja
 Parkkonen Anne, varapuheenjohtaja
 Laiti Jouni
 Niittyvuopio-Pieski Maarit K.
 Snellman Aino
 Aikio Uula Petteri
 Länsman Auli

Varajäsenet 23.8.2021 saakka
 Härkönen Esko
 Lukkari Nils Eric Lukkari
 Nuorgam Armas
 Länsman Inga
 Pieski Aura
 Aikio Ara
 Nieminen Satu-Marjut

Jäsenet 23.8.2021 lähtien
 Halonen Markku, puheenjohtaja
 Oikarinen Pasi, varapuheenjohtaja
 Rautajoki Mervi
 Parkkonen Anne
 Wargh Kirsi-Marja
 Aikio Mika
 Snellman Aino

Varajäsenet 23.8.2021 lähtien
 Länsman Maarit K
 Rasmus Sebastian
 Guttorm Maija-Liisa
 Porsanger Veikko
 Halonen Netta
 Nordberg Aulis
 Lukkari Pirjo

Perusturvalautakunta kokoontui 10 kertaa ja teki päätöksen 81 asiassa.

Sivistyslautakunta

Jäsenet 23.8.2021 saakka

Aikio Elle, puheenjohtaja
Seurujärvi Pirjo, varapuheenjohtaja
Simonen Esa
Guttorm Riikka
Holma Lotta-Inkeri
Guttorm Urho
Saijets Mika

Jäsenet 23.8.2021 lähtien

Halonen Leevi, puheenjohtaja
Hekkanen Eemeli, varapuheenjohtaja
Halonen Kai
Valle Liisa
Seurujärvi Pirjo
Aikio Elle
Aikio Esko

Varajäsenet 23.8.2021 saakka

Laiti Niila
Näkkäljärvi-Länsman Anna
Niittyvuopio Anni-Sofia
Hekkanen Eemeli
Aurala Arto
Niittyvuopio Indira
Rasmussen Torkel

Varajäsenet 23.8.2021 lähtien

Adamova Anastassia
Koistinen Miia
Koskenniemi Mika
Holma Lotta
Guttorm Urho
Holmberg Aslak
Niittyvuopio Anni-Sofia

Sivistyslautakunta kokoontui 11 kertaa ja teki päätöksen 157 asiasta.

Sivistyslautakunnan suomenkielinen jaosto

Jäsenet 23.8.2021 saakka

Guttorm Riikka, puheenjohtaja
Halonen Markku, varapuheenjohtaja
Keskitalo Heidi
Ahlakorpi Anni
Hekkanen Eemeli

Jäsenet 23.8.2021 lähtien

Halonen Leevi, puheenjohtaja
Hekkanen Eemeli, varapuheenjohtaja
Vartiainen Tomi
Keskitalo Heidi
Holma Lotta

Varajäsenet 23.8.2021 saakka

Holma Lotta-Inkeri
Harjunharja Juhani
Halonen Kai
Simonen Esa
Nikkinen Anna Marja

Varajäsenet 23.8.2021 lähtien

Nuorgam Eeva
Koistinen Miia
Länsman Vesa
Aikio Mika
Koskenniemi Mika

Suomenkielinen jaosto kokoontui 1 kertaa ja käsitteli 4 asiaa.

Sivistyslautakunnan saamenkielinen jaosto

Jäsenet 23.8.2021 saakka

Seurujärvi Pirjo, puheenjohtaja
Rasmussen Torkel, varapuheenjohtaja
Länsman Nilla-Pekka
Aikio Elle
Eriksen Heidi

Jäsenet 23.8.2021 lähtien

Seurujärvi Pirjo, puheenjohtaja
Halonen Kai, varapuheenjohtaja
Näkkäljärvi-Länsman Anna
Länsman Nilla-Pekka
Valle Liisa

Varajäsenet 23.8.2021 saakka

Rasmus Armi
Ravna Ellen
Näkkäljärvi-Länsman Anna
Aikio Mika
Aikio Esko A.

Varajäsenet 23.8.2021 lähtien

Saijets Mika
Saijets Kirsi
Niittyvuopio-Jämsä Leena
Aikio Sami
Rasmussen Torkel

Saamenkielinen jaosto kokoontui 2 kertaa ja käsitteli 8 asiaa.

Tekninen lautakunta

Jäsenet 23.8.2021 saakka

Pohjanrinne Arto, puheenjohtaja
 Jansson Lasse varapuheenjohtaja
 Konttinen Pirjo
 Tapiola Uula
 Orti Irene
 Aikio Riitta
 Guttorm Jouni A

Varajäsenet 23.8.2021 saakka

Aurala Ahti
 Tähkäpää Maiju-Ilona
 Haapala Jorma
 Guttorm Rauna
 Olkkola Elmo
 Niemi Seppo
 Manninen Terttu

Jäsenet 23.8.2021 lähtien

Lukkari Sammol, puheenjohtaja
 Tapiola Uula, varapuheenjohtaja
 Koskennimi Mika
 Jomppanen-Länsman Sivi
 Jaatinen Eeva
 Rasmussen Riikka
 Jansson Lasse

Varajäsenet 23.8.2021 lähtien

Guttorm Kari
 Orti Irene
 Manninen Terttu
 Länsman Aslat-Jon
 Nousuniemi Jouni
 Laiti Mauri
 Tapiola Sari

Tekninen lautakunta kokoontui 7 kertaa ja teki päätöksen 82 asiasta.

Tarkastuslautakunta

Jäsenet 23.8.2021 saakka

Manninen Ismo, puheenjohtaja
 Katekeetta Antti, varapuheenjohtaja
 Länsman Maija

Varajäsenet 23.8.2021 saakka

Roivas Osmo
 Nilla Ilmari Pieski
 Pursiheimo Ossi

Jäsenet 23.8.2021 lähtien

Manninen Ismo, puheenjohtaja
 Laiti Niila, varapuheenjohtaja
 Nuorgam Eeva

Varajäsenet 23.8.2021 lähtien

Roivas Osmo
 Niittyvuopio Anni-Sofia
 Katekeetta Antti

Tarkastuslautakunta kokoontui 2 kertaa ja teki päätöksen 24 asiasta.

Keskusvaalilautakunta

Jäsenet 23.8.2021 saakka

Aikio Ara, puheenjohtaja
 Halonen Tarja, varapuheenjohtaja
 Länsman Maija
 Aikio Niilo Heikki
 Eriksen Kati

Varajäsenet 23.8.2021 saakka

Pyrhönen Pekka
 Ahlakorpi Arto
 Tapiola Laura
 Rasmus Niilo J

Jäsenet 23.8.2021 lähtien

Guttorm Raimo Esa, puheenjohtaja
 Tapiola Laura, varapuheenjohtaja
 Länsman Maija
 Siiröpää Leena
 Ahlakorpi Arto

Varajäsenet 23.8.2021 lähtien

Manninen Terttu
 Guttorm Oiva
 Jaatinen Antti
 Pyrhönen Pekka
 Holma Lotta
 Adamova Anastassia
 Aikio Ara

Keskusvaalilautakunta kokoontui 11 kertaa ja teki päätöksen 67 asiasta.

Vanhusneuvosto 6.12.2021 saakka

Utsjoen sotaveteraanit: Waltari Ursula ja Aikio Janne
 Utsjoen seurakunta: Näätänen Satu, sijainen Kirsi-Marja Wargh 2020
 Utsjoen vanhustenyhdistys: Nordberg Aulis/Forsell Anne
 Utsjoen eloisat: Mellanen Marjut, pj alkuvuosi ja Malin Erkki loppuvuodesta ja Laiti Marjut
 Nuorgamin ikäsähly: Pyrhönen Pekka ja Eurasto Saija
 SámiSoster ry: Vuolab Marketta/ Nousuniemi Jouni Esa
 Karigasniemen eläkeläiset: Niittyvuopio Osma

Vanhusneuvosto 7.12.2021 lähtien

Pyrhönen Pekka, Nuorgamin Ikäsähly
 Sámi Siida ry Niilo Vuomajoki ja Birit Vuolab
 Lanu Elina
 Sámi Soster Vuolab Marketta ja Nousuniemi Jouni Esa

Vammaisneuvosto 7.12.2021 lähtien

Utsjoen MLL, Kvist-Aikio Kirsi ja Hanna Aikio
 Utsjoen seurakunta, Satu Näätänen (sijainen Kaisa Karhu-Härkönen)
 Inarin-Utsjoen kuuloyhdistys ry, Hirvelä Ritva
 Sámi Soster ry, Holmberg Veikko A.
 Utsjoen Eloisat, Malin Erkki
 Muut, Guttorm Maija-Liisa
 Nuorgamin Ikäsähly, Aurala Elli

Nuorisovaltuusto

Joel Väänänen
 Ellen Saijets
 Oskari Kontio
 Sandra Kontio

Kuntayhtymät ja niissä kunnan edustajat:**Lapin liitto**

Jäsen
 Kordelin Marjatta

Varajäsen
 Aikio Mika 23.8.2021 saakka,
 Ahlakorpi Anni 23.8.2021 lähtien

Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymä

Jäsenet 23.8.2021 saakka
 Aikio Mika
 Guttorm Rauna

Varajäsenet 23.8.2021 saakka
 Holma Lotta-Inkeri
 Tapiola Uula

Jäsenet 23.8.2021 lähtien
 Tapiola Uula
 Kordelin Marjatta

Varajäsenet 23.8.2021 lähtien
 Niittyvuopio-Valle Laura
 Lukkari Sammol

Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuusto

Jäsen
 Konttinen Pirjo

Varajäsen
 Aikio Elle 23.8.2021 saakka
 Tieva-Niittyvuopio Vuokko 23.8.2021 lähtien

Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymäJäsenet 23.8.2021 saakka

Parkkonen Anne

Katekeetta Antti

Jäsenet 23.8.2021 lähtienRautajoki MerviTapioila UulaVarajäsenet 23.8.2021 saakka

Kordelin Marjatta

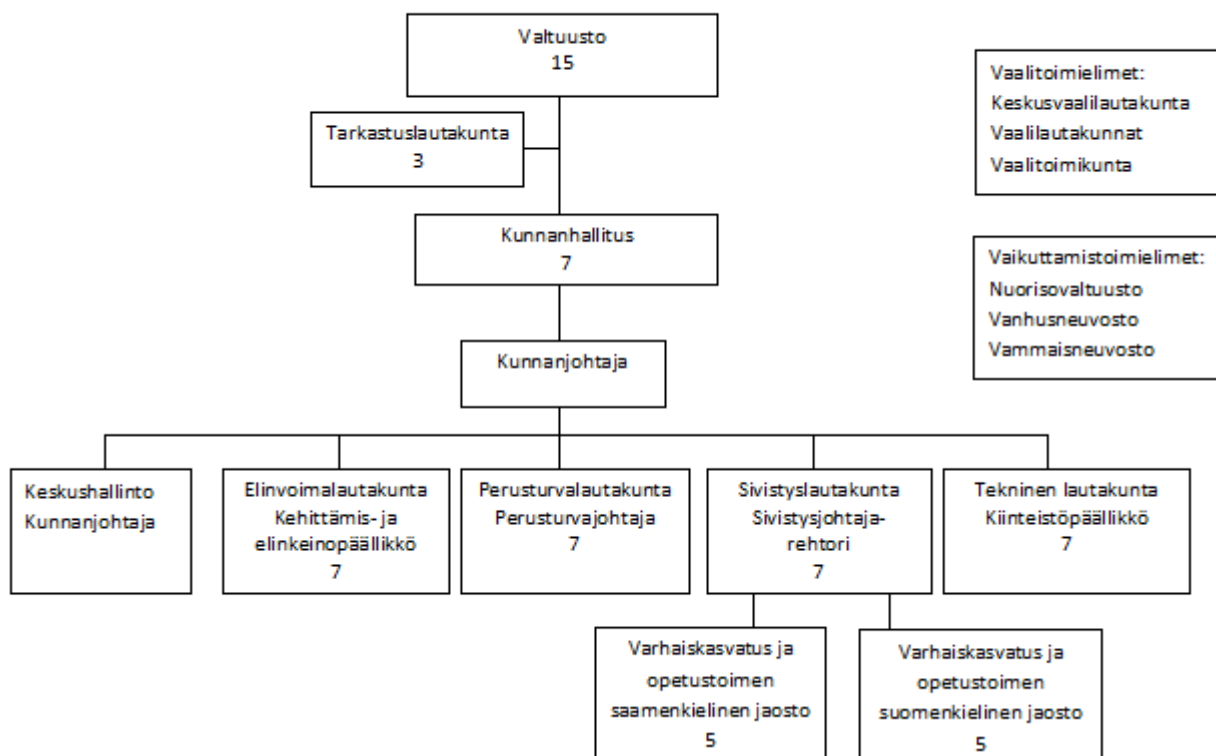
Aikio Ara

Varajäsenet 23.8.2021 lähtienParkkonen AnneKatekeetta Antti

Kunnan organisaatiokaavio

Utsjoen kunnassa on yhteensä 4 lautakuntaa, joiden tehtävänä on johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastata palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen. Talousarvion toteutuminen on esitetty tehtäväalueittain ja vastuuhenkilöittäin.

Utsjoen kunnan hallinto-organisaatio

Johtoryhmä

Kuntalain mukaisia valtuustolle tilivelvollisia viranhaltijoita vuonna 2021 olivat kunnanjohtaja Vuokko Tieva-Niittyvuopio, vt. kehittämis- ja elinkeinopäällikkö Johanna Mikkola 14.8.2021 saakka, kehittämis- ja elinkeinopäällikkö Eeva-Maarit Aikio 15.8.2021 lähtien perusturvajohtaja Nanna Miettunen, sivistysjohtaja-rehtori Virpi Veskonieni ja kiinteistöpäällikkö Markku Porsanger.

Perustietoa kunnasta

Väestö 31.12.

Asukkaita	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	1241	1242	1232	1212	1219	1176

Vuodesta 2016 kunnan väkiluku on vähentynyt 65 henkilöllä.

Saamelaisia	2003	2007	2008	2012	2015	2019
	821	806	809	768	722	662

Lähde: Saamelaiskäräjät

Ikärakenne 31.12.2021

Ikäryhmä	Yhteensä	Miehiä	Naisia
0 – 5 vuotta	54	30	24
6 – 15 vuotta	102	57	45
16 - 20 vuotta	50	35	15
21 – 65 vuotta	620	327	293
66 – 85 vuotta	311	163	148
yli 86 vuotiaat	39	17	22
Yhteensä	1176	629	547

Lähde: Tilastokeskus

31.12.2021 asukasluku oli 1176 henkilöä, vähennystä edelliseen vuoteen 43 henkilöä, -3,53 %.

Työllisyys

Utsjoen vuoden 2021 keskimääräinen työttömyysaste oli 11,5 %, 62 henkilöä. Lapin läänin vuoden 2020 keskimääräinen työttömyysaste oli 12,6 %.

Ennakkotiedon 31.12.2020 mukaan työvoimaan kuului 559 henkilöä, joista työllisiä 486 ja työttömiä 73. Työvoiman ulkopuolisia oli 660 henkilöä, joista 0-14 –vuotiaita 154, opiskelijoita 65, eläkeläisiä 401, varusmiehiä 0 ja muita 40, pitkäaikaistyöttömiä 15, huoltosuhde 1,4. Huoltosuhde (elatussuhde) kertoo kuinka monta työhön osallistumatonta (alle 17 v. ja yli 63 v.) on yhtä työllistä kohden eli kuinka monta elätettävää on yhtä elättäjää kohti.

Työttömiä	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	71	65	56	41	37	114	62

Työpaikat	2016	2017	2018	2019
Alkutuotanto	52	50	42	43
Jalostus	11	9	5	9
Yksityiset palvelut	151	149	137	150
Julkiset palvelut	234	220	236	227
Toimiala tuntematon	44	43	42	45
Työpaikat yhteensä	491	473	472	474
Työssäkäynti oman alueen ulkopuolella	66	84	77	95

31.12.2019 tilaston mukaan alueella työssäkäyviä oli yhteensä 407. On huomattava, että Utsjoen kunnan työpaikoissa työllistyi myös vieraskuntalaisia. Alueella asuvasta työllisestä työvoimasta (502) kävi omalla alueella työssä 407 ja oman kunnan ulkopuolella muualla Suomessa 95 henkilöä. Norjassa työssäkäyvät sisältyvät omalla alueella työllistyneiden lukuun.

Kunnan henkilöstö

Henkilöstörakenne 31.12.2021

Kokoaikaisuus/osa-aikaisuus	Palvelussuhteen luonne	M	N	YHT
kokoaikainen	määräaikainen virka tai toimi	14	42	56
kokoaikainen	oppisopimussuhteinen		1	1
kokoaikainen	työllistämistuella työllistetty		2	2
kokoaikainen	vakinainen	15	73	88
muu omasta pyynnöstä osa-aik	vakinainen	1	8	9
osa-aika-eläkeläinen	vakinainen		2	2
osa-aikainen virka tai toimi	määräaikainen	1	11	12
osa-aikainen virka tai toimi	työllistämistuella työllistetty		2	2
osa-aikainen virka tai toimi	vakinainen		6	6
osittainen hoitovapaa	vakinainen		1	1
sivuvirka tai sivutoimi	määräaikainen virka tai toistaiseksi	13	15	28
Yhteensä		44	163	207
		21,3 %	78,7 %	100 %

Palvelussuhde 31.12.2021	M	N	Yht	Osuus %
Vakinaiset	16	86	102	44,35
Määräaikaiset	37	88	125	54,35
Työllistetyt		2	2	0,87
Oppisopimussuhteiset		1	1	0,43
Yhteensä	53	177	230	100 %

Vakinaisen henkilöstön ikärakenne

Vakituisen henkilökunnan keski-ikä, vuotta						
	Kunnanhallitus	Elinvoimalk	Perusturvatk	Sivistysltk	Tekninen Itk	Yhteensä
Keski-ikä	56,7	37,6	48,4	40,6	54,7	43,7

Ikä vuosina	Lukumäärä	%-osuus
alle 30	5	4,20 %
30-39	35	29,41 %
40-49	20	16,81 %
50-59	33	27,73 %
60-64	21	17,65 %
65-	5	4,2 %
Yhteensä	119	100,0 %
Keski-ikä	49,8	

Henkilöstön poissaolot

	2020	2021
opintovapaa	1011	1077
hoitovapaa, palkaton	910	624
koulutus	44	125
ylityö	168	347
äitiysloma	450	434
vanhempainloma	247	455
sairausloma	2999	2750
lapsen sairaus	72	71
poliklinikka/erikoislääkärin vastaanottokäynti/ palkallinen	31	32
kuntoutus	31	5
vuosiloma	3986	4164
säästövapaa	26	21
toisen viran /toimen hoito (ulkop.)	38	154
toisen viran /toimenhoito (oma työnantaja)	1484	534
perhevapaa /poissaolo pakottavista perhesyistä	49	23
oppisopimus	9	4
palkattomat (yksityinen)	940	1100
työtapaturma	39	27
muu julkinen tehtävä (palkaton)	10	22
lomarahavapaa		164
50-60 vuotis-/hääpäivä	5	8
isyysvapaa	51	13
omaehtoinen palkallinen koulutus	15	37

osittainen palkaton virkavapaa	10	49
lastentarhanopettajan VES	12	18
Muu virkavapaus/työloma	822	1012
osittain palkaton virkavapaa	50	
vuorotteluvapaa	100	
yleisvaarallinen tartunta	108	
Yhteensä	13725	13 270

Poissaolot on ilmoitettu kalenteripäivinä.

Henkilöstötyön tavoitteena on motivoitunut, palveluhenkinen ja työnsä osaava henkilöstö, joka on sitoutunut valtuuston asettamiin toiminnallisiin ja talouden tavoitteisiin. Henkilöstöilmapiiriä parannetaan ja vakiinnutetaan.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista sekoista

Henkilöstöriskit

Henkilöstön keski-ikä on vuoden aikana laskenut noin kolme vuotta. Viran- ja toimenhaltijoiden siirtyessä eläkkeelle avautuviin virkoihin on vaikea saada pätevää henkilöstöä, ongelma on erityisesti saamenkielisen henkilöstön kohdalla merkittävä. Palvelurakenne on ohut ja helposti haavoittuva.

Rahoitusriskit

Rahoitukselliseksi riskeiksi luetaan korko-, valuutta-, maksuvalmius- ja luottoriskit. Korjausvelka, vanhat rakennukset ja uudet välttämättömät investoinnit muodostavat merkittävän riskin. Maksuvalmius on kunnalla tällä hetkellä hyvällä tasolla.

Kunnan takausvastuut	2021
Kiinteistö Oy Ringinvatro	1 252 024,00
Kuntien takauskeskus	8 618 597,00

Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä ja menetelmiä, joilla pyritään toiminnan tuloksellisuuden ylläpitämiseen, edistämiseen ja parantamiseen. Valvonnan tarkoitus on myös ennaltaehkäistä ja todeta erehdyksiä, virheitä ja väärinkäytöksiä. Sisäisen valvonnan avulla tulee myös varmistaa organisaation eri tasojen yhteistyön riittävyys ja toimivuus.

Sisäinen valvonta jakaantuu sisäiseen tarkkailuun, luottamushenkilöiden suorittamaan seurantaan ja sisäiseen tarkastukseen. Sisäisellä tarkkailulla varmistetaan, että tehtävät hoidetaan oikeaan aikaan suunnitellulla ja hyväksytyllä tavalla sekä tehtävään osoitettujen voimavarojen puitteissa. Kukin esimies vastaa johtamansa toiminnan sisäisestä tarkkailusta.

Seuranta on luottamushenkilöille kuuluva sisäisen valvonnan osa. Seurannan keskeisiä tehtäviä on raportointivelvollisuus, raportoinnin toteutuksen valvonta ja tehtyjen päätösten seuranta.

Sisäinen tarkastus on valvonnan näkyvin osa. Sisäinen tarkastus on julkista toimintaa, jossa tarkastuksen kohde tietää toimintansa olevan arvioinnin kohteena.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Kunnanhallitus nimeää toimikaudekseen sisäisen tarkastuksen toimikunnan. Toimikunta seuraa mm. kunnanhallituksen ohjeiden ja määräysten noudattamista. Lautakuntien tehtävänä on kontrolloida suunnitelmien ja tavoitteiden

toteutumista sekä seurata talousarvion toteutumista. Hallintokunnan päällikkö vastaa toiminnan johtamisesta sekä toiminnan tuloksellisuuden ja seurannan raportoinnista.

Kuntalain 14 §n mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kuntakonsernin hyvää hallintoa ja johtamista, ja ne koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja johtoa sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa, josta kunta vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden myötä.

Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on lisäksi määräykset kunnan hallintosäännössä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ja vastuut:

Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja edellyttää, että kuntakonsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta.

Kunnanhallituksella on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Kunnanhallituksen alaiset toimielimet vastaavat omien tehtäväalueidensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta, tuloksellisuudesta sekä niistä raportoinnista hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti.

Johtavien viranhaltijoiden, erityisesti tilivelvollisten, tehtävänä on toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan ja raportoida niistä hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti (sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta valvonnasta vastuussa olevalle toimielimelle).

Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta. Konserniyhteisöt raportoivat konsernijohdolle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta.

Sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa ja säännösten päivittämistä on käsitelty johtoryhmässä. Hallintokuntia on kehoitettu erityiseen tarkkuuteen talousarvion toteutumisen seurannassa ja kehoitettu ajoissa reagoimaan mm. tarvittavien ylitysoikeuksien hakemiseen. Lautakunnat, kunnanhallitus ja valtuusto ovat jokaisessa kokouksessa saaneet hallintopäälliköiden katsauksen ja arvion taloustilanteesta.

Kunnan tytäryhtiöiden talouden seuranta on tehostettu ja talouden tervehdyttäminen on ollut erityistoimien kohteena.

Kunta vakuuttaa omaisuuden turvaavasti. Sijoitustoimintaa ei harjoiteta ja takauksia ei pääsääntöisesti ole annettu. Vanhat takaukset koskevat tytäryhtiöiden lainojen takauksia.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma

	2021	2020
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	3 915	3 338
Toimintakulut	-15 735	-14 471
Toimintakate	-11 820	-11 133
Verotulot	4 752	4 748
Valtionosuudet	7 454	7 715
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	4	1
Muut rahoitustuotot	15	13
Korkokulut	-98	-79
Muut rahoituskulut	-5	-8
Rahoitustuotot ja -kulut	-84	
Vuosikate	302	1 258
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-763	-645
Poistot ja arvonalentumiset	-763	-645
Tilikauden tulos	-461	613
Poistoeron lis. (-) tai väh. (+)	11	11
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-450	624

Tuloslaskelman tunnusluvut

	2021	2020
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	24,88	23,07
Vuosikate/Poistot, %	39,54	195,07
Vuosikate, euroa/asukas	256,44	1 031,25
Asukasmäärä	1 176	1 220

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Tuloslaskelma sisältää vain ulkoiset tuotot ja kulut.

Tuloslaskelman toimintakate kuvaa käyttötalouden menojen ja tulojen suhdetta, kuinka paljon käyttömenoja joudutaan tuottojen lisäksi kattamaan verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate vuodelta 2021 oli -11 820 milj. €.

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos. Vuosikate ilmoittaa riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot.

Tilikausi 2021 oli 450 121,14 € alijäämäinen.

Toimintatuottojen/toimintakulujen tunnusluku osoittaa kuinka paljon toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Kunnan käyttötalouden tuloilla katettiin vuonna 2021 käyttötalouden menoja 23,07 %.

Tuloslaskelman tunnuslukujen laskentakaavat:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
 $=100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosenttia poistoista
 $=100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Vuosikate euroa per asukas
 $= \text{Vuosikate} / \text{asukasmäärä}$

Kaikki tunnusluvut, jotka perustuvat asukaskohtaiseen euromäärään, muuttuvat myös asukasluvun muutosten myötä.

Toiminnan rahoitus**Rahoituslaskelma**

	2021	2020
	1 000 €	1 000 €
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	302	1 258
Tulorahoituksen korjauserät	-11	0
Toiminnan rahavirta yhteensä	290	1 258
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 152	-6 414
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	36	0
Investointien rahavirta yhteensä	-2 116	-6 414
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 826	-5 156
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-9	0
Antolainasaamisten vähennykset	75	27
Antolainauksen muutokset yhteensä	66	27
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	95	5 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 158	-1 142
Lyhytaikaisten lainojen muutos	13	0
Lainakannan muutokset yhteensä	-1 049	3 858
Muut maksuvalmiuden muutokset		0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	7
Saamisten muutos	-695	279
Korottomien velkojen muutos	287	139
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-696	4 024
RAHAVAROJEN MUUTOS	-2 522	-1 132

Rahavarat 31.12.	1 177	3 699
Rahavarat 1.1.	3 699	4 830
Rahavarojen muutos	-2 522	-1 132
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2021	2020
Toiminnan ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-6 024	-4 588
Investointien tulorahoitus, %	14	19,6
Lainanhoitokate	0,3	1,1
Kassan riittävyys (pv)	22	61,1
Asukasmäärä	1 176	1 220

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Samoin kuin tuloslaskelmassa, myös rahoituslaskelmassa luvut sisältävät vain ulkoiset rahan lähteet ja rahan käytön.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään toimintapääomaa.

Kunnan rahavarat vuoden lopussa olivat 1,18 milj. €. Vuoden ajalta kassan riittävyys suhteessa menoihin on ollut 22 päivää.

Rahoituslaskelman tunnuslukujen laskentakaavat:

Investointien tulorahoitus, %
 $=100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Lainanhoitokate
 $= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Rahavarat 31.12
 $= \text{Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset}$

Kassan riittävyys (pv)
 $= 365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase

VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	18 726	17 427	OMA PÄÄOMA	7 120	7 570
Aineettomat hyödykkeet	182	129	Peruspääoma	2 384	2 384
Aineettomat oikeudet	133	93	Käyttöomaisuuden arvonkorotukset	106	106
Muut pitkävaikutteiset menot	17	37	Edell. tilik. yli-/alijäämä	5 081	4 457
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	32		Tilikauden yli-/alijäämä	-450	624
Aineelliset hyödykkeet	15 685	14 373	Poistoero	55	65
Maa- ja vesialueet	515	534	Muut pakolliset varaukset	7	7

Rakennukset	12 522	12 918	Muut toimeksiantojen pääomat	1	1
Kiinteät rakenteet ja laitteet	293	304			
Koneet ja kalusto	151	139			
Enn.maksut ja kesk.er.hank.	2 204	478	VIERAS PÄÄOMA	14 237	14 305
			Pitkäaikainen	10 323	11 233
			Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	1 006	1 142
Sijoitukset	2 858	2 925	Muut velat/ Liittymismaksut ja muut velat		1
Osakkeet ja osuudet	1 475	1 475	Lyhytaikainen	3 914	3 072
			Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	1 006	1 142
Muut lainasaamiset	1 383	1 449	Saadut ennakot	527	379
			Ostovelat	1 100	330
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0	0	Muut velat	158	168
Muut toimeksiantojen varat			Siirtovelat	1 123	1 054
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	21 420	21 948
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 694	4 521			
Vaihto-omaisuus	5	5			
Lyhytaikaiset saamiset	1 512	817			
Myyntisaamiset	362	219			
Lainasaamiset	36	8			
Muut saamiset	434	492			
Siirtosaamiset	680	98			
Rahat ja pankkisaamiset	1 177	3 699			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	21 420	21 948			

Taseen tunnusluvut

	2021	2020
Omavaraisuusaste, %	34,3	35,40
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	85,1	88,13
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	4 631	5 081
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	3 938	4 164
Lainakanta 31.12., 1000 €	11 325	12 376
Lainakanta 31.12., €/asukas	9 630	10 144
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	11 373	12 379
Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas	9 671	10 146
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	1 383	1 449
Asukasmäärä	1176	1 220

Kunnan taloudellista asemaa ja rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä.

Suhteellinen velkaantuneisuus-% kertoo kuinka, paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus on koko kuntasektorilla keskimäärin 56 % (31.12.2016).

Taseen tunnuslukujen laskentakaavat:

Omavaraisuusaste %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus %

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= $\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)} / \text{Asukasmäärä}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Lainakanta 31.12

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainat euroa/asukas

= $\text{Lainakanta 31.12} / \text{Asukasmäärä}$

Lainat ja vuokravastuut 31.12. (uusi tunnusluku 2019)

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

= $\text{Lainat ja vuokravastuut 31.12} / \text{Asukasmäärä}$

Lainasaamiset 31.12

= Sijoituksiin merkityt jvk –lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Kokonaistulot ja –menot

Tulot	1 000 €	%	Menot	1 000 €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	3 915	23,95 %	Toimintakulut	15 735	82,14 %
Verotulot	4 752	29,06 %			
Valtionosuudet	7 454	45,59 %			
Korkotuotot	4	0,02 %	Korkokulut	98	0,51 %
Muut rahoitustuotot	15	0,09 %	Muut rahoituskulut	5	0,03 %
Satunnaiset tuotot	0	0,00 %			
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0,00 %	Investointimenot	2 152	11,23 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	36	0,22 %			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	75	0,46 %	Antolainasaamisten lisäykset	9	0,05 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	98	0,60 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1 158	6,04 %
Kokonaistulot yhteensä	16 349	100,00 %	Kokonaismenot yhteensä	19 157	100,00 %

Kokonaismenot ja -tulot ovat varsinaisesta toiminnasta, investoinneista ja rahoitustoiminnasta kootut rahan lähteet ja käytöt.

Kunnan kokonaistulot vuonna 2021 olivat 16.349 milj. € ja kokonaismenot 19.157 milj.€. Vuoden 2021 tulojen ja menojen erotus on -2.808 milj. €. Yksittäisistä tuloista valtionosuudet olivat korkeimmat 7.745 milj. € 45,59 % kaikista tuloista. Toimintakuluihin meni 14,471 milj. €, 82,14 % menoista.

Kuntakonsernin toiminta ja talous

Konsernirakenne

Utsjoen kunnan kuntakonsernin rakenne:	Yhdistetty lkm	Ei yhdistetty lkm
Tytäryhteisöt Kiinteistö Oy Ringinvatro Kiinteistö Oy Utsjoen Virastotalo	2	
Kuntayhtymät Lapin Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä Lapin Liitto Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymä	4	
Osakkuusyhteisöt ja muut Kiinteistö Oy Gálgogárdin Asunto Oy Rievanradnu Inarin Lapin Vesi Oy Kuntien Tiera Oy Sarastia Oy		6
Yhteensä	6	6

Kuntalain 6 §:n mukaan yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Konsernitaseeseen nimellisarvomenetelmällä yhdisteltäviä tytäryhteisöjä on kunnassa kaksi; Kiinteistö Oy Ringinvatro ja Kiinteistö Oy Utsjoen virastotalo. Kuntayhtymiä on neljä; Lapin sairaanhoidopiiri, Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä, Lapin Liitto ja Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymä. Osakkuusyhteisö Kiinteistö Oy Gálgogárdiniä ei ole alijäämäisen tuloksen vuoksi yhdistelty. Muita yhtiöitä Kaatopaikkayhtiö Öfasia, Asunto Oy Rievanradnu, Inarin Lapin Vesi Oy:tä, Sarastia Oy:tä ja Kuntien Tiera Oy:tä ei ole yhdistelty.

Kuntakonserni muodostuu kirjanpitolain mukaisesta konsernista, joka muodostuu:

- emoyhteisöstä
- tytäryhteisöistä, joita ovat sellaiset osakeyhtiöt, kiinteistöyhtiöt, yhdistykset ja muut yhteisöt tai säätiöt, joissa kunnalla yksin tai yhdessä tytäryhteisönsä kanssa on määräämisvalta
- osakkuusyhteisöistä eli yhtiöistä, joissa kunnalla on 20–50 prosentin omistusosuus ja enintään puolet osakkeiden ja osuuksien tuomasta äänimäärästä tai joissa kunnalla on rahoitusosuutensa kautta huomattava vaikutusvalta liiketoiminnan ja rahoituksen johtamisessa
- kuntayhtymistä

Kunnanvaltuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus sekä kunnanjohtaja. Hallintosäännössä määrätään

konsernin johdon tehtävistä ja toimivallan jaosta. Kunnanhallitus vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä säännöksiä ja viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Toimivallan ja -vastuunjako konsernivalvonnassa on kirjattu hallintosäätöön. Tiedonkulku tytäryhteisöjen ja kunnan välillä on pääsääntöisesti toiminut tarkoituksenmukaisella tavalla, samoin ohjeiden antaminen yhteisöille. Konserninjohto, johon kuuluu kunnanhallitus ja kunnanjohtaja, saavat säännöllisesti tietoa tytäryhtiöistä ja kummankin tytäryhtiön hallituksessa on ollut kunnanhallituksen jäseniä.

Kiinteistö Oy Ringinvatro

Kiinteistö Oy Ringinvatron tuloslaskelma

	2021	2020
Tuloslaskelma		
LIIKEVAIHTO	655 346,71	686 929,31
Liiketoiminnan muut tuotot	90 192,61	59 715,62
Materiaalit ja palvelut		
Ostot	-414 936,93	-369 281,07
Ulkopuoliset palvelut		
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-414 936,93	-369 281,07
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-50 847,28	-53 873,45
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-8 460,18	-9 276,23
Muut henkilöstösivukulut	-3 085,45	-2 245,46
Henkilöstökulut yhteensä	-62 392,91	-65 395,14
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-110 246,10	-114 720,92
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-110 246,10	-114 720,92
Liiketoiminnan muut kulut		
LIIKEVOITTO/-TAPPIO	157 963,38	197 247,80
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot	806,32	594,51
Korkokulut ja muut rahoituskulut	10 947,05	-9 322,22
Rahoitustuotot ja -kulut	10 140,73	-8 727,71

Voitto/tappio ennen tilipäätössiirtoja ja veroja	147 822,65	188 520,09
Tilinpäätössiirrot ja verot		-85 704,38
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	147 822,65	102 815,71

Kiinteistö Oy Ringinvatron tase

	2021	2020
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa-alueet	120 901,57	124 275,73
Kiinteistöjen liittymismaksut	53 692,40	53 692,40
Rakennukset	2 833 256,12	2 749 327,07
Koneet ja kalusto	34 829,74	45 470,46
Pysyvät vastaavat yhteensä	3 042 679,83	2 972 765,66
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Lyhytaikaiset	34 177,52	13 980,43
Myyntisaamiset, konserniin kuuluvilta		
Myyntisaamiset, muilta	16 901,34	12 757,15
Siirtosaamiset	18 086,18	1 223,28
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	34 177,52	13 980,43
Rahat ja pankkisaamiset	94 501,76	184 265,30
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	128 679,28	198 245,73
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 171 359,11	3 171 011,39

VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osakepääoma	55 502,02	55 502,02
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	200 416,36	11 896,27
Tilikauden voitto/tappio	147 822,65	102 815,71
Pääomalaina		590 226,29
Oma pääoma yhteensä	403 741,03	760 440,29
Tilinpäätössiirrot		60 000,00
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Konserniin kuuluvilta		
Pääomalaina	525 371,89	
Lainat julkisyhteisöiltä	750 094,87	741 094,87
Lainat rah.- ja vak. laitoksilta	1 089 251,18	1 258 584,84
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	2 364 717,94	1 999 679,71

Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rah.- ja vak. laitoksilta	188 776,86	199 060,07
Pääomalainan lyhennykset	25 941,76	
Saadut ennakot	8 807,73	11 451,03
Ostovelat		
Konserniin kuuluvilta		
Muilta	97 960,13	24 689,17
Muut velat	70 724,79	78 053,35
Siirtovelat	10 688,87	37 637,77
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	402 900,14	350 891,39
Vieras pääoma yhteensä	2 767 618,08	2 350 571,10
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 171 359,11	3 171 011,39

Kiinteistö Oy Utsjoen Virastotalo

Kiinteistö Oy Utsjoen Virastotalon tuloslaskelma

	2021	2020
Tuloslaskelma		
Liikevaihto	78 948	80 148
KIINTEISTÖN HOITOKULUT	-59 389,16	-54 370,35
Hallinto	-2 027,18	-1 887,23
Käyttö ja huolto	-15 104,72	-13 486,62
Ulkoalueiden hoito	-3 174,40	-3 186,37
Lämmitys		
Vesi ja jätevesi	-2 553,44	-2 453,36
Sähkö ja kaasu	-21 641,13	-18 615,03
Jätehuolto	-1 227,60	-1 091,20
Vahinkovakuutukset	-2 809,17	-2 598,28
Kiinteistövero	-10 851,52	-11 052,26
Hoitokate	19 558,84	25 777,65
POISTOT	10 956,71	-11 170,96
Rakennuksista ja rakennelmista	-8 780,44	-8 869,13
Koneista ja kalustosta	-313,24	-417,66
Muista pitkävaikutteisista menoista	-1 863,03	-1884,17
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-1 391,20	-1 549,66
Muut rahoitustuotot		4,60
Korkokulut	-1 353,94	-1 549,06

Muut rahoituskulut	-4,60	
Myöhästymiskulut	-32,66	
Voitto/tappio ennen satunnaisia eriä	4 810,93	10 657,03
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	4 810,93	10 657,03

Kiinteistö Oy Utsjoen Virastotalon tase

	2021	2020
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Maa- ja vesialueet	19 061,34	19 061,34
Rakennukset ja rakennelmat	869 263,71	878 044,15
Koneet ja kalusto	939,75	1 252,99
Muut aineelliset hyödykkeet	183 750,74	185 613,77
	1 073 015,54	1 083 972,25
SIJOITUKSET		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
PITKÄAIKAISET SAAMISET		
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
Siirtosaamiset	3 194,19	2 557,12
	3 194,19	2 557,12
RAHOITUSARVOPAPERIT		
RAHAT JA PANKKISAAMISET		
Rahat ja pankkisaamiset	33 747,52	22 901,16
	33 747,52	22 901,16
	1 109 957,25	1 109 430,53

VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	8 000	8 000
Rakennusrahasto	1 068 360,33	1 068 360,33
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-50 434,51	-61 091,54
Tilikauden voitto (tappio)	4 810,93	10 657,03
	1 030 736,75	1 025 925,82
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
PAKOLLISET VARAUKSET		
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN		
Lainat rahoituslaitoksilta	68 421,04	78 947,36
LYHYTAIKAINEN		
Siirtovelat	10 799,46	4 557,35
	1 109 957,25	1 109 430,53

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2021	2020
	1 000 €	1 000 €
Tuloslaskelma		
Toimintatuotot	7 267	6 554
Toimintakulut	-18 602	-17 185
Toimintakate	-11 336	-10 631
Verotulot	4 721	4 716
Valtionosuudet	7 454	7 715
Rahoitustuotot ja -kulut	-101	
Korkotuotot	1	2
Muut rahoitustuotot	17	13
Korkokulut	-110	-92
Muut rahoituskulut	-9	-11
Vuosikate	738	1 712
Poistot ja arvonalentumiset	-960	-844
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	-222	868
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden verot		-26
Laskennalliset verot	12	-12
Vähemmistöosuudet		-1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-210	828
Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2021	2020
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	39,1	38,10
Vuosikate/Poistot, %	76,9	202,81
Vuosikate €/asukas	627	1 403
Asukasmäärä	1176	1 220

Konsernin rahoituslaskelma ja tunnusluvut

	2021	2020
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	738	1 712
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot		-26
Tulorahoituksen korjauserät	-28	-78
Toiminnan rahavirta yhteensä	710	1 609
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 938	-6 901
Rahoitusosuudet investointimenoihin	11	43
Pysyvien vastaavien luovutusvoitot	44	115
Investointien rahavirta yhteensä	-2 882	-6 742
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 173	-5 134

Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset		-1
Antolainalainojen vähennykset	36	27
Antolainauksen muutokset yhteensä	36	26
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	515	5 324
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-1 179	-1 361
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-167	9
Lainakannan muutokset yhteensä	-830	3 972
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-12	13
Vaihto-omaisuuden muutokset	3	6
Saamisten muutos	-678	250
Korottomien velkojen muutokset	1 104	-55
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	417	214
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-377	4 212
Rahavarojen muutos	-2 550	-922
Rahavarat 31.12	1 597	4 147
Rahavarat 1.1.	4 148	5 069

Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut	2021	2020
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-7 527	-37 001
Investointien tulorahoitus, %	25,2	25,0
Laskennallinen lainanhoitokate	0,5	1,3
Lainanhoitokate	0,7	1,3
Kassan riittävyys (pv)	26	59

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2021	2020
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	20 448	18 546
Aineettomat hyödykkeet	211	154
Aineettomat oikeudet	159	113
Muut pitkävaikutteiset menot	19	41
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	33	0
Aineelliset hyödykkeet	19 055	17 175
Maa- ja vesialueet	609	632
Rakennukset	14 627	14 952
Kiinteät rakenteet ja laitteet	294	305
Koneet ja kalusto	240	237
Muut aineelliset hyödykkeet	186	188

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 099	861
Sijoitukset	1 182	1 218
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	317	317
Muut Osakkeet ja osuudet	781	781
Muut lainasaamiset	82	118
Muut saamiset	2	1
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	116	161
Valtion toimeksiannot	54	15
Muut toimeksiantojen varat	62	146
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 418	5 293
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	25	28
Lyhytaikaiset saamiset	1 795	1 117
Myyntisaamiset	522	432
Lainasaamiset	36	8
Muut saamiset	514	553
Siirtosaamiset	723	124
Rahoitusarvopaperit	20	
Rahat ja pankkisaamiset	1 577	4 147
VASTAAVAA	23 982	24 000
VASTATTAVAA	2021	2020
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA	6 400	6 611
Peruspääoma	2 384	2 384
Muut omat rahastot	886	887
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 341	2 512
Tilikauden yli-/alijäämä	-210	828
VÄHEMMISTÖOSUUDET	96	96
PAKOLLISET VARAUKSET	71	84
Eläkevaraus		
Muut pakolliset varaukset	71	84
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	123	180
Valtion toimeksiannot	54	15
Muut toimeksiantojen pääomat	69	165
VIERAS PÄÄOMA	17 290	17 028
Pitkäaikainen	12 420	13 113
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 417	13 099
Muut velat	3	1
Lyhytaikainen	4 870	3 915
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 205	1 352
Saadut ennakot	539	395
Ostovelat	1 322	468
Muut velat	272	290
Siirtovelat	1 533	1 411

VASTATTAVAA	23 982	24 000
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2021	2020
Omavaraisuusaste, %	27,7	28,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	86,2	87,6
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	3 131	3 431
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 662	2 812
Lainakanta 31.12., 1000 €	13 621	14 450
Lainakanta 31.12., €/asukas	11 583	11 844
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	13 874	14 516
Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas	11 798	11 898
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	82	118
Asukasmäärä	1176	1 220

Kunnanhallituksen esitys tilikauden 2021 tuloksen käsittelystä

Kunnanhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaan tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä toimintakertomuksessa.

Vuoden 2021 tilikauden tulos on -450.121,14 € alijäämäinen. Taseessa on edellisten vuosien käyttämätöntä ylijäämää 5.080.649 euroa. Tilikauden ylijäämä kirjataan edellisten tilikausien yli-/alijäämien tilille.

Talousarvion toteutuminen

Talousarviossa on kuntalain 110 §:n mukaan käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Utsjoen kunnan talousarviossa on hallintokunnittain määritelty tehtäväalueet, joiden talousarvio on sitova menojen ja tulojen erotuksen eli neton tasolla. Investointien määrärahat ovat sitovia hankekohtaisesti.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen, käyttö talousosan toteutumisvertailu

Käyttötalouden tulos

	TP 2020	TA 2021	TA- muutok- set	Muutettu TA 2021	Toteu- tuma	Poikke- ma
KUNNANHALLITUS						
Toimintatuotot	56 134	51 000		51 000	56 408	5 408
Toimintakulut	-806 802	-816 000		-816 000	-795 284	20 716
Toimintakate/Jäämä	-750 668	-765 000		-765 000	-738 877	26 124
SIVISTYSLAUTAKUNTA						
Toimintatuotot	1 656 192	1 737 840	39 475	1 777 315	1 743 421	33 894
Toimintakulut	-4 935 438	-5 344 066	-64 441	-5 408 507	-5 243 555	164 952
Toimintakate/Jäämä	-3 279 246	-3 606 226	-24 966	-3 631 192	-3 500 134	131 058
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
Toimintatuotot	1 428 492	1 580 300		1 580 300	1 470 269	-110 031
Toimintakulut	-1 771 769	-1 849 810		-1 849 810	-2 015 718	-165 908
Toimintakate/Jäämä	-343 277	-269 510		-269 510	-545 448	-275 938
PERUSTURVALAUTAKUNTA						
Toimintatuotot	901 956	885 847	312 166	1 198 013	1 349 015	151 002
Toimintakulut	-7 337 605	-7 058 320	-821 695	-7 880 015	-7 994 914	-114 899
Toimintakate/Jäämä	-6 435 650	-6 172 473	-509 529	-6 682 002	-6 645 899	36 103
ELINVOIMALAUTAKUNTA						
Toimintatuotot	361 606	499 747	107 099	606 846	397 964	-208 882
Toimintakulut	-685 468	-839 400	-129 831	-969 231	-787 249	181 982
Toimintakate/Jäämä	-323 862	-339 653	-22 732	-362 385	-389 284	-26 899
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ						
Toimintatuotot	4 404 379	4 754 734	458 740	5 213 474	5 017 077	-196 397
Toimintakulut	-15 537 082	-15 907 596	-1 015 967	-16 923 563	-16 836 720	86 843
Varaston lisäys/vähennys						
Toimintakate	-11 132 703	-11 152 862	-557 227	-11 710 089	-11 819 642	-109 553
Verotulot	4 748 256	4 610 000		4 610 000	4 751 650	141 650
Valtionosuudet	7 715 378	7 468 252		7 468 252	7 453 970	-14 282
Rahoitustuotot ja -kulut	-72 800	-102 325		-102 325	-84 409	17 916
Verot + VOS	12 463 634	12 078 252		12 078 252	12 205 620	127 368

VUOSIKATE	1 258 131	823 065	-557 227	265 838	301 569	32 731
Poistot ja arvonalentumiset	-644 954	-795 000		-795 000	-762 603	32 397
Satunnaiset erät	10 913	10 913				10 913
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	624 090	28 065	-557 227	-529 162	-450 121	79 041

Käyttötalous	Toimintakate		Ero eur	Osuus kuntataloudesta
	TA 2021	TOT 2021		
Kunnanhallitus	-765 000	-738 877	26 123	6,3 %
Sivistyslautakunta	-3 606 226	-3 500 134	131 058	29,6 %
Tekninen lautakunta	-269 510	-545 448	-275 938	4,6 %
Perusturvalautakunta	-6 172 473	-6 645 899	36 102	56,2 %
Elinvoimalautakunta	-339 653	-389 284	-26 899	3,3 %
Käyttötalous yhteensä	-11 152 862	-11 819 642	-109 553	100,0 %

Käyttötalous tehtävälueittain

Kunnanhallitus

Vaalit

Toimielin Keskusvaalilautakunta
Tulosalueen nimi Vaalit
Tilivelvollinen Kunnanjohtaja

Talous	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
Toimintatulot	4 756				1 500	1 500
Toimintamenot	-10 619	-8 500		-8 500	-8 247	253
Netto	-5 864	-8 500		-8 500	-6 747	1753

Vuonna 2021 järjestettiin kuntavaalit.

Tarkastustoimi

Toimielin Tarkastuslautakunta
Tulosalueen nimi Tarkastustoimi
Tilivelvollinen Kunnanjohtaja

Talous	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
Toimintatulot						
Toimintamenot	-11 619	-10 250		-10 250	-11 232	-982
Netto	-11 619	-10 250		-10 250	-11 232	-982

Kuntalain mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan on valmisteltava

valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Lisäksi tarkastuslautakunta ohjaa tilintarkastusta.

Tilintarkastusyhteisöksi valtuusto on valinnut Oy Auditor Ab:n. Tilintarkastajana toimi Hilikka Ojala. Vuonna 2021 tarkastuslautakunta kokoontui 2 kertaa.

Yleishallinto

Toimielin	Kunnanhallitus
Tulosalueen nimi	Kunnanhallitus
Tilivelvollinen	Kunnanjohtaja

Talous	TP 2020	TA 2021	TA-muutokset	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
Toimintatulot	56 134	51 000		51 000	54 908	3 908
Toimintamenot	-795 184	-797 250		-797 250	-775 805	21 445
Netto	-739 050	-746 250		-746 250	-720 897	25 353

Valtuusto kokoontui vuoden 2021 aikana yhteensä viisi kertaa, käsiteltyjä asioita oli 83. Valtuuston keskeisimpiä päätöksiä olivat, vuoden 2021 tilinpäätöksen hyväksyminen, Saamen kielikeskus – Giellagárdi, Toimielinten jäsenten ja varajäsenten vaali 2021-2025, Kunnanjohtajan viran täyttö, kunnan tuloveroprosentin vahvistaminen vuodelle 2022 sekä kiinteistöveron vahvistaminen vuodelle 2022 ja Utsjoen kunnan talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma vuosille 2023-2024.

Kunnanhallitus kokoontui vuonna 2021 9 kertaa, käsiteltyjä asioita oli yhteensä 209. Oikaisuvaatimuksia kunnanhallitukselle tehtiin yhteensä 2 kpl.

Valtuuston ja kunnanhallituksen kokousten valmistelun ja päätösten täytäntöönpanon lisäksi yleishallinnossa huolehditaan kunnan keskitetyistä tukipalveluista hallintokunnille. Näitä ovat mm. puhelinvaihde, chat, postitus, arkistointi, asiakaspalvelu/ neuvonta, tietoverkon ylläpito, ict-palvelut sekä muut yleiset toimistopalvelut. Lisäksi yleishallinnon kustannuksissa ovat mukana tarkastustoimen, tulkkipalveluiden, työterveyshuollon, yhteistoiminnan ja muiden henkilöstöpalveluiden menot, valtiolle korvattavat verotuskustannukset, yhteistoimintamenot Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymään, Suomen Kuntaliittoon ja Lapin Liittoon sekä vaalien järjestämisestä kunnalle aiheutuvat menot. Yleishallinnon kustannuksiin sisältyvät ostopalveluina hankittavat ict-tukipalvelut sekä henkilöstö- ja taloushallinnon palvelut. Keskushallinto avustaa hallintokuntia henkilöstö- ja taloushallinnon tehtävissä sekä yleisten ohjelmistojen käytössä.

Kestävä kuntatalous

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2021
Kunnan talouden tilasta oikea tilannekuva, ennakointi ja analyysi	Kestävä kuntatalous verkostohankkeeseen osallistuminen	Ajantasaistetut painelaskelmat	Kunnan talous on tasapainossa ja valmistelu päätöksentekoa varten on ajan tasalla	Osallistuminen kestävä kuntatalous verkostohankkeeseen on antanut tarvittavaa tilannekuvaa kuntataloudesta ja mm. painelaskelmat on ajantasaistettu.

				Kunnassa ei ole pystytty ennakoimaan Covid-19, Tenon lohenkalastuskiellon ja energiakustannusten nousu naiheuttamia haasteita kuntataloudelle.
--	--	--	--	--

Kunta on alueena kilpailukykyinen ja elinvoimainen

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2021
Edunvalvonta: PLAKY Seutukunnallinen verkostoituminen ja ylikunnallinen yhteistyö	Aktiivinen osallistuminen valmistelutyöryhmissä ja sidosryhmissä Osallistuminen EIP-hankkeeseen Työskentely maakunnan sote-suunnitteluhankkeissa	Utsjoen kunnan elinvoimaa edistävien tavoitteiden toteutuminen	Edunvalvonta tuottaa alueelle elinvoimaa	Seutukunnallinen verkostoituminen on onnistunut suunnitellusti. Kunta on osallistunut EIP-hankkeeseen ja osallistunut aktiivisesti hyvinvointialueen sote-uudistus työryhmien työskentelyyn. Paikalliseen äkilliseen rakennemuutokseen liittyen on koottu maakunnallinen verkosto johon on kuulunut mm. Ely-keskus, Lapin liitto, oppilaitosten ja Työvoimahallinnon edustajia. Työskentely on ollut vaikuttavaa mm. hankerahoitusta on ohjautunut alueelle.
Raja-alueyhteistyön				Toteutunut suunnitellusti.

kehittäminen (mm. Öfas ja SEG) Sote-uudistus				
Kuntaimagon vahvistaminen – ulkoisen viestintä	Ulkoisen viestinnän tehostaminen. Kotisivujen parantaminen ja päivittäminen. Sisältöjen tuottamisen vakiinnuttaminen, sosiaalisen median käytön tehostaminen. Henkilöstön viestintätaitojen kehittäminen koulutuksella	Viestinnän toimintasuunnitel- man mukainen toiminta	Utsjoen ulkoinen näkyvyys paranee ja on hyvä Hyvät ja selkeät kotisivut aktiivisessa käytössä. Facebook käytössä Instagram käytössä Chat käytössä	Covid-19 epidemiasta johtuva tiedottamistarve on osittain vaikuttanut siihen, että riittävää resurssia ulkoisen viestinnän kehittämiseen ei ole ollut. Muu viestintä on keskittynyt elinkeinoitoimen ja hankkeiden kautta tapahtuvaan viestintään.
Asunotilanteen parantaminen Maankäytön suunnittelu, kaavoitus asunto- ym rakentamista varten	Haetaan aktiivisesti yksityisiä toimijoita sijoittamaan vuokra- ja omistusasuntojen tuotantoon Suunniteltujen kaavojen aloittaminen ja laadinta	Yksityinen asunorakentami- nen lisääntyy Kaavat etenevät hyväksyttäväksi	Uusia vuokra- asuntoja valmistuu kunnan alueelle Asunorakentami- nen lisääntyy kunnassa Kunta pystyy osoittamaan yrityksille ja asunorakentajille riittävästi tontteja	Kunta on neuvotellut ja tehnyt yhteistyötä yksityisten toimijoiden kanssa asuntotuotannon aloittamiseksi.

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2021
Sähköisten palveluiden käyttöönottomah- dollisuuksien selvittäminen	Sähköisten palveluiden lisääminen	Kunnan sähköisten palveluiden määrä ja saavutettavuus	Sähköisten palveluiden tarjonta ja käyttö kasvaa	Käytössä on joitain sähköisiä palveluja mm. Lupapiste ja Kuntarekry
Kuntalaisten kuuleminen ja osallistaminen	Kyläkerrosten lisäksi kehitetään uusia tapoja	Verkossa järjestettävät kuulemis- ja	Palautteen ja aloitteiden määrä kasvaa	Covid-19 epidemiasta johtuen

päätöksentekoprosesseihin	kuntalaisten osallistamisen lisäämiseksi	keskustelutilaisuudet kyläkeskuksissa toteutettavien kyläiltojen lisäksi tai muut tilaisuudet	Uusia kuulemis- ja osallistamistapoja käytössä perinteisten kyläiltojen lisäksi	yleisötilaisuuksia ei ole pystytty järjestämään
Kunnan kotisivut mahdollisimman saavutettavat ja helpokäyttöiset	Tehostetaan mahdollisuuksia antaa palautetta ja aloitteiden tekeminen Kuntalaisviestinnän ja tiedottamisen lisääminen	Palautteen ja aloitteiden määrä		Kunnan kotisivut ovat aktiivisesti käytössä
Kunnan palveluiden ja toiminnan kehittäminen paikalliseen kulttuuriin pohjautuen	Henkilöstön perehdyttäminen	Perehdytysoppaan mukainen perehdytys	Perehdyttäminen tapahtuu perehdytysoppaan mukaisesti	Sámástit -hanke on järjestänyt kieli- ja kulttuurikoulutuksia
	Toimenpiteet henkilöstön kielitaidon parantamiseksi	Kielikoulutukset	Kielitutkintojen määrä kasvaa	
	Kielistrategian hyväksyminen		Kielistrategiassa määritellyt toimenpiteet käytössä	

Kunta on haluttu ja vetovoimainen työnantaja

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2021
Parannetaan sisäistä viestintää viestintäsuunnitelman mukaisella toiminnalla	Sisäinen tiedottaminen Intranetin käyttöönotto	Intranet käyttö	Intranetin säännöllinen käyttö	Covid-19 epidemia sekä siitä johtuva etätyöskentely vaikuttivat siihen, että riittävää resurssia sisäisen viestinnän kehittämiseen ei ole ollut.
	Esimies- ja kanslisti-infojen vakiinnuttaminen ja säännöllinen toteutus	Infotilaisuudet	Infotilaisuudet järjestetään 2 krt / v. hallinnon vuosikellon mukaisesti	Etätyö vaatii erityisosaamista sisäisen viestinnän osalta ja tähän on reagoitu suunnittelemalla sisäisen viestinnän koulutusta mm.

				Tekijöiden Lappi-hankeessa
Työntekijöiden ammattitaitojen ja osaamisen kehittäminen	Laaditaan henkilöstön koulutussuunnitelmat hallintokunnittain	Henkilöstökoulutussuunnitelma	Henkilöstön koulutussuunnitelmat laadittu hallintokunnittain	Koulutuksiin on osallistuttu resurssien mukaisesti
Työhyvinvointijohdattamisen kehittäminen ja vahvistaminen	Osallistuminen Työhyvinvointia saamelaisalueella ESR-yhteishankkeeseen	Työhyvinvointikyselyt sairauspoissaolot	Työhyvinvoinnin parantuminen mm. sairauspoissaolosten vähentyminen, työtyytyväisyyden taso paranee HR-osaaminen kunnassa parantuu	Kehittämistoimenpiteitä kartoitetaan: Työhyvinvointia saamelaisalueella ESR-hankeessa sekä Tekijöiden Lappi-hankeessa. Työhyvinvointikysely toteutetaan alkuvuodesta v. 2022

Henkilöstö	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Kunnanjohtaja	1	1	1	1	1
Toimistosihteerit	1	1	1	1	1
Kanslisti	1,5	2	2	2	2
Yhteensä	3,5	4	4	4	4

Elinkeino- ja maaseututoimi

Toimielin Elinvoimalautakunta
Tulosalueen nimi Elinkeino- ja maaseututoimi
Tilivelvollinen Kehittämisen- ja elinkeinopäällikkö

Talous	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
Toimintatulot	361 606	606 846		606 846	397 964	-208 882
Toimintamenot	-685 468	-969 231		-969 231	-787 249	181 982
Netto	-323 862	-362 385		-362 385	-389 285	-26 900

Toiminnan kuvaus

Elinkeinotoimen pääasialliset tehtävät ovat elinkeinojen kehittäminen, yritysneuvontapalvelut, maaseutuviranomaistehtävät, yhteispalvelun asiakasneuvontapalvelut, matkailuneuvonnan ja aluemarkkinoinnin järjestäminen sekä Äilegas-keskuksen toiminnan koordinoiminen.

Talousarviovuoden 2021 perustoiminta

- Yhteispalvelussa asioiden asiakkaiden määrä on laskenut aikaisemmasta koronan ja aukiolorajoitusten vuoksi muilta osin paitsi yritysneuvonnan. Poliisihallitus ja Digi- ja väestötietovirasto ovat irtisanoneet vuoden 2021 aikana sopimuksensa Utsjoen yrityspalvelupisteen kanssa. Yhteispalvelussa on asiointia 230 asiakasta valtion palveluihin liittyen, 10 asiakasta yritysneuvontaan liittyen, 30 asiakasta matkailuneuvontaan liittyen sekä 50 asiakasta maaseutuhallinnon palveluihin liittyen.
- Yritysneuvonta on organisoitu osin omana toimintana ja osin alueellisten yrityspalveluiden kautta. Yhteistyötä on vahvistettu erityisesti ProAgria Lapin kanssa. Toiminnan kehittämiseksi on hankkeistettu uDigi -hanke, jonka tavoitteena on elinvoimajärjestelmien kehittäminen vuosien 2022-2023 aikana, painottuen alueellisen yhteistyön kehittämiseen.
- Matkailukoordinaation ja aluemarkkinoinnin osalta on lisätty näkyvyyttä Explore Utsjoki -kanavilla ja lisätty tiedottamista. Aluemarkkinointiyhteistyötä on tehty Inari Saariselkä Matkailun, House of Laplandin ja Visit Finlandin kanssa. Kehittämisen- ja elinkeinopäällikkö on osallistunut ISM:n hallituksen kokouksiin varajäsenenä, strategiatyöryhmään, brändityöryhmään sekä saavutettavuustyöryhmään. Lisäksi on panostettu matkailuyritysten tiedottamiseen etenkin koronaan liittyen.
- Matkailuneuvontaa on järjestetty Utsjoella kylätalo Giisassa ympärivuotisesti, Karigasniemellä Kylätalo Saivussa kesäaikaan ja Nuorgamissa esitejakelulla.
- Elinkeinotoimen virkahenkilöstössä tapahtui toimintavuoden aikana muutos, kun Eeva-Maarit Aikio palasi opintovapaalta virkaan 8/2021. Viransijaisena toimi 1-8/2021 Johanna Mikkola. Aikion työpanos jakaantui 20 % virkatyö, 20 % virkatyö työhyvinvointihankkeiden koordinointi sekä 60 % ÄRM käynnistys-hanke (AKKE). Johanna Mikkola jatkoi 10 % työpanoksella ja Sonja Sistosen työpanosta käyttötalouden puolella nostettiin 20 prosentista 50 prosenttiin, jotta virkaan kuuluvat tehtävät saadaan hoidettua.
- Toimintavuoden aikana painotettiin vahvasti rakennemuutoskokonaisuuden suunnitteluun ja syksystä lähtien suunnitelmaan liittyvien toimenpiteiden hankkeistamisen mahdollistavan ÄRM käynnistys-hankkeen suunnitteluun. Hanke käynnistyi elokuussa 2021. Tämä on vienyt työaikaa paljon ja siirtänyt osin painopistettä talousarviovuoden tavoitteista kohti rakennemuutostoimenpiteitä.

- Raja-alueyhteistyötä on tehty SEG:n hallitustyöskentelyn kautta (Eeva-Maarit Aikio) sekä Deanuleagis Sá mástit -hankkeen kautta. Lisäksi on jatkettu yhteistyötä saamelaismusiikkiin liittyen mm. Sámi allaskuvlan kanssa.

Talousarviovuoden 2021 projektitoiminta

Elinvoimalautakunnan osalta on panostettu vahvasti hanketoiminnan kautta tapahtuvaan kehittämistoimintaan sekä omien projektien, yhteisprojektien että alueellisten projektien ohjausryhmätyöskentelyn kautta.

Hankehenkilöstöä on ollut vaihtelevasti 6-8 työntekijää vuoden aikana. Kehittämisen ja elinkeinopäällikkö Eeva-Maarit Aikion työpanos on ollut 80 % hanketoiminnassa syyskuusta 2022 alkaen rakennemuutoksen hankkeistamiseen ja työhyvinvointihankkeiden koordinoimiseen liittyen.

Vuoden 2021 aikana jatkettiin seuraavien kunnan omien hankkeiden toteuttamista

- Vastuullinen matkailu Utsjoella -hanke. Vuoden 2021 aikana järjestettiin useita vastuullisuusviestinnän työpajoja ja koulutuksia Utsjoen matkailuyrittäjille. Hankkeessa valmistui Utsjoen alueen matkailun vastuullisuus- ja vähähiilisyys selvitys ja tämän pohjalta suosituksia vähähiilisyys- ja vastuullisuustoimenpiteistä alueen yrittäjille, poronhoidolle ja muille matkailun sidosryhmille. Hankkeessa valokuvattiin eri vuodenaikoina kuvamateriaalia Utsjoelta vastuullisuusviestintää varten. Hankkeessa toteutettiin someyhteistyö Hildá Länsmanin sekä nimekkään valokuvaajan Eeva Mäkisen kanssa. Hankkeessa suunniteltiin vastuulliseen matkailuun ohjaavat kyltit Utsjoen kirkonkylän Lohipolulle. Hankkeessa laadittiin exploreutsjoki.fi -sivustolle laajat vastuullisuussivut, jotka myös käännettiin englanniksi. Hankkeessa kilpailutettiin vastuullisen matkailun tietopakettin tekijä ja tekijäksi valikoitui Sweco. Hanke päättyi 7/2022.
- Deanuleagis Sá mástit -hanke. Vuoden 2021 aikana Utsjoen kunnan valtuusto perusti vakituisen kielikeskuksen ja päätti perustaa monikielisyysasiantuntijan toimen elinkeinotoimeen. Kielikeskusta varten on laadittu toimintasuunnitelma, jota on esitelty kunnan johtoryhmässä, valtuustossa ja Utsjoen tulevaisuusseminaarissa. Hankkeessa on perustettu Tenonlaakson ja lähialueen kielikeskusten verkosto. Hankkeesta on tiedotettu omien nettisivujen ja somekanavien kautta ja muussa mediassa on saatu hyvin näkyvyyttä. Utsjoen kielitilannetta kuvaava raportti ja kielenelvytys suunnitelma ovat loppuvaiheessa ja niistä on käyty keskusteluja avainhenkilöiden kanssa.
- Virtuaalinen Tenonlaakso peli sai nimen Vuosterávdnjái (Vastavirtaan). Hankkeessa järjestettiin useita yhteisiä suunnittelupalavereita, jossa pyrittiin kartoittamaan pelin sisältöä, tarinaa sekä kohderyhmää kiinnostavia pelillisiä elementtejä. Vuoden aikana peli käsikirjoitettiin, karttaa tarkennettiin, mallinnettiin eri virtuaalisia ympäristöjä, toteutettiin suuri määrä eri ympäristöihin liittyviä 3D-malleja ja toteutettiin pelimekaanikkoja. Hanke on järjestänyt neljä saamenkielistä Minecraft-pelikerhoa verkossa, virtuaalisia saamenkielisiä jooga-tunteja sekä fyysisenä toimintana saamenkielisiä lastentapahtumia ja nuorteniltoja sekä saamenkielisiä kuntosalitunteja. Hankkeessa on järjestetty saamenkielisiä muisteluiltoja sekä perustettu saamenkielinen kirjallisuusryhmä. Hanke osallistui kansainväliseen saamen kieliviikkoon 25.–31.10.2021, jolloin järjestettiin mm. virtuaalinen saamen kielineuvolailta. Hanke järjesti lokakuussa 2021 Eatnameamet-dokumentin ensi-iltaanäytöksen sekä sitä koskevan keskustelutilaisuuden Karigasniemessä. Hanke on tehnyt yhteistyötä mm. Sámi Soster ja SSG yhdistysten kanssa. Hankkeessa on työskennelty projektipäällikkö 60 % työajalla, monikielisyysasiantuntija 70-100% työajalla ja tiedottaja-tuottaja 70% työajalla, sekä hankekoordinaattori 10-30 % työajalla. Hanke päättyi 9/2022.

Vuoden 2021 aikana käynnistettiin seuraavat hankkeet:

- lähivirkistysalueen kehittäminen; Onnelantörmä, Luossapolku. Toteutettu, teknisen toimen talousarviossa.

- Saamenkielen taidosta työtä -hanke, hanke päättyy 4/2022. Hankkeessa on suunniteltu osuuskunnalle nimi (Saamen kielen ja kulttuurin osuuskunta) sekä osuuskunnalle säännöt ja jäsenten väliset pelisäännöt. Liiketoimintasuunnitelman laatiminen on käynnistetty. Osuuskunnan perustamiseen on osallistunut aktiivisesti kääntäjiä ja tulkkeja. Tavoitteena on saada osuuskunta rekisteröityä lähikuukausien aikana. Osuuskunnan perustamisessa on ollut mukana asiantuntijajäsenenä Osuusliike Pellervon Jarmo Hänninen, joka vetää myös valtakunnallista yhteiskunnallisen yrittäjyyden hanketta, jonka pilotiksi osuuskunta on päässyt.
- Matkailu- ja käsityöyrittäjyyden yhteiset mahdollisuudet -hanke on yhteistyöhanke Saamelaisalueen koulutuskeskuksen ja Utsjoen kunnan kesken. SAKK on päätoteuttaja ja Utsjoki osatoteuttaja. Vuoden 2021 aikana on järjestetty saamelaiskäsitöiden tekijänoikeusasioista työpaja Inarissa 29.9.2021. Työpajassa alleviivattiin nimenomaan yritystoiminnan eettisyyttä, mikäli se pohjautuu saamelaisuuteen tai saamenkäsitöihin. Toinen työpaja koski ensisijaisesti tuotteistusta, jolla käsityöosaaminen ohjelmopalvelullisessa muodossa saataisiin yhdistettyä matkailuyrittäjien tarpeisiin. Tämä työpaja toteutettiin Utsjoella 23.11.21. Lisäksi käynnistettiin 24-28.5.2022 pidettävän Utsjoen taideviikon suunnittelu. Sen ohjelmaa rakennetaan taiteen, hyvinvoinnin ja käsityöläisyyden lähtökohdista.
- ÄRM käynnistyshanke Utsjoella käynnistettiin elokuussa. Hankkeessa on suunniteltu, hankkeistettu ja käynnistetty rakennemuutokseen liittyviä hankkeita paikallisen ja alueellisen yhteistyöverkoston kanssa. Hanke päättyy 4/2023.
  - Saamelaisen kulttuuriperinteen vahvistaminen Tenojokilaaksossa -hanke, rahoitus saatu ja toiminta käynnistetty
  - uYritys, Utsjoen elinvoimaiset yritykset ja henkilöstö -hanke, rahoitus saatu
  - Utsjoen digitaalinen elinvoima -uDigi -hanke, rahoitus saatu
  - Utsjoen rakennemuutoksen koordinointi -hanke, rahoitus saatu
  - käynnistettiin suunnittelu: Seututie 970 kansainväliseksi pyöräilymatkailureitiksi infran suunnitteluhanke ja kehittämishanke, Karigasniemen "elinvoimatalo", Nisulammen lähivirkistysalueen kehityshanke
- Työhyvinvointia saamelaisalueella -hanke, Utsjoen osaprojekti, Saamelaisalueen koulutuskeskus päätoteuttaja. Hankkeessa on kilpailutettu koordinaattoritaho sekä osallistuttu koko hankkeen toimenpiteisiin ja ohjausryhmätyöskentelyyn.

Vuoden 2021 aikana osallistutaan seuraaviin muiden hallinnoimiin hankkeisiin ja toimintaan

- - Leader Pohjoisin Lappi, hallitus varsinainen Kati Eriksen, vara Eeva-Maarit Aikio
- - Uusi Lappilainen kunta, Lapin yliopisto, OR
- - Perheystävällinen hybridityön Lappi, Lapin yliopisto
- - Tekijöiden Lappi, Lapin liitto
- - House of Lapland: matkailu, osaajamarkkinointi, Bisnes-markkinointi
- - Likiruoka,
- - Veto- ja Pitovoimainen Lappi,
- - KeLiPa (Kestävän liikkumisen palveluiden ekosysteemi - Kohti resurssiviisaita liikkumisen palveluita),
- - Välkky (Vähähiilisyys), OR
- - Älykäs ja kehittyvä Lappi, OR
- - Pohjois- ja Itä-Suome, PLSKY

Kunta on alueena kilpailukykyinen ja elinvoimainen

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Tilanne 31.12.2021
------------------	--------------	-----------------------------	-------------	--------------------

<p>Luontoon ja kulttuuritoimintaan pohjautuvan matkailuelinkeino-toiminnan kehittäminen ja kansainvälistäminen</p> <p>Omaleimaisen kuntaimagon vahvistaminen</p> <p>Käsityöläisyyden ja matkailun yhteistyön kehittäminen</p>	<p>Explore Utsjoki Lapland imagon vahvistaminen</p> <p>Panostetaan somi-markkinointiin, mutta kotimaan asiakaskunnan osalta myös myyntitilaisuuksiin</p> <p>Osallistutaan messuille ja workshoppeihin</p> <p>Osallistutaan ISM:n aluemarkkinointiin</p> <p>Yhteishanke SAKK:n ja kunnan kesken</p>	<p>Somestatistiikka</p> <p>Majoitustilastojen seurantatiedot</p> <p>Hankkeen käynnistäminen 03/2021</p>	<p>Uuteen hankkeeseen matkailu- ja käsityöyrittäjien mukaan saaminen (noin 10 kpl)</p>	<p>Koronan vaikutuksesta statistiikan seuranta ei anna kehittymiseen liittyvää tulosta.</p> <p>Someseuraajien määrä on kasvanut huomattavasti explore utsjoki kanavilla.</p> <p>Yhteishanke on käynnissä.</p>
<p>Yritysten toimintaedellytysten vahvistaminen</p> <p>Tiedottamiseen ja verkostoihin panostaminen</p> <p>Matkailuneuvonta-toimintaan panostaminen</p>	<p>Ensivaiheen jälkeisen yritysneuvonnan järjestäminen (ostopalveluna)</p> <p>Matkailun kehittämis- ja maankäyttösuunnitelman mukaisten toimenpiteiden edistäminen mm. lähivirkistysalueiden kehittämis-hanke yhteistyössä Metsähallituksen kanssa</p>	<p>Hankkeen toteutus</p> <p>Yrityspalveluiden toteutuminen, asiakasmäärät</p> <p>Yritysryhmähankkeiden ja yritysten investointihankkeiden käynnistäminen</p>	<p>Toteutuu hankkeen tavoitteiden mukaisesti</p> <p>n. 8 yritystiedotetta/v päivitetylle yritysrekisterille</p> <p>1 kohde- tai reittihanke toteutuksessa</p>	<p>Onnelan törmän hanke toteutettu</p> <p>Yritystiedotteita on tehty paljon erityisesti hankkeisiin liittyen.</p> <p>Rakennemuutokseen liittyen on järjestetty kuulemistilaisuuksia ja tehty tiedotetta.</p>
<p>Rajakaupan ja Barents-yhteistyön aktivoiminen mm. tiedonkulkua parantamalla</p>	<p>Yhteistyö mm. Barentsin neuvosto, hankepartnereiden etsiminen em. alueelta</p>	<p>Hankeistus-ideoiden kerääminen</p>	<p>Yhteishanke tms.</p>	<p>SEG yhteistyö (hallitus)</p> <p>Kielikeskus</p> <p>Uutta yhteishanketta ei ole tehty.</p>

Edistetään monikielisyys- ja kulttuurisuuteen pohjautuvien työpaikkojen ja yritystoiminnan syntymistä	Sámastit deanuleagis (kielikeskushanke)	Hanke käynnissä	Toteutuu suunnitelman mukaisesti	Toteutuu suunnitelman mukaisesti
Haetaan aktiivisesti uusia ja innovatiivisia kestävä kehityksen mukaisia ja pohjoiseen soveltuvia liiketoimintamahdollisuuksia	Vastuullinen matkailu Utsjoella –hanke käynnissä Uusien Barents- ja Interreg-hankkeiden ja hankekumppaneiden haku	Hanke käynnissä Uusi kv-hanke haussa	8 yritystä kehittämässä vastuullista liiketoimintaa hankkeessa	Hanke on käynnissä. Hankkeessa mukana 15 yritystä. Rakennemuutoskokonaisuuden suunnittelu ja hankkeistaminen, mm. kv-pyöräilymatkailuun liittyvä kehittämistoiminta käynnistetty.

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Tilanne 31.12.2021
Lisätään sähköisten palveluiden käyttömahdollisuuksia ottamalla käyttöön uusia palvelumuotoja	Kuntadigi hankkeen toimenpiteet	Hankesuunnitelman mukainen toiminta	Hankesuunnitelma toteutuu	Hanke on päättynyt.
Kylien, yritysten ja potentiaalisten hankehakijoiden (yhdistysten) kuuleminen	Kunnan kyläkieroksiin osallistuminen yhteistyössä hallintokuntien kanssa Yritysiltojen järjestäminen yhdessä teknisen toimen kanssa	Kyläkierrokset / v. Yritysiltojen määrä	1 kierros / vuosi 2 yritysiltaa / vuosi (yr järjestön syys- ja kevätkokoukseen kunnan tervehdys)	Korona on vaikuttanut kyläiltojen pitämiseen. järjestetty useita TEAMS-tilaisuuksia eri teemoista yrittäjille.

Parannetaan saamenkielisten palveluiden tarjontaa mm. lisäämällä saamenkielisen henkilöstön määrää	Samastit Deanuleagis – hankkeen toteuttaminen, mikäli saadaan rahoitus (kielikurssit, kielineuvolatoimin -ta, tiedottaminen => veto- ja pitovoima)	Hankesuunnitelman mukainen toiminta	Hankesuunnitelma toteutuu	Hankesuunnitelma toteutuu
--	--	-------------------------------------	---------------------------	---------------------------

Henkilöstö	TP2018	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022
Kehittämisen- ja elinkeinopäällikkö	1	1	1	1	1
Asiakaspalveluneuvoja	1	1	1	1	1
Hankekoordinaattori			1	1,2	2
Matkailuvastaava				1	0,5
Monikielisyysasiantuntija				1	1
Tiedottaja				0,7	
Harrastusohjaaja				0,5	
Projektipäällikkö			2	1,13	1,5
Hankesihteeri	0,5	0,6			
Projektityöntekijä	2,5	2			
Yhteensä	5	4,6	5	7,5	7

Perusturvalautakunta

Koko sosiaali- ja terveystoimen talous

Talous	TP2020	TA2021	TA- muutokset	Muutettu TA2021	Toteutuma	Poikkeama
Varsinainen toiminta+ projektit						
Toimintatulot	901 955	885 847	312 166	1 198 013	1 349 015	114 899
Toimintamenot	7 337 605	7 058 320	821 695	7 880 015	-7 994 914	-151 002
Netto	6 435 550	6 172 473	509 529	6 682 202	-6 645 899	-36 103
Poistot	80 018					
Vyörytyserät	155 357					
Investoinnit						
Toimintatulot						
Toimintamenot	42 111	114 500		114 500		
Netto	42 111					

Vuonna 2020 alkanut Covid 19-pandemia on aiheuttanut haasteita palveluiden ja toiminnan järjestämisessä, ja kaikkia palveluita ei ole pystytty järjestämään talousarvion määrärahojen puitteissa. Covid 19 -pandemiasta ja muista lisääntyneistä palveluntarpeista johtuen v. 2021 talousarvioon on jouduttu hakemaan lisämäärärahaa. Lisämäärärahasta huolimatta toimintamenot ylittivät n. 115.000 €, mutta toimintatuloja saatiin n. 151.000€ arvioitua enemmän, nettoon n. 36.100€. Suurimpia menojen ylityksiä tuli avopalveluiden, laitoshoidon ja perusterveydenhuollon tulosalueilla.

Covid 19-pandemian aikaiset koronatestaukset, -jäljitykset ja rokotukset sekä rajaturvallisuuden järjestäminen Karigasniemen ja Nuorgamin rajoilla ovat kuormittaneet etenkin terveystoimen henkilökuntaa ja ylipäättänsä toiminnan järjestämistä, sillä ohjeistukset ovat muuttuneet usein. Toiminnan järjestämiseksi jouduttiin rekrytoimaan lisähenkilökuntaa, muuttamaan henkilökunnan työvuoroja ja kutsumaan työntekijöitä vapailta. Ylimääräisiä kustannuksia kertyi muun muassa seuraavista: ylityökorvaukset pitkistä työvuoroista, vapailta kutsuttujen työntekijöiden hälytys ja niin edelleen. Nämä kaikki näkyvät hoitohenkilökunnan palkkauskustannuksissa ylityksinä.

Erilliskorvaukset ovat kirjautuneet henkilön vakinaisen toimipisteen kuluiksi, jossa ne näkyvät toimintamenojen ylityksinä.

Yksi menojen kasvattaja oli lastensuojelun kulut. Monia lastensuojelun palvelutarpeita ja menoja, ei voida ennakoida ja ne aiheuttavat budjetin lisämäärärahatarpeen.

1.1.2021 kunnassa siirryttiin Intime-ohjelmasta Sarastia 365 Talous -ohjelmaan.

Uuden talousohjelman käyttöönotossa ja käytössä on ollut paljon haasteita ja se on aiheuttanut runsaasti lisätöitä henkilöstölle.

Sosiaali- ja terveystoimi, hallinto

Toimielin Perusturvalautakunta
Tulosalueen nimi Sosiaali- ja terveystoimi
Tilivelvollinen Perusturvajohtaja

Talous	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
Toimintatulot	278 883	317 947		317 947	319 141	1 194
Toimintamenot	-469 908	-458 148		-458 148	-463 743	-5 595
Netto	-191 025	-140 201		-140 201	-144 602	-4 401

Toiminnan kuvaus

Perusturva ja sen alainen sosiaali- ja terveystoimi huolehtii sille laissa määritellyistä tehtävistä tuottamalla ja järjestämällä laadukkaita sosiaali- ja terveystalouksia kunnassa esiintyvän tarpeenmukaan saamen ja suomen kielellä.

Hallinnon tavoitteena on tarjota joustavat ja korkeatasoiset palvelut perusturvan eri yksiköille, lautakunnalle ja asiakkaille saamen ja suomen kielellä. Hallinnon tehtävänä on tukea perusturvaväydyntöimintöjät joustavasti, läpinäkyvästi ja hyvää hallintotapaa noudattaen tukeutuen kunnan määrittämiin arvoihin ja kuntastrategiaan.

Tavoitteena on parantaa henkilöstön työhyvinvointia ja osallisuutta oman työyhteisön kehittämiseen. Tällä pyritään mm. lisäämään työntekijöiden pysyvyyttä kunnan palveluksessa. Perusturvan hallinto koordinoi hallinnonalansa projekti/hanketoimintaa.

Avopalvelukeskuksen keittiö vastaa kirkonkylän päiväkotien ja koulujen, vuodeosaston, palvelukotien asukkaiden, avopalvelukeskuksessa ruokailevien ja henkilökunnan ruokahuollotasekä kotona asuvien vanhusten ateriapalveluista (pakattu lounas). Ruokapalvelu ylläpitää hyvinvointia ja terveyttä asiakkaiden elämänkaaren eri vaiheissa.

Taloussarviovuoden 2021 toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteena on tuottaa laadukkaat palvelut taloudellisesti, oikea-aikaisesti ja tehokkaasti omassakunnassa. Sosiaalitoimen hallintopalvelut huolehtivat henkilöstön osaamisesta ja jaksamisesta sekä annettujen palveluiden laadun ylläpidosta ja toiminnan kehittämisestä.

Taloussarvion toimintatavoitteiden toteutuminen vuonna 2021

Perusturva – Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopiste- alueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointi- kriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2021
Saamenkielisen henkilöstön rekrytointi	Kiinnitetään huomiota erityisesti saamenkielisen henkilöstön rekrytointiin	Saamenkielisen henkilöstön määrä	Saamenkielisen henkilöstö määrä lisääntyy	Saavutettu jossain määrin. Saamenkielisyyttä painotetaan rekrytoinneissa, mutta kieltä taitavia hakijoita on vähän.

Sähköiset palveluiden hyödyntäminen	<p>Etäpalveluiden käytönlisääminen</p> <p>Asiakkaat: esim. Asiantuntijapalvelut, terapiat ja lääkäripalvelut, verkostotapaamiset</p> <p>Henkilökunta: esim.konsultaatiot ja koulutus, verkostotapaamiset</p>	Käytettyjen palveluiden määrä	Palveluiden käyttö lisääntyy	<p>Saavutettu hyvin.</p> <p>Asiakaspalautteen mukaan kaikki eivät halua/ hyödy etäpalveluista.</p> <p>Henkilöstölle sähköiset palvelut ovat jo arkipäivää.</p>
-------------------------------------	--	-------------------------------	------------------------------	--

Kunta on haluttu ja vetovoimainen työnantaja

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2021
Osaamisen kehittäminen / Henkilöstökoulutus	<p>Henkilökunnan täydennyskoulutus</p> <p>- kehityskeskustelukierroksen pohjalta tehdään henkilöstökoulutussuunnitelma</p> <p>Koulutussuunnitelmassa huomioidaan työntekijöiden mahdollisuus saamenkielen ja kulttuurin opiskeluun:</p> <p>Saamenkieltä osaaville työntekijöille järjestetään kielenhuoltoon, kirjoittamiseen ja oman alan erikoissanastoon liittyviä täydennyskoulutuksia.</p>	<p>Koulutussuunnitelman toteutuminen</p> <p>Koulutuksiin osallistuneiden</p>	<p>Koulutussuunnitelman mukainen koulutus järjestetään</p> <p>Toteutuneet koulutukset ja työntekijöiden osallistuminen niihin.</p>	<p>Osin toteutunut. Etäyhteyksin on osallistuttu eri koulutuksiin.</p> <p>Ei ole toteutunut.</p>

	Suomenkielisille työntekijöille tarjotaan mahdollisuus saamenkielen opiskeluun työajalla			
Terveet toimitilat	Teknisen toimesta tiloissa toteutetaan kuntokartoitukset ja tarkastuksessa ilmenneet epäkohdat korjataan	Tarkastukset tehty epäkohdat korjattu	Tarkastukset tehty epäkohdat korjattu	Ei tietoa.
Henkilökunnan vaihtuvuuden vähentyminen	Kiinnitetään huomiota erityisesti perehdyttämiseen, työolosuhteisiin ja työhyvinvointiin.	Henkilökunnan vaihtuvuus vähenee.	Henkilökunnan vakiintuminen.	Henkilökunta on varsin vakiintunut, mutta henkilöstön poissaoloja on paljon. Työhyvinvointia edistäviä toimia on ollut terveystoimessa.

Keittiö

Avopalvelukeskuksen keittiö toimii keskuskeittönä ja koulukeskuksen keittiö jakelupisteenä. Keittiöstä toimitettiin aterioita koululle, päiväkoteihin, vuodeosastolle, avopalvelupuolelle, tehostettuun palveluasumisyksikköön, Aspaan, vanhuksille kotiin.

Henkilöstöä oli 3 ravitsemustyöntekijää, yksi emäntä.

Maito- ja maitotuotteet, liha- ja lihajalosteet ja kuivaelintarvikkeet hankittiin Lapin sairaanhoitopiirin hankintarenkaan kautta.

Leipä- ja pullat hankittiin Sodankylän ja Ivalon kanssa yhteistyössä. Poro, lammas ja osa kalasta (lohi) ja marjoista hankittiin paikallisilta.

Talousarvion toimintatavoitteiden toteutuminen vuonna 2021

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2021
Keittiön laitteistojen toimivuus	Määräaikaishuolto	Krt/vuosi	Huoltosopimus tehty	Huolto tehty

Maakunnan välinen yhteistyö	Lähellä tuotetun ruoan lisääminen Horizontaalinen yhteistyö	Alueellisten hankintojen määrä	Alueellinen tavoite: kasvaa, vuoteen 2025 mennessä 30 %:n	Alueellisten raaka-aineiden hankinta noin 12 % Selvitellään Hyvinvointialueen ja kuntien omistaa Tukipalveluiden In House yhtiötä
Ravitsemussuosittukset	Ravitsemuspalveluiden laadukkaat palvelut Ravitsemustyöryhmän toiminta (sivistystoimi ja perusturva) Omavalvonta suunnitelman toteuttaminen / ulkopuolinen arviointi Sairaanhoidopiirin järjestämä tiedottaminen / neuvonta	Suosituksiin sisältyvät mittarit Krt / vuosi Krt / vuosi Krt / vuosi	Suosittelun mukaiset, ravitsemuksellisesti laadukkaat palvelut 1krt / vuosi 1 krt / vuosi 1 krt / vuosi	Toimimme suositusten mukaan Ei toteutunut Toteutui Ei toteutunut
Tiedottaminen	Ruokalistat	Krt/vuosi Kaksikielinen	2-3 krt/vuosi Suomeksi/saameksi	Tehty
Koulutus	Oppisopimus Täydennyskoulutus	Kehityskeskustelussa esille tulleet koulutustarpeet	Oppisopimuskoulutuksesta valmistunut Koulutus toteutunut	Valmistuminen kesken Ei ole tarvetta

Talousarvion toimintatavoitteiden toteutuminen vuonna 2021 Tunnusluvut

Vuosi	Koulu, päiväkot	Avopalvelu	Yhteensä	hinta
2016	21231	41418	62650	4,12
2017	21929	38973	60902	4,23
2018	22547	42334	64881	4,13
2019	20917	46748	67665	3,91
2020	18653	45754	64407	4,56
2021	26458	45492	71950	

Elintarvikemenot/ suorite

2018	1,43 €
2019	1,40 €
2020	1,50 €
2021	1,36

Sosiaalitoimi

Toimielin Perusturvalautakunta
Tulosalueen nimi Sosiaalitoimi
Tilivelvollinen Perusturvajohtaja

Talous	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
Toimintatulot	707	8 000		8 000	3 093	-4 907
Toimintamenot	-460 837	-692 896		-692 896	-674 693	18 203
Netto	-460 130	-684 896		-684 896	-671 600	13 296

Toiminnan kuvaus

Tarkoituksena on tarjota kuntalaisille riittävän kattavat, laadukkaat ja helposti saavutettavat sosiaalipalvelut saamen ja suomen kielellä. Toiminnan tulisi painottua ennen muuta sosiaalihuolto-, lastensuojelu-, vammaispalvelu-, päihdehuolto- ja vanhuslain mukaisesti lakisääteisiin palveluihin ja ne tulee olla tasa-arvoisesti saavutettavissa kaikille kuntalaisille. Sosiaalitoimen tarkoituksena on myös ohjata, neuvoa ja opastaa kuntalaisia sosiaalihuollon asioissa ja etuuksien hakemisessa.

Talousarviovuoden 2021 toiminnalliset tavoitteet

Sosiaalipalveluiden tavoitteena on kunnan asukkaiden sosiaalisen turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen. Sosiaalityön ja -ohjauksen tavoitteena on tukea kuntalaisten taloudellista pärjäämistä ja itsenäistä suoriutumista, toimintakykyä ja osallisuutta, ehkäistä syrjäytymistä, tukea lapsiperheiden arkea sekä tarjota lakisääteiset sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain mukaiset palvelut kuntalaisille. Erityistä huomiota tulee kiinnittää asiakaslähtöisyyteen, palvelujentavoitettavuuteen sekä yli hallintorajojen tehtävään yhteistyöhön. Toiminnan tulee olla läpinäkyvää, hyvän hallintotavan mukaista ja nojata kunnan määrittämiin arvoihin sekä kuntastrategiaan.

Yksi tärkeä tavoite on kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen pitkäaikaistyöttömille asiakkaille. Yksilömuotoisen kuntouttavan työtoiminnan lisääminen edellyttää yhteistyötä kunnan eri toimialojen, seurakunnan ja kolmannen sektorin kanssa. Myös ryhmätoiminnan käynnistäminen on tavoitteena, mikäli pitkäaikaistyöttömistä on muodostettavissa sellainen ryhmä, joka mahdollistaa mielekkään toiminnan.

Utsjoen vanha terveystalo otetaan sosiaalitoimen ryhmätoimintojen (kuntouttava työtoiminnat, päihdetyö, avoimet ryhmät sosiaalisen tuen tarpeessa oleville) käyttöön. Vanha terveystalo mahdollistaa yhteistyön myös yhdistysten ja muiden kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Talousarvion toimintatavoitteiden toteutuminen vuonna 2021

Sosiaali- ja perhetyön puolella asiakasmäärissä ei ole tapahtunut suuria muutoksia 2021. Vuoden2020 tilastotiedot on laskettu eri tavoin kuin vuonna 2021; vuonna 2021 kaikki perheen jäsenet onlaskettu asiakkaiksi pelkkien perheiden sijaan eikä asiakasmäärä siis todellisuudessa ole kasvanut siinä määrin kuin luvuista voisi päätellä. Sosiaalityöntekijän työpanos painottuu lapsiperheiden kanssa tehtävään työhön. Yhteistyötä tehdään eniten terveyssektorin kanssa.

Perhetyöntekijä on työskennellyt myös muiden kuin lapsiperheiden kanssa sekä ohjannut toiminnallista ryhmää mielenterveyskuntoutujille. Kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen ei ole toteutunut suunnitelman mukaan koronapandemian takia. Ryhmätoiminnan järjestämiseen on vaikuttanut asiakaskunnan vähäisyys kylittäin; pitkät etäisyydet kylien välillä eivät mahdollista yhteisen ryhmätoiminnan järjestämistä.

Vuonna 2020 perustettu EHO-ryhmä kokoontui ensimmäisen kerran 2021. EHO eli erityishuolto-ohjelma on asiakirja, johon kirjataan ne palvelut, jotka henkilö saa kehitysvammalain tai erityistuen tarpeiden nojalla.

Keväällä 2021 järjestettiin tukiperhe- ja tukihenkilökoulutukset.

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2021
Pitkäaikaistyöttömät– kuntouttava työtoiminta ja sosiaalinen kuntoutus	Asiakkaiden aktivoiminen kuntouttavaan työtoimintaan ja työkokeiluihin.	Toimenpiteessä olevien pitkäaikaistyöttömien määrä	Toimenpiteessä mahdollisimman moni pitkäaikaistyöttömistä.	Ei ole toteutunut.
	Ryhmämuotoisen kuntouttavan työtoiminnan kehittäminen ja vakiinnuttaminen	Kuntouttavan työtoiminnan ryhmän käynnistyminen	Kuntouttavan työtoiminnan ryhmän käynnistyminen	Ei ole toteutunut
Moniammatillisen päihdetyön kehittäminen	Päihdetyön suunnitelman vieminen käytännön työskentelyyn selkiytetään päihdeasiakkaan palvelupolku Monialaisen työskentelyn lisääminen	Moniammatilliset asiakastapaamiset ja yhteiset suunnitelmat (määrä)	Tehdyn mallin mukainen työskentely otettu käytännöksi	Toteutunut osittain. Yhteistyötä on ollut jonkin verran lääkärin ja psykiatrisen sairaanhoitajan kanssa.

Sosiaalitoimen tunnuslukuja	2017	2018	2019	2020	2021
Lapsia lastensuojelun asiakkaana	17	15	13	11	7
Palvelutarpeen arvioiteja	25	12	17	39/18	15/18=33
Sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden saajia	62	--	--	12	95
Lastensuojeluilmoituksia	32	41	44	28	36
Isyys selvitykset	3	1	5	7	1
Sopimukset lasten huollosta ja	3	6	7	7	5

tapaamisoikeudesta					
Elatussopimukset	1	7	2	14	5
Yhteensä	82	88	79	130	182

Avopalvelut

Toimielin Perusturvalautakunta

Tulosalueen nimi Avopalvelut

Tilivelvollinen Avopalvelunohjaaja

Talous	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
Toimintatulot	156 578	249 000		249 000	282 515	33 515
Toimintamenot	-1 506 333	-1 724 702	66 300	-1 791 002	- 1 837 982	-46 980
Netto	-1 349 755	-1 475 702	66 300	-1 542 002	-1 555 467	-13 465

Ta2021 ja toteutuma sis. myös saamenkielisten hankkeiden/ projektien taloustiedot.

Avopalveluihin kuuluvat kotipalvelu, tukipalvelut, vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, omaishoidontuki, ikäihmisten perhehoito, tehostettu palveluasuminen, muut palvelut ja vammaishuolto, kehitysvammaisten avohuolto, palveluasunnot ja päivätoiminta.

Kotipalvelut ja tukipalvelut

Kotipalvelun työntekijät työskentelevät asiakkaiden kotona sekä Utsjoen kirkonkylällä myös Seitakartanon palveluasuntoyksikössä. Seitakartanossa asuu kuusi asukasta.

Kotipalveluasiakkaiden määrä on hiukan vähentynyt edellisestä vuodesta, myös lapsiperheet ovat käyttäneet kotipalvelua. Käyntimäärät ovat lisääntyneet, mutta käynnin kestoaika on lyhentynyt.

Tukipalveluina on järjestetty mm. aterioiden kuljetuksia asiakkaille, turvapuhelimia, asiointi-,sauna- ja pyykkipalvelua. Sosiaalihuoltolain mukaista kuljetuspalvelua (8 yhdensuuntaista matkaa/kk) on myönnetty 60 henkilölle, joista palvelua käyttänyt 37 henkilöä.

Kotipalvelua saaviatalouksia, joista	2017	2018	2019	2020	2021
	93	91	8 5	92	89
Vanhuskotitaloudet					
65–74 vuotiaat	16	19	1 6	20	19
75–79 vuotiaat	17	16	1 0	14	13
80–84 vuotiaat	20	23	2 3	23	22
85- vuotiaat-	23	22	2 7	27	25
Lapsiperheet	0	2	0	0	2
Vammaistaloudet	5	3	4	4	5
Muut, alle 65 v.	12	6	4	4	3
Kotipalvelukäyntejä	801 3	7842	10027	1217 3	1323 5

Tehostettu palveluasuminen

Marraskuusta 2020 Dorvun kaikki huoneet otettiin vakituisten asukkaiden käyttöön ja lyhytaikaisethoidot sekä omaishoidon intervallijaksot siirtyivät Utsjoen vuodeosastolle. Kaikki paikat on täytetty ja Dorvussa on asuu kahdeksan asukasta.

Palveluasuminen

Palveluasumista on ostettu ASPA Palvelut Oy:ltä, Attendo Meri-Lappi Oy:ltä ja Pirkanmaan asumispalvelut Oy:ltä yhteensä 12 asukkaalle. Aspalta on ostettu myös päivätoimintaa. ASPAn päivätoimintaan voi osallistua myös muut erityisryhmäläiset kuin Aspassa asuvat.

Ikäihmisten perhehoitoon ei ollut kysyntää vuoden aikana.

Omaishoidontuki

Omaishoitoa on järjestetty sekä sosiaalihuolto- että vammaispalvelulakien nojalla 23 hoidettavalle 27 omais-/sijaishoitajan toimesta. Omaishoitajien vapapäiviä on järjestetty intervallijaksonavuodeosastolla ja sijaishoitajan toimesta hoidettavan kotona.

Vammais- ja kehitysvammaisten palvelut

Vammaispalvelulain mukaista kuljetuspalvelua on myönnetty 15 asiakkaalle, asiakkaalla on oikeus 18 matkaan kuukaudessa. Asunnonmuutostöitä ja apuvälineitä/-laitteita sekä henkilökohtaisia avustajia on myönnetty yhteensä kymmenelle asiakkaalle. Kolpeneen kyntäyhtymältä on ostettu kuntoutusohjausta ja kuntoutusjaksoja sekä Inarin kunnalta asumispalvelua ja ohjattua toimintaa.

Vanhusneuvosto

Vanhusneuvosto osallistui Nuorgamissa, Utsjoella ja Karigasniemellä järjestettyihin joulujuhlienjärjestelyihin.

Talousarviovuoden 2021 toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteena on järjestää kuntalaisille riittäviä ja laadukkaita palveluita kotona asumiseen asiakkaan palvelusuunnitelmaa huomioiden. Kotipalvelun henkilökunnan vahvuuteen jatketaan yhden määräaikaisen lähihoitajan tointa Karigasniemen toiminta-alueelle lisääntyneen palvelutarpeen takia ja palvelujen saatavuuden turvaamiseksi myös viikonloppuisin.

Määräaikaisuuden peruste: Karigasniemelle on suunnitteilla erimuotoista asumispalvelua eri asiakasryhmille. Mikäli asia etenee ja asumispalvelu toteutuu, arvioidaan kotipalvelun lähihoitajien määrän tarvetta uudelleen.

Tehostetun palveluasumisyksikköön Dorvuun lisätään yksi lähihoitajan toimi, koska asumispalveluissa asukkaiden toimintakyky on heikentynyt ja laadukkaan hoidon, asukas- ja työturvallisuuden vuoksi aamu- ja iltavuoroissa tulee olla aina kaksi työntekijää sekä yksikön oma yövuorolainen.

Talousarvion toimintatavoitteiden toteutuminen vuonna 2021

Kuntalaisille on pyritty järjestämään riittävät ja laadukkaat palvelut kotona asumisen tukemiseksi. Karigasniemen toimialueella on voitu järjestää kotipalvelua myös viikonloppuisin. Tehostetun

palveluasumisyksikköön Dorvuun saatiin henkilöstöön lisää yksi lähihoitaja, joka lisää hoidon laadukkuutta sekä asukas- ja työturvallisuutta.

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2021
Ikäihmisten palveluiden kehittäminen	Kotipalvelun ja kotisairaanhoidon yhteistyön kehittäminen.	Palvelua saavien määrä kasvaa / laitoshoidon tarve vähenee	Kotiin annettavien palveluiden laatu säilyy.	Kotipalvelukäyntien määrä on lisääntynyt, mutta käynnin kesto pienentynyt.

	<p>Ennakoivat kotikäynnit</p> <p>Kuljetuspalveluiden uudelleen organisointi</p> <p>Ikäihmisten perhehoidon käynnistäminen</p> <p>Ikäihmisten osallisuuden lisääminen tukemalla vanhusneuvoston toimintaa (määräraha, yhteistyö)</p>	<p>Kuljetuspalveluiden myöntämisperusteet ja kustannukset</p> <p>Perhehoidossa olevien asiakkaiden lukumäärä</p> <p>Tapahtumat</p>	<p>Kustannukset pienenevät</p> <p>Ensimmäinen perhehoitaja/perhehoitajat ovat aloittaneet</p> <p>Tapahtumien määrä kasvaa</p>	<p>Kustannukset ovat korkeat, johtuu osin julkisen liikenteen puuttumisesta.</p> <p>Ei ole toteutunut.</p> <p>Nuorgamissa, Karigasniemellä ja Utsjoella järjestettiin joulujuhla yhteistyössä Sami sosterin ja seurakunnan kanssa, osallistujia oli joka kylässä runsaasti.</p>
Lähihoitajien toimien yksi perustaminen	Oikea-aikaisten koti/ asumispalveluiden tarjoaminen kuntalaisille	Turvallinen kotona asuminen/ Laitoshoidon tarve vähenee	Laitoshoidon tarpeen lasku	Asumispalveluiden/ laitoshoidon tarve ei ole vähentynyt.
Erillisrahoituksella tuotettu toiminta – saamenkieliset sosiaali- ja terveyspalvelut	Saamenkielisten peruspalveluiden tuottamisen tukeminen	Tuotetun palvelun määrä	Toiminnan laadun ja määrän kasvu	Säilynyt ennallaan.

Tunnusluvut

Avopalvelut	2017	2018	2019	2020	2021
Kotipalvelua saavia talouksia	93	91	84	92	89
Kotipalvelukäyntejä	8013	7842	10027	12173	13 235
Tehostettu palveluasuminen vrk	--	2396	2576	3443	3275
Palveluasuminen vrk	--	3824	4404	4015	3972
Omaishoidon tuen piirissä olevat	26	23	23	23	23

Kuljettuspalveluiden piirissä olevat					
- Sosiaalihuoltolain mukaan	70	67	76	76	60
- Vammaispalvelulain mukaan	12	13	15	15	15

Avopalveluiden/ kotipalveluiden hankkeet/ projektit

Toiminnan kuvaus

Erillisrahoituksella tuotetaan lisää saamenkielisiä sosiaali- ja terveyspalveluja kuntalaisille.

Talousarviovuoden 2021 toiminnalliset tavoitteet

Erillisrahoituksella tuotetun toiminnan, saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen säilyminen saman laajuisena.

Talousarvion toimintatavoitteiden toteutuminen vuonna 2021

Toiminta säilynyt saman laajuisena.

Terveydenhoito

Toimielin Perusturvalautakunta
Tulosalueen nimi Terveydenhoito
Tilivelvollinen Hoitotyönjohtaja

Talous	TP 2020	TA 2021	TA-muutokset	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
Toimintatulot	2 983	19 400		19 400	31 156	11 756
Toimintamenot	-204 202	-290 700		-290 160	-258 241	32 459
Netto	-201 219	-271 300		-270 760	-227 085	44 215

Ta2021 ja toteutuma sis. myös saamenkielisten hankkeiden/ projektien taloustiedot.

Toiminnan kuvaus

Terveydenhoitajat tekevät lakisääteisiä terveystarkastuksia ja antavat terveysneuvontaa sekä yksilö että ryhmämuotoisena toimintana. Kunnassa järjestetään laadukkaasti lähipalveluna äitiys-, lasten ja ehkäisyneuvolan palveluita neuvola-asetuksen mukaisesti saamen ja suomen kielillä. Aikuisille järjestetään työttömien terveystarkastuksia sekä seniori ja muistineuvolan palveluita. Terveydenhoitajat toimivat lisäksi mm diabeteshoitajana ja toimii yhteyshenkilönä mm diabeetikkojen silmämepohjakuvausten järjestämisessä. Myös muiden seulontatutkimusten yhteyshenkilönä toimiminen ja seulontahoitajan tehtävät kuuluvat terveydenhoitajalle. Rokotuskattavuuden ylläpitäminen, rokotusten antaminen on terveydenhoidon ydintehtäviä. Pitkien välimatkojen vuoksi sekä Utsjoella että Karigasniemellä on omat terveydenhoitajat. Utsjoen terveydenhoitaja huolehtii myös Nuorgamin alueen. Karigasniemen terveydenhoitajapitää myös sairausvastaanottoa Karigasniemellä sekä tekee kotisairaanhoidoa.

Talousarviovuoden 2021 toiminnalliset tavoitteet

Kunnassa tullaan panostamaan entistä enemmän kuntalaisten terveydentilan ja siihen vaikuttavien tekijöiden kehityksen seurantaan ja arviointiin. Näistä esimerkkeinä mainittakoon terveydenhoitopalvelut, kuten terveysneuvonta, terveystarkastukset, neuvolapalvelut, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto ja seulonta tutkimukset. Tavoitteena on myös uusien toimintojen

käynnistäminen ja tätä kautta parempien palveluiden tarjoaminen Utsjoen kuntalaisille, näistä esimerkkinä sairaanhoitajien vastaanotot lääkärin vastaanoton rinnalle.

Opiskelijaterveydenhuollon kehittäminen, erilaisten infotilaisuuksien järjestäminen ja terveydenhoitajan säännöllinen näkyminen koululaisten ja opiskelijoiden arjessa on ensiarvoisen tärkeää. Koulun ja perusterveydenhuollon välistä yhteistyötä tehostetaan.

Talousarvion toimintatavoitteiden toteutuminen vuonna 2021

Vuoden 2021 aikana on pystytty vastaamaan koronapandemiasta huolimatta kuntalaisten palvelutarpeeseen kansanterveystyön näkökulmasta. Koronarokotusten ohjelmointi työllisti alkuvuodesta merkittävästi ja siihen panostettiin tekemällä henkilöstösiirtoja terveydenhoitajien tueksi. Tämä oli onnistunut ratkaisu ja valtakunnallisessa vertailussa Utsjoki olikin pitkään kärkisijoilla rokotuskattavuudessa. Tämän ohella pystyttiin huolehtimaan myös neuvolapalveluista kuin myös koulu ja opiskelijaterveydenhuollosta. Seulontatutkimukset järjestettiin sovitusti.

Koronaepidemian aikana saamenkielisen terveydenhoitajan ostopalvelu meni jäihin sen vuoksi, että terveydenhoitaja työskenteli Norjan puolella. Kuluneena vuonna on saatu rekrytoitua saamenkielinen terveydenhoitaja kuntaan töihin ja saamenkielisiä terveydenhuollon palveluita on saatu tuotettua suomenkielisten palveluiden lisäksi.

Edelleen on alle 25 vuotiaalle Utsjoen kuntalaisille naisille tarjottu maksuton ehkäisy.

Sivistystoimen ja perusturvan väliseen yhteistyöhön haettiin aktiivisesti ratkaisuja erilaisin työryhmin.

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2021
Sähköisten palveluiden kehittäminen	Etäpalveluiden lisääminen Terveydenhoidon etäpalvelut Henkilökunta: esim. konsultaatiot ja koulutus, verkostotapaamiset	Etäpalveluiden määrä ja sisältö	Etäpalveluiden määräkasvanut niin konsultaatioiden kuin koulutusten osalta	Etävastaanottojen määrä pysynyt vakioina. Konsultaatiot/koulutus etäyhteyksin lisääntynyt
Työkyvyn ylläpitäminen ja elämänlaadun parantaminen	Luodaan toimintamallit/ hoitopolut pitkäaikais-sairauksien seurantaan (mm. diabetes sydänsairaudet, astma)	Toimintamallit/ hoitopolut	Toimintamallit/ hoitopolut aktiivisessa käytössä	Hoitopolkujen kehittäminen edennyt erityisesti sydänsairauksien osalta.

TERVEYDENHOITAJIEN ASIAKKAAT	2017	2018	2019	2020	2021
Syntyneet lapset	8	5	16	6	9
Äitiysneuvolan asiakkaat	23	28	20	9	11
Ehkäisyneuvola-asiakkaat	8	6	4	7	4

Lastenneuvola-asiakkaat	63	40	76	57	46
Koululaiset	yht. 118	yht. 146	---		108
Lukiolaiset					26
Kotisairaanhoido *tilapäinen ja valvottu	121*	144*	116*	102	79
Muistineuvola	59	37	60	33	34
Ikäihmisten terveystarkastukset	5	4	6	5	25
TERVEYDENHUOLLON KÄYNNIT TERVEYDENHOITAJALLA	2017	2018	2019	2020	2021
Avosairaanhoidokäynnit terveydenhoitajien luona	856	1104	1175	1045	2645
Neuvolakäynnit	245	228	397	213	292
- äitiysneuvola	69	90	159	65	91
- lastenneuvola	167	81	168	173	137
- ehkäisyneuvola	9	6	4	14	14
- seniorineuvola	--	4	6	5	13
- muistineuvola	--	47	60	43	37
Kotisairaanhoidokäynnit *sis. myös kotisairaanhoidajan käynnit	957	713	853	496	1064
Kouluterveydenhoitajan vastaanotto	141	253	150	96	59
Terveydenhuolto yht.	2199	2298	2575	2150	4060

Terveydenhoidon hankkeet/projektit

Toiminnan kuvaus

ErillISRahoituksella tuotetaan lisää saamenkielisiä sosiaali- ja terveYsPalveluja kuntalaisille.

Talousarviovuoden 2021 toiminnalliset tavoitteet

ErillISRahoituksella tuotetun toiminnan, saamenkielisten sosiaali- ja terveYsPalvelujen säilyminen saman laajuisena.

Talousarvion toimintatavoitteiden toteutuminen vuonna 2021

Vuoden 2021 aikana olemme pystyneet ylläpitämään saamenkielisten sosiaali- ja terveYsPalveluiden tarjonnan samalla tasolla kuin aikaisimpana vuosina ja syksyllä 2021 pystyttiin parantamaan saamenkielisten terveYsPalveluiden tarjontaa. Tämä johtui siitä, että sekä saamenkielisen psykiatrisensairaanhoidajan, terveydenhoitajan sekä fysioterapeutin rekrytointi oli onnistunut ja kaikki avoinna olleetpaikat pystyttiin täyttämään saamenkielisillä työntekijöillä.

LaitoShoito

Toimielin	Perusturvalautakunta
Tulosalueen nimi	LaitoShoito
Tilivelvollinen	Hoitotyönjohtaja

Talous	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
Toimintatulot	164 668	159 000		159 000	173 845	14 845
Toimintamenot	-1 149 233	-1 072 530		-1 072 530	-1 203 721	-131 191

Netto	-984 565	-913 530		-913 530	-1 029 876	-116 346
--------------	-----------------	-----------------	--	-----------------	-------------------	-----------------

Ta 2021: Laitoshoidon tulosalueelle on siirretty ostetun laitoshoidon kustannukset perusterveydenhuollontulosalueelta

Toiminnan kuvaus

Laadukkaan ympärivuorokautisen laitoshoidon tuottaminen, sisällön kehittäminen ja saatavuuden turvaaminen on kuntalaisten oikeus. Laitoshoidon tulee olla suunniteltu siten, että se toteutuu lääketieteellisin tai asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyvillä perusteilla.

Talousarviovuoden 2021 toiminnalliset tavoitteet

Turvataan palveluiden saatavuus oman kunnan palveluna. Panostetaan henkilöstön koulutukseen ja ammattitaidon ylläpitämiseen, jotta erikoisosaaminen voidaan tarjota oman kunnan sisällä. Vuodeosastolla on Utsjoen kunnan etupäivystys mistä syystä ensihoidon ja vuodeosaston yhteistyön kehittäminen on kaikkien osapuolien etu. Hoitajaksojen lyhentyminen tehostaa vuodeosaston toimintaa ja mahdollistaa useamman potilaan/asiakkaan hoidon kotikunnassa. Lisäksi pyritään mahdollistamaan kotikunnassa päivystyspotilaiden lyhytaikainen seuranta vuodeosastolla.

Talousarvion toimintatavoitteiden toteutuminen vuonna 2021

Vuodeosaston toimintaa on vuoden 2021 aikana varjostanut koronan mukanaan tuomat lisähaasteet. Tästä huolimatta osastolla on pystytty vastaamaan kuntalaisten avun tarpeeseen niin päivystyksellisesti kuin osastohoitojaksoina. Aikaisempiin vuosiin verrattuna myös intervallijaksot siirrettiin vuodeosastolle, jotta potilaiden aktiivinen seuranta ja mahdolliset lääkärin konsultaatiot saataisiin mahdollisimman sujuviksi. Tämä on osoittautunut hyväksi toimintavaksi ja yhteistyö näin lääkärin, kotisairaanhoidon ja asiakkaan ja tämän omaisten kanssa on parantunut.

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2021
Vuodeosaston riittävien palveluiden järjestäminen kunnassa.	Kuntalaisille järjestetään hoivaa ja hoitoa tarjoavat vuodeosastopalvelut.	Riittävä paikkaluku vuodeosastolla.	Riittävien palveluiden/ paikkojen tarjoaminen vuodeosastolla.	Koronasta huolimatta on kuntalaisten palvelutarpeeseen pystytty vastaamaan melko hyvin.
Hoitajaksojen pituus.	Henkilökunnan koulutus, lääkäri vahvuus.	Hoitopäivien määrä/per potilas.	Hoitoaikojen lyhentyminen.	Hoitoajat ovat lyhentyneet hyvästä lääkäritilanteesta johtuen.
Päivystysaikainen sairaanhoito (edunvalvonta).	Turvataan riittävät päivystysaikaiset palvelut.	Päivystysaikaiset palvelut.	Palvelumalli huomioi pitkät etäisyydet ja rajayhteistyön mahdollisuudet.	Rajayhteistyö ei ole toteutunut toivotulla tavalla.
Sähköisten palveluiden kehittäminen.	Etäpalveluiden lisääminen Asiakkaat: esim. Terapiat ja lääkäripalvelut.	Etäpalveluiden määrä ja sisältö . Tiedonsiirtoon käytettävää aikaa tehostetaan.	Etäpalveluiden tehokas käyttöönotto helpottamaan niin hoitohenkilökuntaa kuin asiakkaita.	Henkilökunnan koulutukset etäyhteyksin ovat tulleet osaksi arkea..

	Henkilökunta: esim. konsultaatiot ja koulutus, verkostotapaamiset.			
--	--	--	--	--

Tunnusluvut

Vuodeosasto	2017	2018	2019	2020	2021
Hoitopäivät	3404	3904	4504	4577	4214
Täyttöaste %	85	97,2	112	114	96
Hoitajaksoja, joista	129	164	79	51	63
Lyhytaikaisia	119	152	65	37	52
Pitkäaikaisia*	10	12	14	14	11
Keskimääräinen hoitoaika vuorokautta	26	24	56,3		

*uusi ohjelma laskee koko vuoden aikana pitkäaikaispotilaiksi kirjatut

** käynnit avopalvelukeskuksessa, Seitakartanossa ja Aspa-talossa

Perusterveydenhuolto

Toimielin Perusturvalautakunta
Tulosalueen nimi Perusterveydenhuolto
Tilivelvollinen Vastaava lääkäri ja hoitotyönjohtaja

Talous	TP2020	TA2021	TA-muutokset	Muutettu TA2021	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	98 605	91 500	293 166	384 666	488 758	104 092
Toimintamenot	-1 510 404	-1 218 960	321 659	-1 510 404	-1 666 914	-126 295
Netto	-1 411 799	-1 127 460	28 493	-1 155 953	-1 178 156	-22 203

Ta 2021: Ostetun laitoshoidon kustannukset on siirretty laitoshoidon tuloalueelle.

Ta2021 ja toteutuma sisältää perusterveydenhuoltoon kuuluvien sairaanhoitopalveluiden hankkeiden/projektien talousluvut.

Toiminnan kuvaus

Tehtävänä on perusterveydenhuollon järjestäminen ja turvaaminen kaikille kuntalaisille tasapuolisesti ja tarvetta vastaavasti. Palveluilla ennaltaehkäistään ja hoidetaan sairauksia ja edistetään sekä ylläpidetään väestön terveyttä, toimintakykyä ja hyvinvointia sekä turvataan lakisääteinen hoitoon pääsy.

Toiminnan tavoitteena on edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia sekä tehdä ennaltaehkäiseväätyötä. Toiminta perustuu lainsäädäntöön, kansallisiin ohjeistuksiin sekä kunnan toimintaohjeisiin.

Terveyskeskuksen vastaanotossa työskentelee kaksi lääkäriä, sairaanhoitaja, kotisairaanhoitaja, psykiatrinen sairaanhoitaja, terveyskeskusavustaja, fysioterapeutti ja laboratoriohoitaja.

Talousarviovuoden 2021 toiminnalliset tavoitteet

Palveluiden laadun kehittäminen. Toiminnassa tullaan keskittymään palvelun laatuun, oikea- aikaisuuteen ja lakisääteisten palveluiden tuottamiseen kuntalaisille. Keskiössä on kotiin annettavien palveluiden tehostaminen ja ennaltaehkäisevä hoitotyö.

Terveyskeskuksen toimintojen kehittäminen siten, että terveyskeskukseen saadaan sairaanhoitajan vastaanotto lääkärin vastaanoton rinnalle. Tällä toimintatavalla voidaan vapauttaa lääkärin vastaanotto aikaavarsinaisiin lääkärin arvioita vaativiin tapauksiin ja sairaanhoitajan vastaanotolla voidaan hoitaa esimerkiksi seurantakäyntejä, haavanhoitoja jne.

Talousarviossa kotisairaanhoitajan palkkaus- ja matkakulut on siirretty projekteihin kustannuspaikalle 6425. Mikäli Saamelaiskäräjät ei myönnä avustusta saamenkieliseen terveydenhoitaja/ kotisairaanhoitaja –toimintoon, niin joudumme hakemaan lisämäärärahaavarsinaiseen toimintaan kotisairaanhoitajan palkkaus- ja matkakuluihin.

Talousarvion toimintatavoitteiden toteutuminen vuonna 2021

Koronapandemian aiheuttamista toiminnallista haasteista huolimatta olemme pystyneet lisäämään kotiin annettavien palveluiden määrää. Tämä on mahdollistunut kotisairaanhoitajantoimen perustamisella mihin määrärahat myönnettiin 6/21.

Poliklinikan sairaanhoitajan vastaanotolla hoidetaan mm haavanhoitoja, tehdään leikkauskelpoisuusarvioita lyhkäpotilaille, lääkärin määräämiä holter-nauhoituksia ja unipolygrafia -tutkimuksia, tehdään erilaisia lääkärintodistuksia varten ennakkotutkimuksia, ompeleiden poistot ja sairauslomatodistukset (vatsatauti, flunssa). Uusia toimintoja ei ole saatu kehitettyä.

Koronapandemian aikaiset koronatestaukset, -jäljitykset ja rokotukset ovat kuormittaneet vastaston toimintaa, mutta hoitajajonoja ei ole syntynyt siitä huolimatta.

Saamenkielisiä palveluita on saatu parannettua, kun kuntaan on saatu rekrytoitua saamenkielinen fysioterapeutti, psykiatrinen sairaanhoitaja ja terveydenhoitaja vakinaisiin toimiin.

Tilastotiedoissa on nähtävillä edelleen ongelma tilastoinnin osaamisessa, koska mm kouluterveydenhuollon, neuvolan ja psykiatrin käynnit on selvästi alitilastoitu, eli todellisuudessa käyntejä on ollut enemmän, mutta ne on tilastoitu väärin.

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2021
Vastaanotto toiminnan toteuttaminen	Vastaanotto toimintaan liittyvät riittävät palvelut järjestetään Utsjoen kunnassa	Palvelutarjonta / Jonoajat	Palveluiden saatavuuden parantaminen	Jonoajat ovat lyhyet, alle 3 päivää.
Päivystysaikainen sairaanhoito	Turvataan riittävät päivystysaikaiset palvelut	Toteutuneet päivystys- käynnit	Päivystyskäyntien väheneminen ja päivystyspotilaan asianmukainen hoito	Pystytty vastaamaan päivystyspotilaiden lyhytaikaiseen seurantaan

Sähköisten palveluiden kehittäminen	Etäpalveluiden lisääminen Terveystieteiden etäpalvelut Asiakkaat: esim. Terapiat ja lääkäripalvelut Henkilökunta: esim. konsultaatiot ja koulutus, verkostotapaamiset	Etäpalveluiden määrä ja sisältö	Etäpalveluiden hyödyntäminen päivittäisessä työssä sekä koulutuksessa	Koulutukset ovat toteutuneet pääsääntöisesti etänä. Lääkäripalveluista geriatrian sekä syöpätautien etävastaanotto ovat toteutuneet hyvin.
Työkyvyn ylläpitäminen ja elämänlaadun parantaminen	Luodaan toimintamallit/hoitopolut pitkäaikaissairauksien seurantaan (mm. diabetes sydänsairaudet, astma)	Toimintamallit/hoitopolut	Toimintamallit/hoitopolut valmiit vuoden 2021 aikana	Hoitopolut ovat käytössä

Tunnusluvut

Terveyskeskuksen tilastotietoja:

	2017	2018	2019	2020	2021
Käynnit lääkäriellä	2339	2066	3434	3464	4422
Neuvolakäynnit	20	32	14		11
Kouluterveydenhoitokäynnit	23	25	5	26	16
Ulkopaikkakuntalaisten käynnit	119	105	172	105	611
Käynnit psykiatrilla	63	49	33	26	5
Kotisairaanhoidokäynnit	957	827	853	737	1064
Muistineuvola	59	49	60	43	37
Ikäihmisten terveystarkastukset	5	4	6	5	25
Fysioterapiakäynnit					
Yksilökäynnit	518	507	441	425	473
Ryhmien lukumäärä	121	114	118	76	143 käyntiä
Osallistujat	632	621	662	416	626
Käynnit psyk. sairaanhoitajalla	946	802	805	409	782
Käynnit muilla hoitajilla	3184	--			
Käynnit laboratorioissa	2889	2403			

Laboratorio - tutkimukset	17603	7513			
-tutkimukset uuden raportoinnin mukaisesti päivitettyinä	650	641			
- asiakkaat					

*) Lääkärien käyntimäärä viitteellinen, koska hoitajat ovat tilastoineet avustavia suoritteita käynneiksi alkuvuodesta jasilloin lääkärin käynti tilastossa menee jatkokäynniksi, joka ei ole laskennallisesti mukana vuositilastoissa.

Ivalon terveyskeskus	2017	2018	2019	2020	2021
Vuodeosastolta ostetut päivät	203	246	329	298	221
Avosairaanhoidokäynnit/ Lääkäri	361	417	556	573	592
-vastaanotto	361	403	543	540	592
-kotikäynti	0	2	0	0	0
- käynti osastolla ospot	0	12	13	27	0
Puhelinkontaktit	210	175	404	429	334
- lääkäri	59	96	107	116	52
- muut hoitajat	151	89	293	310	282
Laboratoriotutkimukset	10**	8	2**	0	*33
Röntgentutkimukset	219*	195	232	160	167
Mielenterveystoimistossa käynnit	47	26	39	41	35
-lääkäri	--	--	6	3	-
-muut hoitajat	--	--	33	38	46
Fysioterapiakäynnit	34	4	7	12	1
Puheterapiakäyntejä	119	101	106	73	81
Muilla hoitajilla käynnit	154	171	226	219	155

*Laboratorio- ja röntgentutkimuksissa huomioitu vain Utsjoella tehdyt lähetteet

** Rasitus-EKG -koetta, ei laboratorio-käyntejä

Sairaanhoitopalveluiden hankkeet/ projektit

Toiminnan kuvaus

Erillishoiduksella tuotetaan lisää saamenkielisiä sosiaali- ja terveystalouksia kuntalaisille.

Talousarviovuoden 2021 toiminnalliset tavoitteet

Erillishoiduksella tuotetun toiminnan, saamenkielisten sosiaali- ja terveystalouksien säilyminen samana laajuutena.

Talousarvion toimintatavoitteiden toteutuminen vuonna 2021

Erillishoiduksella tuotettu toiminta lisääntyi.

Syksyllä 2021 saimme lisämäärärahaa saamenkielisen psykiatrisen sairaanhoitajan ja palveluohjaajan palkkaamiseen. Psykiatrisen sairaanhoitajan rekrytoinnissa onnistuimme ja työntekijä aloitti työt lokakuussa 2021. Palveluohjaajan rekrytoinnissa emme onnistuneet, avustuksen käytimme saamenkielisen lääkärin palkkauskustannuksiin.

Erikoissairaanhoito

Toimielin
Tulosalueen nimi

Perusturvalautakunta
Erikoissairaanhoito

Tilivelvollinen**Vastaava lääkäri ja hoitotyönjohtaja**

Talous	TP2020	TA2021	Muutokset TA2021	Muutettu TA2021	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot						
Toimintamenot	-1 481 688	-1 543 600	170 000	-1 713 600	-1 595 718	117 882
Netto	-1 481 688	-1 543 600	170 000	-1 713 600	-1 595 718	117 882

Toiminnan kuvaus

Erikoissairaanhoidon ja ensihoidon palveluita tuottaa Lapin sairaanhoitopiiri, josta niitä ostetaan. Saamenkielisiä erikoissairaanhoidon palveluita ostetaan myös LSHP:n ja Finnmarksykehusetin yhteistyösopimuksen mukaisesti Norjan puolelta.

Talousarviovuoden 2021 toiminnalliset tavoitteet

Yhteistyö perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä paranee ja sujuvoituu. Raja-alueyhteistyötä kehitetään.

Talousarvion toimintatavoitteiden toteutuminen vuonna 2021

Yhteistyö erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välillä on pysynyt oleellisesti ennallaan aikaisempaan nähden. Utsjoen kunnan viranhaltijoita on osallistunut eri hoitoketjujenkehitystyöhön Lapin sairaanhoitopiirissä. Jalkautuvina erikoissairaanhoidon palveluina on jatkunut ortopedin käynnit Utsjoen terveyskeskuksessa (noin kahden kuukauden välein yksi työpäivä). Lisäksi noin kerran kuukaudessa on ollut ostopalvelusopimuksella psykiatrin etävastaanotto Utsjoen terveyskeskuksessa. Urologi piti yhden vastaanottopäivän syksyllä 2021 ja toimintaa on tarkoitus jatkaa.

Rajayhteistyön kehittäminen ei ole edennyt koronapandemiasta johtuen.

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2021
Rajat ylittävät erikoissairaanhoidon palvelut Edunvalvonta – rajat ylittävien palveluiden turvaaminen ja kehittäminen	Eryteisesti saamenkielisten palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden turvaaminen	Palveluiden määrä ja laatu	Saamenkieliset saavat tarvitsemiaan palveluita omalla kielellään	Rajat ylittävä yhteistyö ei ole toteutunut toivotulla tavalla
Palveluprosessien kehittäminen	Lähetekäytännön selkiinntäminen	Hoitoon pääsyyn seuranta	Potilas saa tarvitsemansa hoidon määräajassa	Koronaepidemia on vienyt paljon voimavaroja ja palveluprosessien kehittäminen ei ole toteutunut toivotulla tavalla.

Lapin Keskussairaala	2017	2018	2019	2020	2021
----------------------	------	------	------	------	------

Hoitopäivät yhteensä, josta	806	781	952	647	765
- Oma toiminta	682	669	671	513	593
- Ostettu toiminta	124	112	281	134	172
Avohoitokäynnit yhteensä, josta	1564	1630	1712	1632	1795
- Oma toiminta	1322	1424	1474	1432	1538
- Ostettu toiminta	242	206	238	200	257

Hammashuolto

Toimielin Perusturvalautakunta
Tulosalueen nimi Hammashuolto
Tilivelvollinen Hammaslääkäri ja hoitotyönjohtaja

Talous	TP2020	TA2021	Muutokset TA2021	Muutettu TA2021	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	57 422	60 000		60 000	50 508	-9 492
Toimintamenot	-226 114	-237 620	5 000	-232 620	-221 251	11 369
Netto	-168 692	-177 620	5 000	-172 620	-170 744	1 876

Toiminnan kuvaus

Hammashuollon toiminta-ajatuksena on tuottaa lainsäädännön edellyttämät julkisen terveydenhuollon palvelut suunterveydenhuollon osalta.

Talousarviovuoden 2021 toiminnalliset tavoitteet

Suun terveydenhuollon laadukkaiden ja riittävien palveluiden tuottaminen kuntalaisille kustannustehokkaasti. Kustannustehokkuutta syntyy, kun hammaslääkäripalvelut ovat helposti saatavilla ja panostetaan kokonaishoitoihin. Lisäksi pyritään nopeuttamaan asiakkaiden hoitoa hyödyntämällä mm. Utsjoelle hankittua hammasröntgen laitetta.

Talousarvion toimintatavoitteiden toteutuminen vuonna 2021

Hammaslääkärin rekrytoinnissa oli toimintakauden syyskuudella haasteita. Asiakkaiden tarpeeseen pystyttiin vastaamaan hyvin alkuvuodesta ja syksyllä jouduttiin turvautumaan ostopalveluun. Jonoja ei kuitenkaan päässyt syntymään ja kaikki määräaikaistarkastukset pystyttiin toteuttamaan suunnitellusti.

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopiste-alueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arvionti 31.12.2021
Lasten lakisääteiset tarkastukset ikäryhmittäin aikuisten kokonaisvaltainen hoito, ei pelkästään akuuttihoitoa	Kutsutaan 1 ja 3-vuotiaat hammashoitajan tarkastukseen, 5-vuotiaat hammaslääkärin tarkastukseen. 1,5,8-luokkalaiset hml-tarkastus. Aikuisten hammashoito	Tarkastukset ikäryhmittäin	Tarkastukset saadaan tehtyä ja hoidot toteutettua aikataulussa	Toteutuneet sovitusti

	kokonaisvaltaisesti			
Päivystysaikainen sairaanhoito (edunvalvonta)	Turvataan riittävät päivystysaikaiset palvelut	Päivystys-aikaiset palvelut	Palvelumalli huomioi pitkät etäisyydet ja rajayhteistyön mahdollisuudet	Päivystysaikaiset palvelut Lapin alueen päivystyksenä.
Sähköisten palveluiden kehittäminen	Esimerkiksi tekstiviestimuistutukset asiakkaille varatuista ajoista	Varattujen aikojen toteutuminen, ei tyhjiä aikoja	Asiakastytyväisyys kasvaa, tiedonkulku paranee	Ei ole toteutunut korkeiden kustannusten vuoksi.
Saamenkielisten palveluiden tarjoaminen asiakkaille	Tarjotaan asiakkaille palvelua saamenkielellä, tarvittaessa tulkkipalvelut	Asiakastytyväisyys	Palveluiden tuottaminen saamenkielellä tukipalveluita hyödyksi käyttäen	

Tunnusluvut

Suoritteet	2017	2018	2019	2020	2021
Hammaslääkärissä käynnit	896	882	1108	888	788
Yksilökohtaisessa hammasterveysneuvonnassa käyneet, laitospotilaat, vammaiset ym.	4	4	0	0	0
Ryhmävalistuskerrat	4	4	7	0	0
Muut käynnit, yms. hammashoitaja, suuhygienisti	0	24	0	12	11

Ympäristöterveydenhuolto

Toimielin Perusturvalautakunta
Tulosalueen nimi Ympäristöterveydenhuolto
Tilivelvollinen Perusturvajohtaja

Talous	TP2020	TA2021	Muutokset TA2021	Muutettu TA2021	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot						
Toimintamenot	-73 001	70 900		70 900	73 485	-2 585
Netto	-73 001	70 900		70 900	73 485	-2 585

Toiminnan kuvaus

Utsjoen kuntalaisille Inarin kunta tuottaa ympäristöterveydenhuollon palvelut isäntäkuntaperiaatteella.

Talousarviovuoden 2021 toiminnalliset tavoitteet

Laadukkaiden palveluiden saaminen Utsjoen kuntalaisille.

Talousarvion toimintatavoitteiden toteutuminen vuonna 2021

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä(yhteistoiminnassa Inarin kanssa)

Painopiste-alueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2021
Palveluiden saatavuus	Palveluihin liittyvä tiedotus (yhteystiedot)	Kuntalaisten asiakastytyvyisyys ja palveluiden määrä	Nykyisellä tasolla	Nykyisellä tasolla

Ympäristöterveydenhuollon palvelut on ostettu Inarista 1.1.2008 lukien

Eläinlääkintähuolto	2017	2018	2019	2020	2021
Eläinlääkärin käynnit hyötyeläinten luona (sis. poroerotukset)	43	36	24	26	29
Pieneläinten käynnit vastaanotolla	225	148	168	105	236
Eläinsuojelu-, eläintauti ym. tarkastukset	2	2	-	-	1
Eläinlääkärin käynnit hyötyeläinten luona (sis. poroerotukset)	43	36	24	26	12
Ympäristöterveydenhuolto					
Elintarvikevalvonnan käynnit	21	14	14	5	12
Terveydensuojelu- ja tupakkalainvalvonta (**kuluttajaturvallisuus poistunut kunnilta 1.5.2016)	10	15	10	6	12
Sisäilmamittaukset / -asiat *Koulujen ja päiväkotien sisäilma-asiat	4*	n. 5	11	1	-

Covid-19 pandemian aiheuttamat rajoitteet valvonnalle ja valvontakohteille vaikuttivat v. 2020 toteumaan. Toimijoille annettiin neuvontaa ja ohjeistusta sähköisesti.

Sivistyslautakunta

Sivistystoimen hallinto

Toimielin Sivistyslautakunta
Tulosalueen nimi Sivistystoimen hallinto
Tilivelvollinen Sivistysjohtaja-rehtori

Talous	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
Toimintatulot	3 941					
Toimintamenot	-179 655	-153 202		-153 202	-216 203	-63 001
Netto	-175 713	-153 202		-153 202	-216 203	-63 001

Sivistyslautakunta on kokoontunut vuonna 2021 yhteensä 11 kertaa. Kokouksissa on käsitelty yhteensä 157 asiaa. Salassa pidettävistä asioista on pidetty yhteensä kolme kokousta, joissa on käsitelty 10 asiaa.

Kokouksissa on käsitelty mm. seuraavia asioita: edellisen vuoden toiminta- ja talouskertomukset, talouden seuranta, viran- ja toimenhaltijoiden valintaan liittyviä asioita, oppilaiden koulunkäyntiin ja kuljetuksiin liittyviä asioita, varhaiskasvatuksen, kirjaston sekä vapaa-aikaan liittyviä asioita ja seuraavan lukuvuoden toimintasuunnitelmat ja talousarvioesitykset.

Valtuuston vuonna 2017 perustama saamenkielinen jaosto kokoontui vuonna 2021 kaksi kertaa ja suomenkielinen jaosto kerran.

Sivistystoimistossa on toiminut kaksi työntekijää, sivistysjohtaja-rehtori ja kanslisti.

Sivistysjohtajan virkaan kuuluu Karigasniemen ja Nuorgamin koulujen rehtorin tehtävät sekä kansalaisopiston rehtorin hallinnolliset tehtävät. Sivistysjohtajan vastuualueeseen kuuluu kirjasto-, nuoriso- ja kulttuuritoimi sekä varhaiskasvatus- ja opetustoimi.

Utsjoen kunnassa vieraili EU-ministeri Tytti Tuppurainen ja hän tutustui Utsjokisuun uuteen monitoimitaloon. Siellä järjestettiin kaikkien koulujen ja varhaiskasvatuksen yhteinen Eurooppa olemme me - tilaisuus, johon ministeri osallistui.

Sivistyspalvelut – yhteiset

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arvionti 31.12.2021
Uusien monitoimitilojen käytön kehittäminen.	Utsjokisuun ja Karigasniemen monitoimitilojen opetusvälineiden- ja laitteiden hankinta	Utsjokisuun ja Karigasniemen monitoimitaloihin saatiin tarjoukset opetusvälineistä ja laitteista.	Uudet monitoimitilat varustetaan kaikilta osin toimiviksi.	Utsjokisuun ja Karigasniemen monitoimitaloihin opetusvälineistöä ja laitteita hankittiin ja opetusta pystyttiin järjestämään uusilla välineillä ja laitteilla. Vielä jäi hankittavaa vuodelle 2022.
	Utsjokisuun ja Karigasniemen	Utsjokisuun ja Karigasniemen	Utsjokisuun ja Karigasniemen	Utsjokisuun ja Karigasniemen

Vanhojen rakennusten remontointi.	vanhojen opetustilojen remontointi Nuorgam uuden monitoimitalon rakentaminen	vanhojen opetustilojen remontointi aikataulun mukaisesti Myös Nuorgamiin valmistuu uudet toimitilat.	vanhojen opetustilojen remontointi valmistuu vuoden 2021 aikana Myös Nuorgamiin valmistuu uudet toimitilat vuoden 2021 aikana.	vanhojen opetustilojen remontointi jatkuu vuodelle 2022. Nuorgam uuden monitoimitalon rakentaminen keskeytyi ja aloitettiin uudestaan. Ei valmistunut aikataulussa.
Palvelutason säilyttäminen ja ylläpitäminen	Sivistyksen toimintoja tarkastellaan ja kehitetään.	Toiminnot säilytetään kaikissa kyläkeskuksissa	Palvelutaso on korkea ja jokaisessa kyläkeskuksessa on toimivat palvelut	Palvelut ovat säilyneet kaikissa kyläkeskuksissa, joskin koronan takia joitakin toimintoja jouduttiin pienentämään.
Sisäisen toiminnan vastualueiden selkeyttäminen	Sivistysosaston tehtäväkuvat tarkistetaan. Pidetään säännöllisiä sivistystoimen yhteisiä kokouksia	Tehtävän kuvien laadinta. Kokousten säännöllisyys	Toimiva työyhteisö	Tehtäväkuvien tarkastelu on aloitettu, mutta jatkuu vuonna 2022 Kokoukset olleet epäsäännöllisiä, joten kehittäminen jatkuu vuoden 2022 aikana.

Perusopetus

Toimielin   **Sivistyslautakunta**
Tulosalueen nimi   **Perusopetus**
Tilivelvollinen   **Rehtori, sivistysjohtaja**

Talous	TP 2020	TA 2021	TA-muutokset	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
Toimintatulot	1 126 145	1 049 820		1 049 820	1 162 569	112 749
Toimintamenot	-2 955 791	-3 072 304		-3 072 304	-3 000 658	71 646
Netto	-1 829 646	-2 022 484		-2 022 484	-1 838 089	184 395

Esi- ja perusopetuksen oppilasmäärät

Koulu	2020-2021	2021-2022
Utsjokisuun koulu	67	59
Karigasniemen koulu	35	35
Nuorgamin koulu	10	12
Esi- ja perusopetus yht.	112	106

Oppilaskohtaiset kustannukset kouluittain

		TP 2020	TP 2021
Utsjokisuus	brutto	21 916	23 077
	netto	14 739	16 284
Karigasniemi	brutto	26 764	28 481
	netto	16 740	17 338
Nuorgam	brutto	27 358	24 788
	netto	22 975	19 941

Lopullisia kustannuksia vuodelle 2021 ei voida esittää ennen tilinpäätöksen valmistumista.

Utsjoen kunnan kotikuntakorvauksen perusosa oli 7112,84 oppilasta kohden.

Saamenkielisen ja saamen kielen opetuksen palkkauskustannuksiin opetuksen järjestäjä saa 100 %:n valtionavun syntyneiden kustannusten mukaan (keskimäärin vähintään 3 oppilaan opetusryhmävaatimus). Yksikköhintana on keskimääräinen tuntihinta. Vuoden 2021 valtionapu oli 835 038 €. Vuodelle 2022 valtionapua on arvioitu saatavan 740 320 €.

Utsjokisuun koulun toimintakertomus

Tuntikehys:

Kevät 2021:

Suomenkielinen opetus: 161h

Saamenkielinen opetus: 171h

Erityisopetus: 23 h

Ylimääräisenä oppiaineena viroa 2h

Syksy 2021:

Suomenkielinen opetus: 156 h

Saamenkielinen opetus: 134 h

Erityisopetus: 21 h

Ylimääräisenä oppiaineena viroa 2h

Utsjokisuun koulussa toimi suomenkielinen esiopetusryhmä, alakoulun saamen- ja suomenkieliset luokat sekä yläkoulun saamen- ja suomenkieliset luokat. Oppilasmäärä kevätlukukauden alussa 2021 oli 67 oppilasta ja syyslukukauden 2021 lopussa 59 oppilasta.

Opetushenkilöstöä kouluilla oli 22. Kolme kouluavustajaa oli käytössä kevätlukukaudella 2021.

Koulunkäynninohjaaja ja kolme kouluavustajaa oli käytössä syyslukukauden 2021 aikana. Yksi avustaja siirtyi toimimaan marras-joulukuussa 2021 esiopettajana. Koululla oli koulukuraattori, joka toimi myös Karigasniemen ja Nuorgamin kouluilla kahtena päivänä viikossa.

Utsjokisuun koulun rehtorin tehtäviä hoiti koko vuoden määräaikainen Utsjokisuun koulun ja Utsjoen saamelaislukion rehtori.

Koronatilanne vaikutti niin kevätlukukaudella kuin syyslukukaudella Utsjokisuun koulun toimintaan.

Opetus saatiin järjestää kuitenkin koko vuoden ajan lähiopetuksena. Työsuunnitelmassa lukuvuodeksi 2021-2022 suunniteltuja luontotapahtumia voitiin pitää. Muita vierailuja koulun ulkopuolelle ei juuri lainkaan. Taidetestaajat (8lk.) vieraili Särestöniemessä ja maa- ja metsätalousryhmä teki syyslukukaudella 2021 viikonloppuretken Mantojärvelle kalastamaan ja Itsenäisyyspäivää 2021 vietettiin juhlavasti koululla lukion 40v. juhlapäivien ohessa.

Rehtori Pasi Oikarinen on laatinut toimintakertomuksen vuodelle 2021.

Karigasniemen koulun toimintakertomus

Tuntikehys:

kevät 2021

suomenkielinen opetus 91.5h

saamenkielinen opetus 126.5h

erityisopetus 24h
 syksy 2021
 suomenkielinen opetus 97.5h
 saamenkielinen opetus 146h
 erityisopetus 10h

Kevätlukukaudella oppilaita oli 35 ja syyslukukaudella 34. Opettajia oli 11 sekä koulunkäynninohjaaja, jonka tehtäviin kuului myös iltapäiväkerho. Kuraattori kävi koululla tiistaisin ja joka toinen perjantai.

Vallitsevan pandemiatilanteen takia osa työsuunnitelmaan merkityistä tapahtumista jäi toteutumatta. Kuin ihmeen kaupalla pärjäsimme koko vuoden ilman etäopetusjärjestelyjä. Yhteistyöllä onnistuimme pitämään viruksen koulun seinien ulkopuolella. Varovaisuutta noudattaen ja kekseliäisyydellä järjestimme muutaman upean tapahtuman. Saamelaisien kansallispäivää vietimme 5. päivä ulkona. Ohjelmassa oli mm. laavustelua ja suopunginheittoa. Helmikuussa yläkoululaiset järjestivät koulunuorisotyöntekijän johdolla ystävänpäivätapahtuman. Toukokuussa epidemiatilanne oli niin suotuisa, että 9.luokkalaiset saattoivat toteuttaa retken Rovaniemelle. Kevään kohokohta oli saamelaisnuorten taidetapahtuma, johon myös koulumme oppilaat olivat erityisopettajan johdolla valmistaneet tanssiesityksen. Itse tapahtuma striimattiin kokonaisuudessaan livenä.

Syyslukukaudella yläkoulun oppilailla oli MOKin aiheena ilmastonmuutos. Aiheeseen liittyen oppilaat vierailivat Kevon tutkimuslaitoksella. 9.luokkalaiset osallistuivat Utsjokisuun koululla ministeri Tytti Tuppuraisen vierailuun. Vierailun yhtenä aiheena oli MOK:iin sopivasti ilmastonmuutos saamelaisalueella.

Saamen kielten viikkoa vietettiin lokakuussa, jonka aikana viikon teema huomioitiin mahdollisuuksien mukaan eri oppiaineissa. Oppilaat päivittivät kieliviikon tapahtumia myös someen.

Karigasniemen apulaisrehtori on laatinut toimintakertomuksen vuodelle 2021.

Nuorgamin koulun toimintakertomus

Tuntikehys:
 kevät 2021
 suomenkielinen opetus 29 h
 saamenkielinen opetus 21 h
 erityisopetus 6 h
 syksy 2021
 suomenkielinen opetus 33 vh:a
 saamenkielinen opetus 45 h
 erityisopetus erityisopettaja käy kerran kuukaudessa 4 tuntia, muuten 2 h/vk

Kevätlukukaudella oppilaita oli 10 ja syyslukukaudella 12. Kevätlukukaudella opettajia oli 2 sekä koulunkäynninohjaaja, jonka tehtäviin kuului myös iltapäiväkerho, luokissa avustaminen ja ruokailun järjestelyt ja siivous. Luokka-avustajana oli välillä toinenkin henkilö yhtä aikaa. Kuraattori kävi koululla joka toinen maanantai iltapäivisin.

Syyslukukaudella oppilaita oli 12. Opettajia 3, sekä tiistaina kävi musiikinopettaja Utsjoelta. Koulunkäynninohjaaja/iltapäiväkerhonohjaaja hoiti ruokailun tarjoilut, siivoamisen sekä tarvittaessa avusti luokassa. Kuraattori edelleen kulki joka toinen maanantai iltapäivisin.

Kevätlukukausi 2021

Kevätlukukausi 2021

Olimme edelleen harmaassa omakotitalossa vuokralla. MOK toteutettiin tammi- helmikuussa. Aiheena oli suku. Teimme mm. sukupuut, kotoa saimme vanhoja valokuvia vanhemmista, isovanhemmista ja ”mättarvánhemiin” eli isoisovanhemmista. Me tapasimme netin välityksellä tutkija tavattavissa- projektin tiimoilta sukututkijan. Koulunuorisotyöntekijä järjesti ystävänpäivädiskon.

Huhti-toukokuussa epidemiatilanne oli niin suotuista, että saimme Lapin yliopistosta kaksi opettajaa pitämään ohjelmointityöpajaa. Kevään kohokohta oli saamelaisnuorten taidetapahtuma, johon myös koulumme oppilas oli tehnyt kepparivideon ja me jännäsimme peukut pystyssä, kuinka ekaluokkalainen pärjää. Tapahtuma striimattiin kokonaisuudessaan livenä. Samana taidetapahtumapäivänä kuudesluokkalaiset olivat tutustumassa Utsjokisuun koululla sekä palasivat koulukuvaksiin luoksemme.

Toukokuussa kävimme porukalla pyöräretkellä Pajuniemessä ja seurailimme näkykö muuttolintuja. Pidimme kevätjuhlat perinteisesti illalla, mutta poikkeuksellisesti kunnan grillikodalla ja juhlaohjelma oli ulkona. Juhla onnistui hyvin ja sää suosi. Seuraavana päivänä saimme hyvillä mielin aloittaa kesälomamme.

Syyslukukausi 2021

Jatkoimme edelleen harmaassa omakotitalossa vuokralla. Lupailtu oli, että lokakuun aikana valmistuisi uusi koulu. Valmistuminen siirtyi marraskuun loppuun ja rohkeina irtisanoimme vuokrasopimuksen. Joulukuussa sitten olimmekin ihmeissämme, kun uusi koulu ei vielä kukaan valmistunut, että missä olemme tammikuussa. Saisimme onneksemme jatkaa vuokralla tammikuun.

Elokuun kohokohta oli koulurauhan julistus Sodankylästä striimin välityksellä, jossa esiintyi meidänkin tuttuja Ivalolaisia oppilaita sekä Ailu Valle. Kävimme myös marjassa. Syyskuun ensimmäisenä perjantaina oli taiteiden päivä ja kävimme Mirjami Kinnusen uudessa galleriassa taiteilijan kylässä, viskarit olivat mukana. Syysmyrsky pilasi Skaidijärvi/Fielbmajärvi kävelyretken. Lokakuussa olimme yökoulussa Skalluvaaran koulutuvalla, ja lauantaina oppilaat palasivat koteihinsa. Onneksemme perjantai-iltana oli poroerotus, ja kaikki pääsivät liikkumaan porotöissä.

Marraskuun alussa EU:n pohjoisin koulu pääsi tapaamaan Eurooppaministeri Tytti Tuppurasta Utsjokisuun koululla. Tapaamisen päätti esittelyvideo EU:n pohjoisimmasta koulusta ja Skalluvaaran erotuskoulusta. Videon meille teki Erkki Hämäläinen Nastolan Rotareista, joka auttoi myös Skalluvaaran erotuskoulussa apuopettajana.

Joulujuhlaa vietimme maanantai-iltana ilman vanhempia vain koulun väen kesken käymällä koululaisjumalanpalveluksessa ja puurojuhlan merkeissä. Iloksemme Perttu- opettaja laulatti meitä puuronryöstöä jälkeä. Keskiviikkona söimme aamupalaa koulussa ja 4-6 luokkien oppilaat saivat välitodistukset. Muuten meillä oli tunteiden-, vahvuuksien- ja käyttäytymisen arviointi joulukuussa, sekä 0-2 luokkien kanssa käytiin arviointikeskustelut. 3:n luokan arviointikeskustelut siirtyivät tammikuulle.

Apulaisjohtaja Sisko Länsman on laatinut toimintakertomuksen vuodelle 2021.

Sivistyspalvelut: koulut – perusopetus

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2021
Ops-uudistus (päivitys)	Uuden opetussuunnitelman päivittäminen ja yhdenmukaistaminen eri kylien välillä (valinnaiset aineet, kirjat)	Toiminnan muutos uuden ops:n tavoitteiden mukaiseksi	Toimitaan uuden ops:n mukaisesti	Perusopetuksen päivittäminen hyvässä vauhdissa. Kevään 2022 aikana saadaan valmiiksi.
Opetusvälineistön päivittäminen	Tarvittavat laitteisto- hankinnat	Investointisuunnitelma ja uudet välineet	Investointisuunnitelma ja osa hankinnoista toteutettu	Osa investoinneista toteutettu, investointisuunnitelma

	Investointisuunnitelma ja hankintojen aloittaminen			<p>telma lykkääntynyt osittain</p> <p>Älynäyttöhankinta uusien koulujen yhteydessä luokkiin on onnistunut ja se on osaltaan modernisoinut opetusta</p> <p>Nuoret opettajat tuoneet mukanaan moderneja menetelmiä</p>
Opettajien kelpoisuus	Opettajien kelpoisuuksien lisääminen osallistumalla yhteistyöhankkeeseen	Osallistuvat opettajat	Opettajia osallistuu täydennyskoulutukseen	Opettajia on osallistunut täydennyskoulutuksiin.
Ohjelmistojen käytettävyyden kehittäminen	Wilman, Kurren ja Primuksen ohjelmien käyttövalmiuden parantaminen	Ohjelmistojen käytettävyys Koulutusten toteutuminen	Opetushenkilöstö voi hyödyntää käytettävissä olevia ohjelmistoja tarvittavilta osin	<p>Tarvetta henkilöstön vakiinnuttua itseopiskellen ja kouluttaen päästä tilanteeseen, jossa useampi osaa kouluohjelmistoja käyttää.</p> <p>Varauduttava parin vuoden ajalla tapahtuvaan eläköitymiseen myös tässä asiassa.</p> <p>Selkeä työnjaon teko kesken = välttämätön järjestelmien ylläpidossa, koska raha virtaa päivittäisten ajantasaisten tietojen mukaan</p>
Oppilashuolto	Oppilashuollon kehittäminen lakimuutosten mukaiseksi	Koulutukset ja työryhmät	Päivitetty oppilashuolto-suunnitelma ja muut suunnitelmat	Oppilashuoltosuunnitelma päivitetty, poissaolojen varhaisen

			(esim. poissaoloihin varhaisen puuttumisen malli)	puuttumisen malli kehitetty. Monialaisessa oppilashuollossa hyvät henkilöresurssit, joiden pysyvyyteen tulevaisuudessa huomiota
--	--	--	---	---

Keskiasteen opetus

Toimielin   **Sivistyslautakunta**
Tulosalueen nimi   **Keskiasteen opetus- Saamelaislukio**
Tilivelvollinen   **Sivistysjohtaja-rehtori**

Talous	TP 2020	TA 2021	TA-muutokset	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
Toimintatulot	51 689	50 800		50 800	42 362	-8 438
Toimintamenot	-541 520	-469 574		-469 574	-584 075	-114 501
Netto	-489 831	-418 774		-418 774	-541 713	-122 939

Utsjoen saamelaislukio on ainoa toisen asteen oppilaitos kunnassa. Lukion tavoitteena on taata paikkakuntamme nuorille mahdollisuus käydä lukiota kotoa käsin tai asumalla lukion asunnoilla opiskelupäivinä. Opiskelu antaa mahdollisuudet jatko-opintoihin yliopistossa, ammattikorkeakoulussa ja lukion oppimäärään perustuvassa ammatillisessa koulutuksessa. Lukio tarjoaa myös paikkakunnan aikuisväestölle mahdollisuuden suorittaa lukio-opintoja.

Lukion opiskelijamäärä on kasvanut tasaisesti viime vuosina: keväällä 2021 opiskelijoita oli 21 ja syksyllä 2021 29. Aineenopetusta lukiossa antaa 12 opettajaa, jotka kaikki ovat yhteisiä perusopetuksen kanssa. Kirjoitettavien aineiden kaikilla 9 opettajalla on opettajan kelpoisuus aineessaan. Opintojen ohjauksessa ja taito- ja taideaineissa oli myös kaikissa opettajan kelpoisuuden omaavat henkilöt, vaikka kaikilla juuri näihin aineisiin kelpoisuutta ei olisikaan.

Lukion rehtori on myös Utsjokisuun koulun 0-9 rehtori. Lukiolla on oman lehtorin työn ohella apulaisjohtaja, jonka tehtäviin on kuulunut oppilaanohjaus, lukion OHR-työ ja lukujärjestykset. Lukiolla ja peruskoululla on ollut paikan päällä monitoimitalolla koulukanslisti. Vuoden 2021 aikana lukiolla on otettu käyttöön uudet lukion opetussuunnitelmat 1.8.2021 alkaen 1. vuosiluokalta. Laajennettu oppivelvollisuus on koskettanut lukuvuoden alusta syksyllä 2021 myös 1. vuosiluokkaa.

Utsjoen saamelaislukio on saanut opiskelijoita eri puolilta Suomea. Uusi koulurakennus ja uudet asunnot, sekä Utsjokinen kulttuuri ja ympäristö kiinnostavat. Osa lukioon hakeutuvista käy koko lukion täällä, osa yhden lukuvuoden tai lukukauden. Myös yhteen jaksoon vaihtoon tulijoita on. Syyslukukaudella 2021 lukiolla oli vaihto-oppilas Italiasta. Lähtitulevaisuudessa on hyvä keskittyä lukion markkinointiin ja kehittämiseen. Mikäli tulijat olisivat opiskelemassa vähintään lukuvuoden, saisi kunta tästä myös taloudellista hyötyä.

THL:n kouluterveyskyselyssä 2021 Utsjoen saamelaislukio oli oppilaitoksena lähes jokaisella hyvinvointimittarilla mitattuna yhtä hyvä tai parempi kuin Lapin lukiot keskimäärin. Myös kirjoitustuloksissa esimerkiksi keväällä 2021 lukio ylsi valtakunnassa parhaaseen neljännekseen.

Lukion tuntikehys 2021 kevät	
Su yleisopetus yht	99 vh + kertoimet 9,9 vh
Sm kielen ja sm kielinen yleisopetus yht	14 vh + kertoimet 1,4 vh

Lukion tuntikehys lukuvuonna 2021 syksy	
Su yleisopetus yht	100vh + kertoimet 10vh
Sm kielen ja sm kielinen yleisopetus yht	17vh + kertoimet 1,7vh
Erkka	1 vh

Lukioresurssi käytettiin opettajakunnan päätöksellä pääasiassa hallinnollisten ohjelmien (Primus) pääkäyttäjän koulutuksiin ja korvauksiin sekä LOPS 2021 käyttöönottoon aineryhmittäin. Aineryhmiä on kolme: HUMA, LUMA ja TAITO. Nämä ovat samat aineryhmät, joissa on sekä yläkoulussa että lukiossa myös laaja-alaisia oppiaineita yhdistäviä teemaopintoja.

Lukuvuodeksi 2021-2022 aihekokonaisuudeksi valittiin 1. Hyvinvointi ja turvallisuus (Opiskeluhoolto) sekä 2. Aktiivinen kansalaisuus, yrittäminen ja työelämä (LOPS 2021 käyttöönotto).

Virtuaalipalvelimet olivat ensimmäistä kertaa käytössä sähköisessä ylioppilastutkinnossa syksyllä 2021. Koronaan varauduttiin kokelaiden osalta tiukemmin kuin muiden opiskelijoiden osalta. Kirjoitukset sujuivat hyvin sekä keväällä että syksyllä 2021.

Koulumme on jatkanut yhteistyötä Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa. Muutama opiskelijamme teki kaksois- tai kolmoistutkintoa. Lisäksi koulutuskeskuksen Utsjoella järjestämät käsityökurssit on hyväksytty lukion soveltaviksi kursseiksi. Rehtorin päätöksellä myös muiden oppilaitosten opiskelua on hyväksytty lukion kurssisuorituksiksi, mikäli ne vastaavat laajuudeltaan ja tavoitteelliselta sisällöltään lukion opetussuunnitelmissa määritettyä sivistystehtävää.

Rehtori Pasi Oikarinen on laatinut toimintakertomuksen vuodelle 2021.

Kirjastotoimi

Toimielin Sivistyslautakunta
Tulosalueen nimi Kirjastotoimi ja kirjastoauto
Tilivelvollinen Kirjastotoimenjohtaja ja vapaa-aikasihteeri

Talous	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
Toimintatulot	53 946	61 500		61 500	68 372	6 872
Toimintamenot	-202 278	-196 502		-196 502	-198 123	-1 621
Netto	-148 782	-135 002		-135 002	-129 751	5 251

Kirjastoautopalvelun on Utsjoen kunnalle tarjonnut vuonna 2021 tavalliseen tapaan Nessebyn kunta. Kirjastoautopalvelusta on tehty ostopalvelusopimus myös vuodelle 2022.

Kirjastoauto toiminnan rahoitus vuodelle 2021 haettiin Opetus- ja kulttuuriministeriöltä täysimääräisenä, kuten aiempinakin vuosina.

Henkilöstö:

Kunnankirjaston henkilötyövuosia oli 2,24. Pääkirjaston henkilökuntaan vuonna 2021 kuuluivat 1 kirjastotoimenjohtaja, 1 kirjastovirkailija ja 1 järjestelyapulainen. Järjestelyapulainen palkattiin tuntisopimuksella ja hänen työnsä ajoittuivat lähinnä kesä- ja syyskaudelle. Kirjastoauton henkilökuntaan kuului 2 työntekijää, joiden Utsjoen osuus henkilötyövuosina on 0,12.

Aukiolot ja käyttäjät:

Kirjaston aukioloaika on talvella 30h/vko (1.9. - 31.5.) ja kesällä 25h/vko (1.6. - 31.8.). Aukiolotunteja oli yhteensä 1440. Kirjastoautolla oli pysäkkejä 24. Pääkirjastosta lainasi 497 asiakasta. Kirjastoauton lainaajia oli 93 asiakasta.

Pandemiatilanteesta aiheutuvat rajasulut vaikuttivat myös jonkin verran 2021 kirjastoauton liikennöintiin. 22 ajokerrasta saatiin toteutettua 18. Rajasulkuihin eivät kunnat voineet itse vaikuttaa.

Kirjaston kävijämäärä nousi vuoteen 2020 verrattuna 21,7 %. Lukuun kuitenkin vaikuttavat vuoden 2020 poikkeusajan sulkutoimenpiteet.

Kokoelmat ja hankinnat:

Kirjastoaineisto sisältää 25424 kirjaa ja musiikkiäänitteitä 739 kpl. Lehtiä tuli ilmaisjakeluna tai lahjoituksina 24 nimikettä. Tilattuja lehtiä pääkirjastolle oli 32. Kirjastoautolle tilattiin 6 lehteä. Koko kirjastoaineiston lukumäärä on 30007 nimikettä. Tähän lukuun sisältyy myös edellä lueteltujen lisäksi muuta aineistoa kuten dvd-levyjä, nuotteja, moniviestimiä, vhs-kasetteja, c-kasetteja, lp-levyjä ja karttoja.

Lainaus:

Kokonaislainaus pääkirjastossa oli 20 006 kpl. Nousua oli 39,8 % vuoteen 2020 nähden, mikä selittyy osaltaan vuoden 2020 poikkeusajan sululla. Huomioitavaa kuitenkin on, että lainausmäärän kasvoi 17,5% verrattuna vuoteen 2019, jolloin pandemiaa ei vielä ollut. Kirjastoauton kokonaislainaus oli 1568 kpl. Yhteensä pääkirjastosta ja kirjastoautosta on lainattu 21574 kpl. Kaukolainoja muista kuin Lapin kirjastosta oli 22 kpl. Celia-kirjaston äänikirjoja lainattiin 78 kpl. Kirjastoon hankittiin lainaus- ja palautusautomaatti syksyn 2021 aikana.

Muu toiminta:

Koululaiskäyntejä oli 60 kpl. Kirjasto järjesti kirjavinkkauksia 18 kpl, joista kaikki olivat peruskoululle suunnattuja kirjavinkkauksia sekä kirjastonkäytön koulutuksia.

Kirjastossa järjestettiin saamenkielisiä lukupiirejä 3 kpl ja niissä oli keskimäärin 6 kävijää. Internet-päätteitä kirjastossa on asiakaskäytössä 2 kpl. Tietokoneiden käyttökertoja (30 min), oli 700.

Vapaa-aikatoimi

Toimielin   **Sivistyslautakunta**
Tulosalueen nimi **Liikunta- ja nuorisotoimi sekä elokuva- ja kulttuuritoimi**
Tilivelvollinen   **Vapaa-aikasihteeri**

Talous	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
Toimintatulot	77 593	194 128		194 128	168 391	-25 737
Toimintamenot	-287 503	-474 287		-474 287	-407 020	67 267
Netto	-209 910	-280 159		-280 159	-238 629	41 530

Henkilöstö

Vapaa-aikatoimesta vastaa vapaa-aikasihteeri. Vapaa-aikatoimessa työskentelee vapaa-aikasihteerin lisäksi vakituisena nuorisotyöntekijä, joka tekee tavallisen nuorisotyön (50 %) lisäksi etsivää nuorisotyötä 50 % työajasta. Vuoden 2021 vapaa-aikatoimessa työskenteli määräaikaisena koulunuorisotyöntekijä (100 %) sekä Liikkuva- ja hyvinvoiva Utsjoki -hankkeen projektityöntekijä (50 %) toukokuun puolivälistä vuoden loppuun.

Liikuntatoimi

Liikuntatoimen tavoitteena on luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle, kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla

liikuntapaikkoja ja tarvittaessa järjestämällä liikuntaa, huomioiden myös erityisryhmät. Liikuntatoimi on tehnyt yhteistyötä Tenon Voima ry:n, Ailigas Sääskien, Utsjoen Kuuhu ry:n, Kansalaisopiston, Sami Siida ry:n, SámiSoster ry, Kyläyhdistysten, MLL:n ja Utsjoen seurakunnan kanssa. Kunnan liikunta- ja vapaa-aikapalvelujen maksuvälineenä käyvät sekä Smartum-setelit että TyKy-setelit, seteleitä on käytetty aktiivisesti mm. uimahalli- ja kuntosalikäyntien maksamiseen.

Koronapandemian alusta lähtien kaikissa vapaa-aikatoimen toiminnassa on huomioitu koronaturvallisuus. Kaikkien sisäliikuntapaikkojen yhtäaikaista kävijämäärää on rajoitettu, kävijöitä on ohjeistettu koronaturvalliseen toimintaan sekä käsidesiä on ollut saatavilla kaikissa pisteissä.

Tapahtumia 15.5. alkaen yhdessä Liikkuva- ja hyvinvoiva Utsjoki -hankkeen kanssa

- 22.1.-23.1. Nuorten akrobatialeiri, yhteistyössä Utsjoen Kuuhu ry
- 15.5. KunnanAlku liikuntatapahtuma, yhteistyössä Utsjoen Kuuhu ry
- 4.6. Nisulammen siivoustalkoot
- 12.6. Naisten Kymppi Karigasniemellä, hanke yhteistyökumppanina
- 16.6. Köysikiipeilypäivä Karigasniemellä
- Martin jumppa kesäkuusta vuoden loppuun kolmesti viikossa.
- Uimakoulu ja erilaiset liikuntaryhmät kesällä Utsjoella ja Nuorgamissa.
- Akrobatiakerho peruskoululaisille Utsjoella ja Nuorgamissa kerran viikossa.
- Kuntosalikerho yläasteikäisille Utsjoella kerran viikossa.
- Liikuntakerho Karigasniemellä kerran viikossa.
- 7.8. Pohjoisen vahvin kilpailu.
- 21–22.8. Köysitoiminnan ohjaajakoulutus 1/2
- 27.11. Köysitoiminnan ohjaajakoulutus 2/2

Kuntosalit

Kunnan ylläpitämät kuntosalit sijaitsevat Utsjoella, Karigasniemessä ja Nuorgamissa. Utsjoen kuntosalia on voi käyttää 3 €/kerta maksulla tai lunastamalla avaimen 12 €/kk, 60 €/6kk, 96 € vuosiavaimella. Alennuksia hintoihin saavat eläkeläiset/opiskelijat. Avaimia kuntosaleille on ollut mahdollista lunastaa uimahallin, vapaa-aikasihteerin tai kylien talonmiesten kautta.

	Utsjoen kuntosali	Nuorgamin kuntosali	Karigasniemen kuntosali
Avaimia vuokrassa	123	43	95
Käyntikertoja vuodessa	3208	929	388
Käyntikertoja kk	250	77	32
Vuotuinen käyttöaste per. avain	26	21	4

Yllä olevassa taulukossa on esitetty Utsjoen kuntosalien käyttöasteet. Taulukossa ilmenee eri kuntosalien osalta a) kuinka monta kuntosaliavainta oli vuonna 2021 käytössä, b) kuinka moni kävijä merkitsi käyntinsä kuntosalin käyttäjäviikkoon, c) mikä oli keskimääräinen kuukausittainen kävijäaste ja d) kuinka paljon yhdellä kuntosaliavaimella tehtiin kuntosalikäyntejä kuluneen vuoden aikana.

Käyttäjävihkon mukaan vuonna 2021 Utsjoen kirkonkylän kuntosalia käytettiin yhteensä 3208 kertaa. Kuukausittain kuntosalia käytettiin siis noin 250 kertaa, mikä on paljon. Kunnan kuntosaleista kirkonkylän kuntosali onkin eniten käytetty, mikä asettaa painetta myös laitteiston huolloille. Kirkonkylän kuntosalilta rikkoutuikin joulukuussa juoksumatto. Lisäksi kuntopyörä on huonossa kunnossa.

Nuorgamin kuntosalille puolestaan kuntosaliavaimia oli vuonna 2021 vuokrauksessa yhteensä 43 kpl. Käyntikertoja kävijävihkon mukaan oli kuitenkin 929. Kävijäkohtainen kuntosalin vuosikäyttö on kutakuinkin sama kuin Utsjoella, joskin hivenen pienempi. Vuokrassa oleviin avainmääriin suhteutettuna käyttöaste on siis kohtalainen, ja kuntosali on suosittu ja tarpeellinen liikuntapaikka.

Nuorgamissa kuitenkin laitteiston kuluminen on hitaampaa, kuin Utsjoella, johtuen kuntosalin pienemmistä kävijämääristä.

Karigasniemen kuntosalille kuntosaliavaimia oli vuokrauksessa vuonna 2021 95 kpl. Käyttävähkoon käyntejä oli tosin merkitty vain 388. Tämä tekee vain 32 kävijää/kk, ja 4 käyntikertaa per. avain per. vuosi. Kävijävihkon perusteella kuntosali olisi siis hyvin vähän käytetty, mutta laitteiston kuluneisuus puhuu kuitenkin toista kieltä kävijävihkon kanssa. Onkin huomioitava, että kaikki käyttäjät eivät merkitse käyntejään vihkoon niin Karigasniemellä, kuin muuallakaan kunnan kuntosaleilla, eli tosiasiallisia kävijöitä ja käyntikertoja on ollut enemmänkin. Kuitenkin eritoten Karigasniemellä käyttävähkoon antama lukema suhteutettuna vuokrassa oleviin avaimiin on epäilyttävän pieni, ja arvio onkin, että Karigasniemellä suurin osa kuntosalin käyttäjistä jättää merkitsemättä käyntinsä kävijävihkoon.

Toisaalta on huomioitava, että kävijävihkon lukuihin sisältyvät vain yksittäisten kävijöiden käyntikerrat. Näiden lisäksi kuntosaleja ovat käyttäneet aktiivisesti myös Sydänyhdistys sekä fysioterapia asiakkaiden kuntouttamiseen kerran viikossa. Lisäksi lukio ja peruskoulut käyttävät kuntosaleja liikunnan opetuksessa.

Njällä liikuntahalli sekä Utsjokisuun entisen koulun liikuntasali

Karigasniemen liikuntahalli ja Utsjokisuun vanhan koulun liikuntasali toimivat monipuolisina liikuntapaikkoina kuntalaisille. Myös Nuorgamin koulun liikuntasalia hyödynnetään harrastuskäytössä. Karigasniemen Njällä hallista löytyy videotykki ja valkokangas sekä äänentoistolaitteisto. Liikuntahallissa ja -salissa voi pelata monia sisäpelejä, tanssia, voimistella sekä tehdä paljon muuta. Karigasniemen liikuntahallista löytyy myös kiipeilyseinä. Karigasniemen liikuntahallin käyttöaste on kohtalainen. Utsjokisuun entisen koulukeskuksen liikuntasalin käyttöaste on korkea ja vapaita vuoroja ei juurikaan ole. Utsjoen liikuntasali on ollut remontissa elokuun alusta vuoden loppuun. Paikallisille seuroille, järjestöille ja yhdistyksille liikuntahallin ja -salin käyttö on ilmaista, vuoroja voi hakea syksyisin liikuntatoimelta (pois lukien Nuorgamin koulun liikuntasali, jonka käyttöä hallinnoi koulun johtaja). Urheiluseurat, yhdistykset, järjestöt ja yksityiskäyttäjät sekä seurakunta ovat käyttäneet liikuntasalia ja -hallia aktiivisesti sekä järjestäneet toimintaa. mm. perheliikuntaa, ampumahiihtoa, voimistelua, pallokerhoa, salibandyä, sulkapalloa, lentopalloa niin lapsille, nuorille ja aikuisille. Liikuntasalien ja tilojen käyttö on erittäin aktiivista kunnan kylissä.

Uimahalli

Uimahallin koko vuoden kävijämäärä nousi 2 930:een. Tämä tekee noin 244 kävijää kuukaudessa ja 18 kävijää uimahallin aukiolopäivinä.

Uimahallilla on ollut alkuvuodesta 10 henkilön kävijärajoitus, joka nostettiin 20:een keväällä. Hallilla on käsidesipulloja tarjolla niin kassalla kuin pukuhuoneissa. Valvoja on käyttänyt maskia koronarajoitusten vaatimalla tavalla ja loppuvuodesta aloitettiin kävijöiden yhteystietojen kirjaaminen.

Uimahallilla on toteutettu kevät- ja syksylukukaudella viikoittaisia uintivuoroja Utsjokisuun, Nuorgamin ja Karigasniemen päiväkotilaisille, esikoululaisille, peruskoululaisille ja lukiolaisille. Lisäksi uimahallia ovat käyttäneet terveyskeskuksen fysioterapiaryhmä, iltapäiväkerholaiset, VPK:n nuoret, Utsjoen Kuohu ja seurakunnan leiriläiset. Kesällä järjestettiin lapsille uimakouluja. Riskiryhmäläisille on ollut oma uintivuoro koko vuoden ajan.

Lukiolaiset saivat käydä uimassa ilmaiseksi keväällä sivistyslautakunnan päätöksellä. Tämä selkeästi lisäsi lukiolaisten uintiaktiivisuutta.

Uimahallilla on järjestetty vesijumppaa keväällä ja syksyllä Utsjoen kansalaisopiston kanssa yhteistyössä.

Uinnivalvojen allasturvallisuuden taitojen testaava Trimmi -kurssi järjestettiin toukokuussa.

Utsjokisuun koulun liikuntasalin peruskorjaus sekä Utsjoen kuntosalin peruskorjaus ja laajennus

Vapaa-aikasihteeri oli mukana valmistelemissa hakemusta Utsjokisuun entisen koulun peruskorjauksen 1. vaiheeseen. Peruskorjaushakemus sai myönteisen rahoituspäätöksen ja koulun liikuntasalin remontointi aloitettiin vuonna 2021. Vuoden 2021 lopussa tehtiin peruskorjauksen 2. vaiheesta avustushakemus. Lisäksi loppuvuodesta vapaa-aikasihteeri ja tekninen toimi lähettivät avustushakemuksen Utsjoen kuntosalin peruskorjauksesta ja laajennuksesta Lapin aluehallintovirastolle.

Nuorisotoimi

Utsjoen kunnassa on vakituudessa virassa nuorisotyöntekijä, jonka työaika on jaettu puoliksi nuorisotyöhön ja puoliksi etsivään nuorisotyöhön. Etsivän nuorisotyön rahoitus tulee AVI:lta ja nuorisotyön Utsjoen kunnalta. Utsjoen kunnan nuorisotyö on aina kaksikielistä.

Nuorisotoimi piti vuonna 2021 nuorisotiloja auki Utsjoen kirkonkylällä, Nuorgamissa sekä Karigasniemellä. Utsjoen nuorisotila, Wørtti, avattiin syksyllä 2020 ja 2021 kävijöitä oli 10-20 illassa. Karigasniemellä nuorisotilana on toiminut kylätalo Sáivu ja kävijöitä on ollut 3-8 nuorta illassa. Nuorgamin nuorisotila on sijainnut Nuorgamin päiväkodin yläkerrassa ja kävijöitä on ollut 1-3 illassa. Keväällä nuorteniltoja oli Utsjoella 1,5 ja Karigasniemessä 1,5 kertaa viikossa, ja Nuorgamissa, joka toinen viikko. Syksyllä Utsjoella ja Karigasniemessä oli nuorten ilta kahdesti viikossa ja Nuorgamissa kerran kuukaudessa. Näiden lisäksi Utsjoen nuorisotila oli sekä keväällä, että syksyllä, joka toinen viikko auki 5.-6.-luokkalaisille.

Nuorisotyö on myös sosiaalisessa mediassa ja tavoittaa Instagramin kautta 20-30 ihmistä julkaisulla ja Snapchatissa 50-60 nuorta julkaisulla. Somen puolella Snapchat on suurin, nopein ja helpoin tapa olla yhteydessä nuoriin. Nuorisotyöllä on myös Facebook-sivu ja eri kylien nuorille tehtiin Whatsapp-ryhmät.

Etsivän nuorisotyön asiakkuudet lisääntyivät vuonna 2021 edellisestä vuodesta. Tähän vaikutti osaltaan AVI:n ohjeet merkata nuoria etsivän asiakkaiksi matalammalla kynnyksellä, mutta myös selvä tarve etsivälle nuorisotyölle.

Etsivä nuorisotyö järjesti yhdessä seurakunnan nuorisotyön kanssa tammikuusta toukokuuhun ja syyskuusta joulukuuhun lukioikäisille ja sitä vanhemmille nuorille tarkoitettuja iltoja joka kuun ensimmäisenä torstaina.

Seurakunnan nuorisotyö on kunnan nuorisotyön tärkein yhteistyökumppani ja joulukuussa nuorisotyöntekijät järjestivät kylien välisen nuorten illan Karigasniemessä.

Liikkuvan nuorisotilan, Wauton, tuleminen Utsjoelle peruttiin. Auton oli alun perin tarkoitus tulla Utsjoelle loka-joulukuuksi ja kulkea Tenonjokilaaksossa, mutta koronaviruspandemian aiheuttaman epävarman Suomen ja Norjan rajanylitysmahdollisuuden takia tämä peruttiin.

Nuorisovaltuusto (NuVa)

Utsjoen nuorisovaltuuston toiminta on ollut aktiivista vuonna 2021. Nuorisovaltuusto on mm. valmistellut toimintasäännön uudistamista, edistänyt uusien vaikuttamiskanavien syntymistä saamelaisasioihin liittyen, osallistunut Saamelaisnuorten konferenssiin 26.8, tavannut valtuutettuja sekä osallistunut Pohjoisimman Lapin Leaderin Tulevaisuustyöpajaan Inarissa 20.2. Nuorisovaltuustosta valittiin jäsen ja varajäsen edustamaan nuorisovaltuustoa sivistyslautakunnan kokouksiin. Nuorisovaltuusto järjesti yhdessä Saamelaiskäräjien nuorisoneuvoston kanssa vaalipaneelikeskustelun 12.5., jota pystyi seuraamaan Youtuben kautta. Paneeliin kutsuttiin pääasiassa nuoria ehdokkaita. Paneelin tarkoitus oli saada herätettyä nuorten kiinnostus kuntavaaleja kohtaan, sekä antaa heille mahdollisuus luoda kontakti mahdollisiin tuleviin kunnanvaltuuston jäseniin.

Kulttuuritoimi

Kulttuuri- ja elokuvatoimen johtaminen on siirtynyt vapaa-aikasihteerin toimenkuvaan maaliskuusta 2020 alkaen. Kulttuuritoimen tehtävänä on järjestää erilaisia kulttuuritapahtumia sekä kehittää kulttuuritoimea hankkeiden kautta.

13.2. Suvi Westin Eatnameamet -elokuvanäytösten kahvitus

4.8. Kirkkotuvilla tapahtuu yhteistyössä Saamelaiskäräjien lastenkulttuurikeskus Mánnun ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa

9.9. Sirkus Valentino Karigasniemi

11.9. Sirkus Valentino Utsjoki

Teatteriesitykset jouduttiin keväältä perumaan koronapandemian vuoksi ja syksyllä esityksiä ei voinut pitää Utsjoella liikuntasalin remontin vuoksi.

Utsjoen Lumo – Ohcejohka Šearrá 5.-11.7.2021

Kulttuuri- ja elinkeinotoimi alkoivat suunnittelemaan vuonna 2020 suurempaa kesätapahtumaan vuodelle 2021, mukana suunnittelussa on ollut myös Utsjoen Eränkävijät ry. Tapahtuma jalostui kesään 2021 mennessä Utsjoen Lumo – Ohcejohka Šearrá nimiseksi teemaviikoksi, joka järjestettiin 5.-11.7.2021. Viikon ajaksi yhdistykset, yritykset ja muut toimijat pystyivät suunnittelemaan omia tapahtumiaan, joita markkinoitiin yhdessä Utsjoen Lumo tapahtumana. Utsjoella järjestettiin mm. valokuvanäyttely, kävelykierroksia Kirkkotuvilla ja Pappilassa sekä musiikkiesityksiä paikallisissa ravintoloissa.

Perjantaina 9.7. nuorille järjestettiin saamelaismusiikin työpajakokonaisuus, jossa Ailu Valle ja Aqqalu Berthelsen sekä Hildá Länsman ja Viivi Saarenkylä pitivät työpajat nuorille. Kulttuuritoimen yhteistyökumppaneina toimivat Nuori Kulttuuri Roots sekä Koulunuorisotyö Utsjoelle sekä Deanuleagis sámástit -hankkeet. Työpajoihin osallistui kymmenen nuorta, jotka pääsivät oppimaan räpin tekemistä sekä joikaamista.

Vuoden 2021 Lohirieha peruuntui, jolloin samaan aikaan järjestettäväksi suunniteltu saamelaismusiikin konsertti laajentui koko päivän kestäväksi Utsjoen Lumo Lavalla – Ohcejohka Šearrá Lávddis festivaaliksi, joka pidettiin 10.7.2021 Onnelan törmällä. Festivaali oli ilmainen ja avoin kaikille. Utsjoen Lumo Lavalla festivaalin pääyhteistyökumppaneina toimivat Saamelaiskäräjien nuorisoneuvosto, Sámi Siida ry, Deanuleagis sámástit -hanke sekä Utsjoen Eränkävijät ry. Festivaalissa esiintyivät saamelaiset huippuartistit Yungmiq ja Jezebro, Ailu Valle ja DJ Uyarakq sekä Vildá. Musiikin lisäksi ohjelmassa oli Ellos Deatnun järjestämä Atlantin lohi - paneelikeskustelu Tenon itsemääräämisestä, Utsjoen kirjaston järjestämä Niillas Holmbergin kirjailijavierailu sekä Teatteri Tien Tuhkamo ja muita Suomen kansan satuja ja tarinoita - teatteriesitys. Ulkoilmatapahtuman sää oli aurinkoinen ja lämmin. Festivaalissa vieraili päivän aikana arviolta 300-500 henkilöä.

Elokuvatoimi

Utsjoen elokuvateatteri Davvenásti

Toimintavuosi 2021 oli hyvin samankaltainen edeltäjänsä kanssa ja valtakunnallisesti linjassa. Näytösmäärät, kävijämäärät ja lipputulot pienenevät kustannusten pysyessä ennallaan. Pandemian lisäksi Davvenástin toimintaan ovat vaikuttaneet erilaiset vastoinkäymiset: pandemian hellittäessä projektorin virtalähteet särkyivät ja maailmanlaajuinen komponenttipula esti varaosien tilaamisen. Teatterilla oli näytöksiä kahdeksan kuukautta vuodesta, mutta käytännössä täysiä toimintakuukausia oli käytännössä vain yksi.

Elokuvateatterin henkilöstöön kuuluu teatterisuunnittelija sekä 1-3 koneenkäyttäjää joko sivutoimisesti tuntisopimuksella tai oman päätyönsä ohessa. Henkilöstö on vastannut myös laitteiden korjaus- ja huoltotöistä itse.

Toimintavuonna 2021 näytöksiä oli 40 ja katsojia 343. Jokaisessa näytöksessä oli pyöristetysti lähes yhdeksän katsojaa, joka nousi edellisvuodesta (vuonna 2020 katsojia oli keskimäärin 7,5/näytös). Jo

toisena vuonna peräkkäin joka kolmas katsoja katsoi saameksi puhutun tai tekstitetyn elokuvan. Pohjoissaameksi puhuttuja elokuvia esitettiin kaksi (Eatnameamet, Ainbo – Amazonasa värjaleaddji) ja vuoden katsotuin elokuva oli pohjoissaameksi tekstitetty Tunturin tarina. Yhtenä Davvenástin rooleista onkin tuoda pohjoissaamenkielisten elokuvien tarvetta esiin osana valtakunnallisten elokuvateatterien ketjua ja mahdollistaa näiden elokuvien sekä yleisön kohtaamiset.

Seniorikinot palautettiin ohjelmistoon toimintavuonna 2021. Koulukinoja esitettiin myös kolme, sekä kiinnitettiin huomiota myös lasten ja nuorten toimintaan. Toiminnalla pyrittiin tukemaan kaiken ikäisten jaksamista sekä hyvinvointia.

Perusparannuksia saatiin myös toteutettua Suomen elokuvasäätiön tuella. Davvenástin tarkkaamon sekä salin jäädytys remontoitiin ja saliin sekä tarkkaamoon asennettiin ilmalämpöpumput rasislämmön poistamiseksi. Samalla salin katon ilmastointiputket lyhennettiin, jotta nouseva katsomo ja elokuvakankaan uusiminen mahdollistuu.

Kansalaisopisto

Toimielin Sivistyslautakunta
Tulosalueen nimi Kansalaisopisto
Tilivelvollinen Sivistysjohtaja-rehtori

Talous	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
Toimintatulot	715	2 900		2 900	4 216	1 316
Toimintamenot	-20 698	-36 333		-36 333	-26 828	9 505
Netto	-19 983	-33 433		-33 433	-22 613	10 820

Utsjoen kansalaisopistossa opetusta annettiin vuonna 2021 yhteensä 432 tuntia (edellisvuonna 255 tuntia), 18 kurssia. Osallistujia eri kursseilla oli yhteensä 140.

Kansalaisopiston opetustarjonnassa oli mm. kuorot, EA 1-kurssit, kuviopoppanakurssi, käsityöpiiri, islantilaisen villapaidan neulontakurssi, joogaa, jumppa, matematiikkakerhot ja pianonsoittoa. Kurssit olivat koko lukukauden kestäviä pitkiä kursseja sekä viikonloppukursseja.

Henkilöstöön kuuluu 10 sivutoimista tuntiopettajaa sekä sivistysjohtaja-rehtorin että sivistystoimen sihteerin työpanosta 5% + 5%.

Sivistyspalvelut - kansalaito

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2021
Opetustarjonnan kasvattaminen kaikissa kylissä	Järjestetään kursseja toiveiden mukaan	Toteutuneet tunnit	Koulutus savuttaa useampia kuntalaisia	Koronasta huolimatta kansalaisopiston tarjontaa pystyttiin tuntimäärällä mitattuna lisäämään verrattuna vuoden 2020 tunteihin.

Varhaiskasvatus

Toimielin Sivistyslautakunta
Tulosalueen nimi Varhaiskasvatus
Tilivelvollinen Varhaiskasvatusjohtaja

Talous	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
Toimintatulot	342 611	417 867		417 867	297 510	-120 357
Toimintamenot	747 992	-1 006 305		-1 006 305	-801 180	205 125
Netto	-405 381	-588 438		-588 438	-503 670	84 768

Utsjoen kunnan varhaiskasvatuksen toiminta-ajatuksena on luoda lapselle turvallinen ja aktivoiva oppimisympäristö, jossa lasten ajatuksia kunnioitetaan ja kuunnellaan. Varhaiskasvatusta toteutetaan kunnan oman sekä valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon vuoden kierto, paikalliset elinkeinot ja sijainti. Saamen kieli ja kulttuuri ovat vahvassa roolissa toiminnassa ja sen kaikissa arjen tilanteissa. Varhaiskasvatukset arvot ovat toisten kunnioittaminen, hyvät käytöstavat, yhdenvertaisuus, luonto ja suvaitsevaisuus.

Varhaiskasvatuksen sähköinen ohjausjärjestelmä Juulia on käytössä kaikissa osastoissa suomen ja saamen kielellä. Ohjelma mahdollistaa vanhempia ilmoittamaan lasten hoitopäiviä, lomiasia ja poissaoloja. Lisäksi se sisältää lapsen varhaiskasvatussuunnitelman ja esitietolomakkeen esikouluun siirryttäessä.

Utsjoen kunnassa päiväkodit ja kielipesät toimivat joka kylässä; Utsjoella, Karigasniemellä sekä Nuorgamissa.

Väli aikaista hoitoa tarjottiin kuntalaisten lisäksi ulkopaikkakuntalaisille.

Taanan kunnan kanssa tehdyn sopimuksen myötä varhaiskasvatusta tarjottiin myös Sirman lapsille, joka koronan vuoksi oli rajallista rajasulkujen vuoksi.

Eriyistä hoitoa ja kasvatusta (eha) järjestettiin sitä tarvitseville.

Lapsia oli keskimäärin kirjoilla vuoden aikana Utsjoen päiväkodissa saamenkielisessä osastossa 8, suomenkielisessä osastossa ja kielipesässä 12, Karigasniemen päiväkodissa ja kielipesässä 12 ja Nuorgamin päiväkodissa ja kielipesässä 14. Päiväkodit ja kielipesät toimivat samoissa tiloissa ja pihassa.

Suomessa aloitettiin elokuussa 2021 kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu, johon Utsjoen kunta valikoitui mukaan. Viisivuotiaat ovat kokeilussa mukana vuosina 2021 ja 2022. Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun tarkoituksena on vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa lisäämällä lasten osallistumista esiopetukseen osana varhaiskasvatusta. Kaksivuotisessa esiopetuksessa noudatetaan kokeiluopetussuunnitelmaa. Utsjoen kunnalle tehtiin paikallinen opetussuunnitelma sivistystoimen työryhmän toimesta keväällä 2021. Koulujen kanssa tehtiin yhteistyötä oppituntien järjestämisessä. Viisivuotiaat osallistuivat joihinkin koulujen oppitunneille sekä omana ryhmänä sekä yhdessä kuusivuotiaiden esiopetuksessa olevien kanssa, mm. musiikki-, liikunta- ja käsityötunneille. Kotihoidontukea käytettiin ennakoidusta 40 000 tuhannesta 17 594 euroa.

Utsjoen ja Karigasniemen päiväkotien leikkipihojen kalustaminen aloitettiin syksyllä, lopullisesti ovat valmiina kesällä 2022.

Varhaiskasvatusjohtajan palkkakustannukset on jaettu varhaiskasvatustyöyksiköiden kesken.

Utsjoen päiväkodin saamenkielisellä osastolla työskentelivät yksi vakituinen ja yksi määräaikainen varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Varhaiskasvatuksen opettajan virkaan ei saatu kelpoista henkilöä. Tehtävää on hoitanut osittain varhaiskasvatusjohtaja sekä lyhyinä sijaisuuksina varhaiskasvatuksen sosionomi.

Päiväkotiosasto oli avoinna arkisin koko vuoden klo 8-17, joulun aikaan oli kiinni viikon. Vuorohoitoa ei tarvittu.

Kevään ajan Utsjoen päiväkodin suomenkielisellä osastolla toimi vakituisesti yksi lastenhoitaja sekä tarvittaessa määräaikaisesti lastenhoitaja. Elokuusta alkaen aloitti vakituisena varhaiskasvatuksen opettaja, työparina oli vakituinen lastenhoitaja.

Utsjoen kielipesä toimi suomenkielisen päiväkodin yhteydessä ja toiminnasta vastasi yksi pohjoissaamenkielinen lastenhoitaja, lisäksi iltapäivät työskenteli ryhmässä avustaja. Päiväkotiosasto oli avoinna tavallisesti arkisin klo 6.45-17.00, kesällä oli kolme viikkoa kiinni ja viikon joulun aikaan. Vuorohoitoa järjestettiin tarpeen mukaan.

Nuorgamin päiväkodissa työskentelivät määräaikaisena varhaiskasvatuksen opettaja sekä oppisopimuksella lastenhoitaja. Kielipesä toimi päiväkodin yläkerrassa, jossa työskenteli saamenkielinen varhaiskasvatuksen opettaja. Ruoka kuljetettiin Utsjoen avopalvelukeittiöstä, koulujen loma-aikoina ruoka valmistettiin päiväkodissa itse. Päiväkoti oli avoinna tavallisesti arkisin klo 8.-18. Päiväkoti oli auki koko kesän, joulun aikaan oli kiinni viikon. Vuorohoitoa järjestettiin tarpeen mukaan.

Karigasniemen saamenkielisessä päiväkodissa työskentelivät keväällä vakituisena saamenkielinen varhaiskasvatuksen opettaja ja perhepäivähoitaja, määräaikaisena lastenhoitaja. Kielipesän toiminnasta vastasi pohjoissaamenkielinen lastenhoitaja. Kesäkuusta alkaen ei saatu varhaiskasvatuksen opettajan virkavapaaseen sijaista. Varhaiskasvatuksen palvelut syyslukukaudeksi saatiin järjestettyä yhteistyössä Karigasniemen koulun kanssa. Päiväkoti on ollut auki arkisin klo 7.30-17.00. Päiväkoti oli kiinni kesällä kolme viikkoa ja joulun aikaan viikon. Vuorohoitoa ei tarvittu.

Korona edelleen rajoitti koko varhaiskasvatuksen toimintoja. Reissut, mummojen ja ukkien päivät, ijähis idja Inarissa, museovierailut, päiväkotivierailut eivät toteutuneet.

Laadullisena tavoitteena on edelleen saada virkoihin ja toimiin pysyvää koulutettua henkilöstöä.

Toteutuneet hoitopäivät varhaiskasvatuksessa :

Vuosi	Utsjoki päiväkotisuomi	Utsjoki saame	Karigasniemi	Nuorgam	EHA-hoito	Myydyt päivät	Ostetut päivät	Yhteensä
2017	1288	2695	764	1307	27	--	--	6054
2018	1489	2130	1692	1381	78	293	--	6692
2019	1308	1799	1813	2204	125	174	--	7124
2020	999	1362	1407	1870	82	95		5638
2021	1170	1540	1485	1174		31		5369

vuosi	Utsjoki kielipesä	Karigasniemi kielipesä	Nuorgam kielipesä	Yht
2018	849	418	756	2023
2019	530	476	899	1905

2020	380	421	1146	1947
2021	864	766	1107	2737

Sivistyspalvelut - Varhaiskasvatus

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2021
Henkilöstön hyvä ammattitaito ja työhyvinvointi	Kohdennettu täydennyskoulutus, osaamisen ylläpitäminen, työnohjaus tarvittaessa, virkistyspäivät	Koulutuksiin osallistumisen määrä, raportointien toteutuminen ja toimenpiteet	Kelpoiset hyvinvoivat työntekijät, hyvien käytänteiden tuominen työyhteisöön ja niiden vakiintuminen	Koulutuksiin on osallistuttu.
Pedagogiikan johtamisen kehittäminen	Johdon ja henkilöstön ammatillinen täydennyskoulutus	Kehittämiskohteiden tunnistaminen ja kehittämistoimet	Jokaisessa ryhmässä vakaopettaja	Jokaisessa ryhmässä ei vielä vakaopettajaa.
Vakan kolmiportaisen tuen mallin kehittäminen	Tuetaan henkilöstön osaamista täydennyskoulutuksissa, säännölliset varhaiskasvatusten erityisopettajien käynnit	Kehittämiskohteiden tunnistaminen ja kehittämistoimet	Tiimin sisäisen yhteistyön toimivuus Riittävän aikaisen ja oikein kohdennetun tuen varmistaminen	Kolmiportainen malli otettu käyttöön.

Sivistystoimen projektit

Sivistystoimessa oli vuonna 2021 käynnissä 15 hanketta.

Liikuntatoimen hankkeet (kp 1714609001)

Liikkuva ja hyvinvoiva Utsjoki 2021 (171108170_00001)

Hankkeessa parannettiin Utsjoen kuntalaisten terveydentilaa monipuolisella liikuntatarjonnalla. Hankkeessa palkattiin kuntaan projektityöntekijä, jonka tehtävänä oli toimia liikuntapalveluiden suunnittelijana, organisoijana, kouluttajana, tiedottajana ja ryhmien ohjaajana. Hankkeessa laadittiin kuntaan liikuntasuunnitelma, jossa eriteltiin myös tulevaisuuden kehittämistoimenpiteet. Suunnitelmassa kartoitettiin liikunnan tarpeet eri ikäryhmille kunnan nykyisissä palveluissa hallintokunnittain sekä kuntalaisten vapaa-ajan liikunnan tarpeet. Hankkeessa koulutettiin eri hallintokuntien työntekijöitä vertaisliikunnanohjaajiksi sekä lisättiin kaikille kuntalaisille monipuolista liikuntaa. Projektityöntekijältä on voinut vuokrata ilmaiseksi kotitreenivälineitä.

Projektityöntekijä käynnisti myös kunnan liikuntaneuvonta palvelun, johon otettiin 5 terveyden kannalta liian vähän liikkuvaa asiakasta lääkärin lähetteellä mukaan. Liikuntaneuvonta on yksilöllistä ja maksutonta neuvontaa, jonka avulla voi saada liikkumisen osaksi arkea. Neuvonta kestää yleisimmin puolesta vuodesta vuoteen. Sinä aikana etsitään liikkumisen merkitystä elintapoihin. Liikunnan lisäksi liikuntaneuvonnassa käydään tarvittaessa läpi ravitsemusta, uniasioita tai muita hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä. Liikuntaneuvonnan tavoitteena on, että yksilön kokonaisvaltainen hyvinvointi lisääntyy.

Nuorisotoimen hankkeet (kp 1714619001):

Nuorisotoimen hankkeiden kautta on järjestetty erinäköistä kerhotoimintaa paikallisille nuorille. Kerhoihin osallistuminen oli ilmaista. Kerhoihin osallistuneiden määrä on pysynyt noin 5-10:ssä osallistujassa, joten koronaviruksesta johtuvat 20 henkilön kokoontumisrajoitukset eivät ole kerhotoimintaan vaikuttaneet. Kerhoja ovat ohjanneet koulunuorisotyöntekijä, vapaa-aikasihteeri sekä paikalliset nuoret ja liikunta-aktiivit.

Yksissä tuumin –hanke 2020-2021 (171108180_00003)

Yksissä tuumin –hankkeessa 7-18 –vuotiaille lapsille ja nuorille järjestettiin monipuolista vapaa-ajan ohjelmaa Karigasniemellä, Nuorgamissa ja Utsjoella. Koulun lukuvuoden aikana järjestettiin säännöllisiä viikoittaisia kerhoja sekä lapsille että nuorille. Kerhojen aiheina olivat kädentaidot, monitoimikerhot, liikunta sekä tanssi.

Kesällä 2020 järjestettiin kahden viikon ajan päiväleiritoimintaa yhteistyössä Utsjoen seurakunnan kanssa, jolloin lapsille ja nuorille saatiin loma-ajoille mielekästä ja monipuolista tekemistä, joka mahdollisti kaikkien osallistumisen ja kavereiden kanssa harrastamisen. Hiihtolomalla 2021 pidettiin Jutaava lastenleiri, jossa leirin ohjaajat kiersivät Utsjoella, Karigasniemellä ja Nuorgamissa pitämässä ulkoliikuntaan keskittyviä leiripäiviä sekä Utsjoella ja Karigasniemessä kummassakin pidettiin yksi sisäliikuntapäivä. Nuorgamin lapsille järjestettiin tuolloin Utsjoelle kuljetus. Hanke päättyi 31.5.2021.

Kätevästi yhdessä -lasten ja nuorten harrastustoiminta 2021-2022, (171108180_00007)

Hankkeessa järjestetään leiritoimintaa Utsjoella, Karigasniemessä ja Nuorgamissa. Heinäkuussa järjestettiin viikon mittainen kesäleiri Utsjoella 12.-16.7. Nuorgamin lapsille järjestettiin kuljetus Utsjoella päivittäin. Leirillä pelattiin, leikittiin, uitiin, askarreltiin ja tehtiin lohitaideos, joka on nähtävillä Utsjoen keskustassa Nuorgamintien liittymässä. Karigasniemelle suunniteltu kesäleiri peruuntui vähäisen osallistujamäärän vuoksi.

Skalluvaaran yö -leiri järjestettiin 22.10-23.10 12-18-vuotiaille. Nuoret – huolimatta siitä oliko perheessä poronhoitajia vai ei - pääsivät osallistumaan erotuksiin ja yöpyivät Skalluvaaran koulurakennuksessa. Illan ohjelmalla oli lautapelit ja yhteinen oleskelu. Hiihtolomalla järjestettiin päiväleirejä Karigasniemellä, Utsjoella sekä Nuorgamissa. Leireillä laskettiin mäkeä, paistettiin makkaraa, leikittiin, uitiin sekä leivottiin. Nuorgamista oli kuljetus Utsjoelle uintipäivänä.

Harrastamisesta virtaa -hanke 2021-2022, (171108180_00008)

Hankkeen tavoitteena on tarjota jokaiselle utsjokiselle lapselle ja nuorelle koulupäivän yhteyteen mielekäs harrastus. Kerhoja järjestetään jokaisessa Utsjoen kylässä Utsjoella, Karigasniemessä ja Nuorgamissa. Kerhoja järjestettiin yhteensä 10, mm. cheerleadingiä, uimista, tietokonepelaamista, keppihevosterho, ammuntaa ja muita erilaisia liikunnallisia kerhoja.

Etsivä nuorisotyö -hankkeet (171108180_00001 ja 171108180_00009)

Etsivää nuorisotyötä on tehty Utsjoen kunnassa AVI:n myöntämän avustuksen turvin vuodesta 2018 asti. AVI myöntää avustuksia yhtäjaksoisiin ja peräkkäisiin hankkeisiin korkeintaan neljäksi vuodeksi kerrallaan. Etsivään nuorisotyöhön on haettu vuosittain avustusta. Kunnan nuorisotyöntekijä Aleksi Ahlakorpi tekee 50 % työajastaan etsivää nuorisotyötä. Etsivä nuorisotyö pyrkii ennaltaehkäisemään syrjäytymistä ja ohjaamaan nuoria opinto- ja työelämävalinnoissa ja muiden palvelujen ääreen. Utsjoella etsivä nuorisotyö keskittyy ennaltaehkäisevään työhön.

Kohtaamisilla hyvinvointia -koulunuorisotyö Utsjoelle 2021 (171108180_00006)

Hankkeen aikana aloitettiin koulunuorisotyön tekeminen Utsjoen kunnan kaikissa kouluissa Utsjoella, Karigasniemessä ja Nuorgamissa palkkaamalla kouluille yhteinen koulunuorisotyöntekijä vuodeksi 2021. Hankkeen tavoitteena oli saada kunnan kaikki nuoret nuorisotyön piiriin, tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä kouluissa, vähentää koulukiusaamista sekä lasten ja nuorten yksinäisyyttä sekä varautua mahdolliseen tulevaan etäkouluun. Työssä otettiin huomioon Utsjoen lasten ja nuorten erilaiset kulttuuriset taustat. Koulunuorisotyössä kiinnitettiin huomiota etenkin

oppilaiden koulutien nivelvaiheisiin, siirtymisessä päiväkodista kouluun ja alakoulusta yläkouluun. Hankkeen aikana kehitettiin toimintamalli siitä, kuinka koulunuorisotyö voidaan järjestää Utsjoella.

Koulunuorisotyöntekijä järjesti kouluilla välituntitoimintaa ja teemapäiviä. Oppilaiden keskuudessa läsnä oleminen tuotti tulosta, ja oppilaiden oli helppo lähestyä koulunuorisotyöntekijää vaikeissakin asioissa.

Välituntitoiminta ennaltaehkäisi kiusaamistilanteita, ja lisäsi kiinnostusta lähteä välitunnilla pihalle. Keväällä 2021 järjestettiin ryhmätyspäiviä kutosluokkalaisille, jotta heillä olisi helpompi siirtyä yläkouluun. Päivät olivat menestys, ja koulu sekä uudet luokkakaverit tulivat tutuiksi. Syksyllä 2021 ryhmätettiin myös lukiolaiset.

Koulunuorisotyöntekijä piti myös koulun ulkopuolella kerhoja, leirejä, discoja ja tuuraili nuorisotyöntekijää nuortenilloissa.

Hankkeessa oli tärkeää, että kaikilla nuorilla ja lapsilla olisi joku matalan kynnyksen aikuinen, jolla on aina aikaa kuunnella. Jotta nuorisotyö tavoittaisi myös ne, jotka eivät välttämättä nuorisotiloihin hakeudu.

Nuorat mielde! -Nuorisovaltuuston kehittämishanke 2020-2022 (171108180_00004)

Hankkeen tavoitteena on kehittää Utsjoen nuorisovaltuuston toimintaa niin, että se olisi nuoria kiinnostava ja aktiivinen vaikuttaja Utsjoen kunnassa ja myös muissa nuorten vaikuttamiskanavissa, mutta myös vahvistaa nuorten saamelaista identiteettiä kehittämällä vaikuttamistyötä saamelaisia koskevassa päätöksenteossa. Tavoitteena on lisäksi luoda yhteyksiä Norjan rajakuntien (Karasjoki, Tana ja Uuniemi) nuorisovaltuustoihin sekä Pohjon Vinkkelin verkoston kautta muihin Suomen nuorisovaltuustoihin.

Juoiggastit! -hanke (171108180_00002)

Juoiggastit! on Pohjoisimman Lapin Leaderin rahoittama hanke, joka kesti vuoden 2021 loppuun. Hankkeessa kehitettiin lasten ja nuorten harrastustoimintaa musiikin parissa. Pääpaino oli saamelaisessa perinteisessä musiikissa. Hanke kehitti verkostomaisen toimintamallin, jossa Tenonlaakson lapsille ja nuorille tarjottiin tavoitteellista musiikin harrastustoimintaa ja vahvistettiin joikuperinnettä. Hanke lisäsi kohderyhmänsä hyvinvointia ja vahvistaa saamelaislasten ja -nuorten kieltä ja kulttuuria. Hankkeessa kehitettiin musiikin tavoitteellista harrastustoimintaa ja yhteistyötä Norjan kanssa, elvytettiin joikuperinnettä, harrastettiin musiikkia, järjestetään Sápmi Music Talent - tapahtuma sekä tiedotettiin ja verkostoiduttiin.

Kulttuuritoimen hankkeet:

Saamelaiskulttuuri taiteena Utsjoen hoitolaitoksiin

Saamelaiskulttuuri taiteena Utsjoen hoitolaitoksiin -hanke on saanut rahoitusta Suomen kulttuurirahastolta 22 000 euroa. Hanke toteutetaan yhteistyössä Sámi Duodji ry:n, Utsjoen kunnan ja Saamelaiskäräjien kanssa. Hankeavustuksia on voinut hakea hoito- ja hoivalaitoksissa tai muissa ympäristöissä tapahtumiin taidehankkeisiin, joiden asukkaiden tai käyttäjien on vaikea päästä taiteen äärelle.

Hanke toteutetaan Utsjoen kunnan alueella. Hankkeessa tuodaan saamelaisten muistisairaiden ja ikäihmisten saataville saamelaista käsityötä eli duodjia sekä valokuvataidetta Utsjoen muistisairaiden palveluasumisyksikkö Dorvussa sekä vuodeosastolla. Hankkeen taidevalokuvat otetaan Utsjoen kunnan alueelta ja valokuvaajana toimii taiteilija Marja Helander. Myös käsityöt ostetaan paikallisilta käsityöntekijöiltä mahdollisuuksien mukaan.

Monelle muistisairaalle tai vanhukselle saamelainen käsityö luo ikkunan menneeseen elämään. Elämään milloin vielä jaksoi ja kykeni tehdä käsitöitä, käydä hillasuolla, poroerotuksissa ja lohenpyynnissä Tenolla tai muun ruokakalan pyynnissä tunturijärvissä; elämää ennen hoitolaitokseen muuttamista. Valokuvat vahvistavat asukkaiden muistoja, kokemuksia eletystä elämästä. Käsitöiden kautta voi tuntea koskettamalla, pukemalla päälle tai katselemalla sitä aikaa, jolloin vielä laitoksen asukas jaksoi itse neuloa, ommella, vuolla ja työstää käsitöitä.

Kuviin taltioidaan Utsjoelle alueena ominaista saamelaista kulttuuria. Saamelaisten elinkeinot perustuvat kulttuuriin, omaan alueeseen ja sen luonnon monipuoliseen käyttöön. Perinteistä poronhoitoa harjoitetaan koko Utsjoen alueella ja jokisaamelaista kalastuskulttuuria Tenolaaksossa. Tenon ja sen sivujokien sekä tunturijärvien kalastus on ollut ja on edelleen hyvin tärkeä elinkeino saamelaisille. Utsjoella on perinteisesti myös karjankasvatusta, sillä Tenon rannoilla on reheviä kasvupaikkoja pelloille. Kuvia katselemalla, esimerkiksi lohensoudusta, porotöistä, talollisten elämästä, sekä pienistä kylistä kuten Nuvvuksesta, Dalvadaksesta, vanhasta Karigasniemestä yms. Kuvat toimivat ikkunana heidän kotipaikkaansa ja elämäänsä.

Perusopetuksen hankkeet

Saamen kielen etäopetuksen jatkohanke

Hankkeen tavoitteena on kotiseutualueen ulkopuolisen saamen kielten etäopetuksen vakiinnuttaminen. Edellytyksenä opetuksen vakiinnuttamiselle on laadukkaan opetuksen tarjoaminen sekä opetukseen osallistumisen helppous sekä kustannusten kohtuullisuus opetukseen osallistuvilla kunnilla. Hanke palkittiin Cygnaeus-palkinnolla ja sai myönteistä valtakunnallista huomiota. Hanketta on tehty menestyksellisesti yhdessä saamelaiskäräjien kanssa.

Varhaiskasvatuksen hankkeet

Innovatiiviset oppimisympäristöt varhaiskasvatuksessa –hanke käynnissä. Hanke päättyy jatkoajalla viimeistään 31.1.2022

Hankkeen myötä saatu rahoitus on käytetty varhaiskasvatuksen innovatiivisiin oppimisympäristöihin. Eläinhahmot jokaisen päiväkodin ulkoseinille.

Valtion erityisavustus **varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen** Hanke päättyy viimeistään 31.12.2022. Hankkeen myötä kolmiportaisen tuen malli kehitetty toimivaksi paikallisuus ja monikulttuurisuus huomioiden.

Varhaiskasvatuksen kielipesätoiminta

Utsjoen kunnassa kielipesät toimivat joka kylässä; Utsjoella, Karigasniemellä, sekä Nuorgamissa. Kielipesätoimintaa rahoittaa saamelaiskäräjät hyväksytyistä toimintamenoista 85%, kunta 15%.

Tekninen lautakunta

Tekninen toimi

Toimielin   **Tekninen lautakunta**
Tulosalueen nimi   **Tekninen toimi**
Tilivelvollinen   **Kiinteistöpäällikkö**

Talous	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
Toimintatulot	88 317	84 630		84 630	89 455	4 825
Toimintamenot	-444 431	-406 140		-406 140	-416 665	-10 525
Netto	-356 114	-321 510		-321 510	-327 210	-5 700

Tekninen lautakunta on toiminut talousarvion mukaisesti ja täyttänyt sille asetetut toiminnalliset tavoitteet sekä hoitanut sille kuuluvat lakisääteiset tehtävät.

Nuorgamin monitoimitalon valmistuminen viivästyi niin paljon, ettei sitä saatu käyttöön vielä vuoden 2021 aikana. Utsjoen kirkonkylän liikuntasalin remontti ja Karigasniemen vanhan koulun saneeraus saati hyvällä mallilla vuoden 2021 aikana ja niiden valmistuminen tapahtuu kevään 2022 aikana.

Uusien monitoimitalojen valmistuttua, vapautuneiden varhaiskasvatuksen ja opetuksen entisistä tiloista osa on saatu edelleen vuokrattua, mutta osa rakennuksista on jäänyt tyhjilleen ja ylläpitokustannukset näiden tilojen osalta suoraan teknisen lautakunnan hoidettavaksi.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen, käyttö talousosan toteutumisvertailu

Teknisen lautakunnan käyttötalouden tulos

Teknisen lautakunnan käyttötalouden toteutuneiden tuottojen ja menojen osalta ei ole päästy talousarvion mukaiseen toteumaan. Lämmityksen osalta kustannukset ovat kaksinkertaiset talousarvioon varatusta määrärahasta, joka johtuu energiahintojen noususta ja lämmitettävien neliöiden määrän lisääntymisestä. Jätehuollon osalta olemme jääneet suunnitelluista tuloista ja menot ovat talousarvion mukaisia.

Vuoden 2021 toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellusti

Kunnan maksuosuus palo- ja pelastustoimen osalta on määräytynyt voimassaolevan perussopimuksen mukaisesti.

Liikenneväylät ja yleiset tiet

Alueiden osalta on suoritettu tarvittavia kunnossapitotoimia talousarvion puitteissa.

Kertomusvuonna myönnettiin toimenpide- tai rakennuslupa 58 rakennushankkeelle. Rakennusluvista uusiin asuinrakennuksiin kohdistui 2 kpl, loma-asuinrakennuksiin 6 kpl, toimisto- ja liikerakennuksiin 3 kpl ja muihin uusiin rakennuksiin 12 kpl.

Laajennuksia ja muita rakennus- ja toimenpidelupia oli yhteensä 35 kpl. Rakennusvalvonnan osalta on suoritettu normaalia rakennusvalvontaa.

Utsjoen kunta käsitteli v. 2021 kuusi rakentamista koskevan poikkeamislupahakemusta, jotka kaikki hyväksyttiin.

Vuoden 2021 toiminnalliset tavoitteet sähköisten palveluiden käyttöönoton suhteen eivät toteutuneet täydellisesti.

Ympäristö- ja terveysturvallisuus

Ympäristöterveydenhuollon palvelut on ostettu Inarista 1.1.2008 lukien.

Tavoitteena on lakisääteisten elintarvikevalvonnan ja yleisen terveysturvallisuuden järjestäminen kunnassa. Valvonta perustuu seuraaviin lakeihin ja niiden pohjalta laadittuihin valvontasuunnitelmiin:

- elintarvikelaki
- terveydensuojelulaki
- tupakkalaki
- lääkelaki (nikotiinituotteiden myynnin valvonta)

Tilapalvelu

Toimielin Tekninen lautakunta

Tulosalueen nimi Tilapalvelu

Tilivelvollinen Kiinteistöpäällikkö

Talous	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
Toimintatulot	1 051 711	1 157 170		1 157 170	1 096 463	-60 707
Toimintamenot	-994 976	-1 085 170		-1 085 170	-1 246 774	-161 604
Netto	56 735	72 000		72 000	-150 311	-222 311

Korona-pandemian takia kaikkia henkilöstön koulutussuunnitelman mukaisia lakisääteisiä koulutuksia ei saatu toteutettua.

Kiinteistöt

Tilapalvelun hallinnointiin on kuulunut seuraavat kiinteistöt (suuruudet kam²):

Sivistystoimi	Utsjoen ent. koulukeskus	4383
	Utsjoen monitoimitalo	1705
	Karigasniemen monitoimitalo	756
	Karigasniemen koulu	1500
	Karigasniemen liik.halli	812,5
	Nuorgamin koulu	674
	Nuorgamin päiväkot	70
	Nuorgamin monitoimitalo	407
Elinkeinotoimi	Utsjoen vanhat koulurak	429
Perusturva	Utsjoen terveyskeskus	1831
	Utsjoen terveystalo	80
	Aspa toimitila	10
	Karigasniemen terv talo	192
	Nuorgamin terv hoitotila	80
Keskushallinto	virastotalo	1361
Muut	Kylätalo Giisa	210
	Valvontatupa	118

Kylätalo Saivu	126
Utsjoen paloasema	360
Karigasniemen hallit	423
Nuorgamin paloasema	109
Yleisradion tilat	50
Urheilukentän huoltorak	112
Kammit	2 kpl

Asuinrakennukset

Vuokratalo	634
------------	-----

Vuokratalo on ollut vuokrattuna Kiinteistö Oy Ringinvatrolle.

Rakennusten normaalin kunnossapidon lisäksi kuntokorjauksiin käytettiin varoja investointiohjelman mukaisesti.

Investointiohjelma toteutui seuraavasti:

- Nuorgamin monitoimitalon suunnittelu ja rakentaminen*
Nuorgamin monitoimitalon KVR-urakoitsija on ollut Rakennusliike Holmberg Oy ja rakennuksen käyttöönottokatselmus on saatu pidettyä 25.1.2022.
- Utsjokisuun vanha koulu / liikuntatilat*
Lattian pitkän kuivumisajan takia aikataulusta ollaan 3-4 kuukautta jäljessä.
- Karigasniemen koulun jäljelle jäävän osan kunnostaminen*
Karigasniemen vanhan koulun saneeraus on aikataulusta hieman myöhässä ja arvioitu valmistuminen on keväällä 2022.
- Karigasniemen asemakaava*
Kaavasta luonnos laadittuna.
- Utsjoen rantaosayleiskaava*
Kaavasta on tehty valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen.
- Kirkonkylän kyläalueen asemakaavoitus*
Kaava saada vuoden 2022 aikana kunnanhallitukselle ja valtuustolle hyväksyttäväksi.

Jätehuolto

Toimielin	Tekninen lautakunta
Tulosalueen nimi	Jätehuolto
Tilivelvollinen	Kiinteistöpäällikkö

Talous	TP 2020	TA 2021	TA-muutokset	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
Toimintatulot	288 465	338 500		338 500	284 352	-54 148
Toimintamenot	-332 362	-358 500		-358 500	-352 279	6 221
Netto	-43 897	-20 000		-20 000	-67 927	-47 927

Jätteenkuljetusurakoitsijana on toiminut Urbaser Oy. Uusi toimintakausi on alkanut teknisen lautakunnan 15.4.2021 päätöksen mukaisesti 1.5.2021. Sopimuskauden kesto on kaksi vuotta. Hankinta sisältää lisäksi kaksi (2) yhden (1) vuoden optiokautta.

Urakkasopimuspalvelukustannukset olivat toimintavuodelta 277 848 (alv 0%) euroa.

Toimintakertomusvuonna Utsjoelta kerättiin poltettavaa jätettä 363 tonnia. Määrä on vähentynyt edellisvuodesta jälleen 36 tonnia.

Tana River II

Tana River II hankkeen päätoteuttaja on Inarin Lapin Vesi Oy. Utsjoen kunta on yhteistyössä mukana.

Asukkaat saavat laadukkaat palvelut saamen ja suomen kielillä

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2021
Kiinteistöjen korjaus- ja ylläpitosuunnitelma sekä strateginen päätös kiinteistöjen ylläpidosta	Korjaussuunnitelman pohjalta priorisoidaan kohteet ja käynnistetään suunnitelman mukaiset toimenpiteet	Investointiesitykset Korjaustoimenpiteet	Investointiesitykset tehty Korjaustoimenpiteet käynnistyneet	Hankkeissa odotetaan edelleen tilapalvelun käyttöönottoa ja kohdennetun resurssin saamista.
Sähköisten palveluiden käyttöönotto rakennusvalvonnassa	Tiedottaminen sähköisten palveluiden käyttöönotosta	Sähköisen palvelun käyttöönotto	Sähköinen palvelu käytössä	Lupapiste.fi käyttöentisestään lisääntynyt
Rakennuslupien sähköinen arkisto	Siirtyminen sähköisen arkiston käyttöön Arkistointisuunnitelman laadinta	Arkisto sähköisessä muodossa Arkistointisuunnitelma (sähköinen)	Toimenpiteet suoritettu Suunnitelma valmis	Ei ole edennyt Ei ole edennyt
Karigasniemen asemakaavan laatiminen	Investointipäätös asemakaavan laatimisesta Asemakaavan laatiminen käynnistyy v. 2020	Investointipäätös Asemakaavan laatiminen	 Asemakaava valmistuu v. 2022	Kaavakartan ja kaavaselostuksen luonnos laadittu.
Opasteiden kehittäminen	Saamenkieliset opasteet kielilain mukaisesti Koulun opasteet	Opasteet hankittu	Opasteet hankittuna ja asennettuna vuoden 2021 aikana	Ei ole päästy tavoitetasoon.
Maakuntakaava	Edunvalvontatehtävä	Aktiivinen osallistuminen	Utsjoen kunnan näkökulmat	Etenee

	kunnanvaltuuston linjausten pohjalta	ohjausryhmätyökentelyyn	huomioitu Pohjois-Lapin maakuntakaavassa (valmis v. 2021)	
Organisaation sisäisten tukipalveluiden tuottaminen	Hallintokuntien kuulemisen kehittäminen – hallintokuntien henkilöstökokouksiin osallistuminen	Osallistuminen henkilöstökokouksiin	Osallistuminen vuosittain henkilöstökokouksiin	Osallistuttu henkilöstöpalaveriin
Kuntalaisten kuuleminen ja osallistaminen	Kyläillat ja kyläkerrokset Yhteydenpito yrittäjien kanssa yhteistyössä elinkeinotoimen kanssa	Osallistuminen kyläkerroksiin Yrittäjätilaisuuksiin osallistuminen	Kyläkerrokseen osallistuminen (1 krt/v.) Yrittäjätilaisuuksiin osallistuminen (1 krt/v.)	Kuntakerrokset eivät ole toteutuneet vallitsevan koronatilanteen vuoksi.
Utsjoen kunnan tyhjilleen jäävien rakennusten/ rakennusosien kohtalo	Myynti-/ purkupäätökset		Tarpeettomien rakennusten myynti tai purku toteutettu	Päätöksiä puuttuu.

Kunta on haluttu ja vetovoimainen työnantaja

Painopistealueet	Toimenpiteet	Mittari / arviointikriteeri	Tavoitetaso	Arviointi 31.12.2021
Työntekijöiden henkilöstökoulutus	Lakisääteiset koulutukset ja ammattitaidon päivittäminen - tarkennetaan henkilöstökoulutussuunnitelman yhteydessä) Talotekniikka Siivousosaaminen Rakennusvalvonta Hankintalaki – koulutus Korttikoulutus	Koulutuksiin osallistuminen Kunnan yleinen hankintalakikoulutus Korttikoulutus	Henkilöstö osallistuu joka toinen vuosi oman alan koulutukseen Osallistutaan koulutukseen Henkilöstön korttikoulutukset suoritettu	Korona-pandemian takia kaikkia henkilöstön koulutussuunnitelman mukaisia lakisääteisiä koulutuksia ei saatu toteutettua.

Työhyvinvointi / johtaminen	<p>Kehityskeskustelujen vakiinnuttaminen</p> <p>Työolosuhteet – työergonomian kartoittaminen ja kalusteiden uusiminen</p>	<p>Kehityskeskustelut</p> <p>Kartoitus ja kalustehankinnat</p>	<p>Kehityskeskustelut käyty koko henkilöstön kanssa</p> <p>Työergonomiakartoitukset tehty kaikkien henkilöstöryhmien osalta ja kalustehankinnat toteutettu</p>	<p>Kehityskeskusteluja ei ole käyty.</p> <p>Korjataan tapauskohtaisesti</p>
-----------------------------	---	--	--	---

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Sisäiset erät mukana	Alkuperäinen talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
TUOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	832 252	883 709	51 457
Maksutuotot	439 400	485 310	45 910
Tuet ja avustukset	2 761 593	2 522 527	-239 067
Muut toimintatuotot	1 180 229	1 125 532	-54 697
TOIMINTATUOTOT	5 213 474	5 017 077	-196 397
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut	-8 522 985	-8 348 914	174 701
Palvelujen ostot	- 5996 950	-6 094 527	-95 577
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 006 779	-1 144 391	-137 612
Avustukset	-273 500	-249 399	24 101
Muut toimintakulut	-1 123 349	-999 489	123 860
TOIMINTAKULUT	-16 923 563	-16 836 720	86 843
TOIMINTAKATE	-11 710 089	-11 819 642	-109 553
Verotulot	4 610 000	4 751 650	141 650
Valtionosuudet	7 468 252	7 453 970	-14 282
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	1 000	3 761	2 761
Muut rahoitustuotot	5 500	15 027	9 527
Korkokulut	-108 825	-98 061	7 764
Muut rahoituskulut	-3 300	-5 136	-2 136
Rahoitustuotot ja -kulut	-102 325	-84 409	
VUOSIKATE	265 838	301 569	35 731
Poistot ja arvonalentumiset	-795 000	-762 603	32 397
Suunnitelman mukaiset poistot	-795 000	-762 603	32 397
Poistoeron lis.(-) tai väh.(+)	0	10 913	10 913
TILIKAUDEN TULOS	-529 162	-450 121	79 041
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-529 162	-450 121	79 041

Verotulojen erittely, toteumavertailu 2021

	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
	€	€	€
Kunnan tulovero	3 750 000	3 928 649	178 649
Osuus yhteisöveron tuotosta	165 000	177 672	12 672
Kiinteistövero	695 000	645 330	-49 670
Verotulot yhteensä	4 610 000	4 751 650	141 650

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kunnallisvero	3 713 309	3 842 768	3 780 455	3 704 942	3 998 760	3 928 649
Kiinteistövero	615 741	633 123	620 973	645 887	595 045	645 330
Yhteisövero	129 751	159 774	148 637	162 870	154 451	177 672

Verotulot yhteensä	4 458 801	4 635 665	4 550 065	4 513 699	4 748 256	4 751 650
Verotulos/asukas	3 593	3 732	3 693	3 724	3 892	4 041

Kunnan veroprosentti vuonna 2021 oli 21,00 %.

Valtionosuuksien erittely, toteumavertailu 2021

	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
	€	€	€
Peruspalvelujen valtionosuus	7 325 452	7 491 537	166 085
Opetus- ja kulttuurit. muu vo.	142 800	-37 567	-180 367
Valtionosuudet yhteensä	7 468 252	7 453 970	-14 282

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Valtionosuudet	7 162 090	6 856 460	6 896 465	7 268 584	7 715 378	7 453 970
Kehitys %	6,8 %	-4,3 %	0,6 %	5,4 %	6,1 %	-3,4 %
Valtionosuus/asukas	5 771	5 520	5 598	5 982	6 324	6 338

Talousarvion rahoitusosan toteutuminen

Rahoituslaskelma	Talousarvio 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit			
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	265 838	301 569	35 731
Tulorahoituksen korjaukset	0	-11 190	-11 190
Toiminnan rahavirta	265 838	290 379	24 541
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-2 791 643	-2 152 250	639 393
Rahoitusosuudet investointimenoihin	102 000	0	-102 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-41 528	36 136	77 663
Investointien rahavirta	-2 731 170	-2 116 114	615 056
Toiminta ja investoinnit, netto	-2 465 332	-1 825 737	639 598
Rahoituksen rahavirta			
Antolainojen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	0	-9 000	-9 000
Antolainasaamisten vähennykset	0	75 191	75 191
Antolainauksen muutokset	0	66 191	66 191
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	95 394	95 394
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	-1 157 707	-1 157 707
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-529 284	13 369	542 653
Lainakannan muutokset	0	-1 048 943	-1 048 943
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos		-37	-37

Saamisten muutos		-694 562	-694 562
Korottomien velkojen muutos		981 321	981 321
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Rahoituksen rahavirta	-529 284	-696 030	-166 746
Rahavarojen muutos	-2 994 616	-2 521 764	472 852
Rahavarat 31.12		1 177 193	
Rahavarat 1.1.		3 698 957	
KASSAVAROJEN MUUTOS		-2 521 764	

Investointiosan toteutuminen

Toimielin /hanke	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio ja sen muutokset	Toteutuma 2021
Kunnanhallitus				
Kuntatietoraportoinnin muutokset talousjärjestelmään				
Menot	100 000,00		100 000,00	101 251,33
Palvelinten päivitys				
Menot	5 000,00		5 000,00	0,00
Sivistystoimi				
Utsjokisuun koulu - opetusvälineet				
Menot	9 000,00		9 000,00	3 472,58
Saamelaislukio virtuaalipalvelin ja tietokoneet				
Menot	9 000,00		9 000,00	8 433,51
Utsjokisuun monitoimitalo - turvakamerat				
Menot	5 000,00		5 000,00	5 000,00
Karigasniemen koulu – kalustohankinnat				
Menot	9 000,00		9 000,00	6 921,32
Utsjokisuun monitoimitalon pihakalusteet				
Menot	100 000,00		100 000 ,00	79 941,10
Karigasniemen monitoimitalon pihakalusteet				
Menot	48 000,00		48 000,00	52 086,82
Nuorgamin monitoimitalon pihakalusteet				
Menot	20 000,00		20 000,00	0,00
Nuorgamin monitoimitalon kalustohankinnat				
Menot	9 000,00		9 000,00	395,69

Tekninen toimi				
Maan myynti				
Tulot				30 628,50
Kirkonkylän kyläalueen asemakaavoitus				
Menot	100 000,00	96 533,03	10 000,00	3 940,14
Kk:n kaavateiden rakentaminen				
Menot	177 000,00	145 768,00	37 000,00	38 292,00
Kuntokorjaukset				
Menot	50 000,00		50 000,00	0,00
Utsjokisuun koulun jälj. kunnostaminen				
Menot	503 000,00	100 964,83	72 000,00	6 157,55
Utsjokisuun vanha koulu /liikuntatilat				
Menot	238 000,00		340 000,00	206 584,14
Tulot	102 000,00		102 000,00	0,00
Karig.koulun jälj. kunnos				
Menot	350 000,00	31 566,85	332 000	350 318,81
Nuorg.monitoimitalon suunn, rakentaminen				
Menot	1 630 000,00	131 828,17	1 480 000,00	1 025 491,37
Kk:n kaavateiden katuvalaistus				
Menot	50 000,00	15 731,93	25 000,00	3 452,96
Karigasniemen asemakaava				
Menot	100 000,00	3 514,20	50 000,00	28 176,48
Utsjoen rantaosayleiskaava				
Menot				294,00
Molokkien/jätesäiliöiden hankinta				
Menot	15 000,00		15 000,00	1 724,03
Onnelantörmä ja Luossapolku				
Menot	63 055,00		63 055,00	39 264,89
Tulot	41 527,00		41 527,00	25 098,87
Utsjoen monitoimitalo viimeinen erä				
Menot	32 615		32 615,00	32 615,00
Sosiaali- ja terveystoimi				
Atk-ohj. ja laitteet sote				
Menot	25 000,00		25 000,00	14 512,00
ATK-ohjelmat ja laitteet laitehankinnat				
Menot	10 000,00		10 000,00	2 334,00
Sähköinen laskutus				
Menot	13 000,00		13 000,00	0,00

Ultraäänilaite, näytteenottotuoli, EKG				
Menot	46 500,00		46 500,00	31 291,00
Muut laite- ja kalustohankinnat tk				
Menot	15 000,00		20 000,00	19 628,09
Yhteensä				
Menot			2 935 170,00	2 061 578,81
Tulot			143 527,00	55 727,37
Netto			2 791 643,00	2 005 851,44

Tilinpäätöslaskelmat

Kunnan tuloslaskelma

	2021	2020
Toimintatuotot	3 914 897	3 338 168
Myyntituotot	601 527	564 447
Maksutuotot	485 140	461 269
Tuet ja avustukset	2 522 527	1 989 471
Muut toimintatuotot	305 703	322 982
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-15 734 539	-14 470 871
Henkilöstökulut	-8 349	-7 817
Palkat ja palkkiot	-6 738 128	-6 288 788
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 360 361	-1 299 623
Muut henkilösivukulut	-250 425	-228 133
Palvelujen ostot	-5 812 175	-5 113 531
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-1 144 391	-1 029 053
Avustukset	-249 399	-307 480
Muut toimintakulut	-179 660	-204 264
Toimintakate	-11 819 642	-11 132 703
Verotulot	4 751 650	4 748 256
Valtionosuudet	7 453 970	7 715 378
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	3 761	1 481
Muut rahoitustuotot	15 027	12 733
Korkokulut	-98 061	-79 474
Muut rahoituskulut	-5 136	-7 539
Vuosikate	301 569	1 258 131
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-762 603	-644 954
Pys. vastaavien arvonalentumiset		0
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		0
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	-461 034	613 177
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys(+)	10 913	10 913
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-450 121	624 090

Kunnan rahoituslaskelma

	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	301 569	1 258 131
Satunnaiset erät		0
Tulorahoituksen korjauserät	-11 190	0
Toiminnan rahavirta	290 379	1 258 131
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 152 250	-6 413 653
Rahoitusosuudet investointimenoihin		0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	36 136	0
Investointien rahavirta	-2 116 114	-6 413 653
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 825 734	-5 155 522
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-9 000	0
Antolainasaamisten vähennykset	75 191	27 279
Antolainauksen muutokset	66 191	27 279
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	95 394	5 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 157 707	-1 142 105
Lyhytaikaisten lainojen muutos	13 369	0
Lainakannan muutokset	-1 048 943	3 857 895
Oman pääoman muutokset		0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-37	77
Vaihto-omaisuuden muutos		6 543
Saamisten muutos	-694 562	278 564
Korottomien velkojen muutos	981 321	-146 362
Muut maksuvalmiuden muutokset	286 722	138 822
Rahoituksen rahavirta	-696 030	4 023 996
Rahavarojen muutos	-2 521 764	-1 131 526
Rahavarat 31.12	1 177 193	3 698 957
Rahavarat 1.1.	3 698 957	4 830 483
	-2 521 764	-1 131 526

Kunnan tase

	2021	2020
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	182 401	129 459
Aineettomat oikeudet	132 732	92 615
Ennakkomaksut	32 411	
Muut pitkävaikutteiset menot	17 258	36 844
Aineelliset hyödykkeet	15 684 749	14 372 990
Maa- ja vesialueet	514 952	534 390
Rakennukset	12 521 766	12 918 098
Kiinteät rakenteet ja laitteet	293 270	303 568
Koneet ja kalusto	151 191	139 177
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 203 570	477 757
Sijoitukset	2 858 362	2 924 553
Osakkeet ja osuudet	1 475 118	1 475 118
Muut lainasaamiset	1 383 244	1 449 435
Toimeksiantojen varat	219	182
Muut toimeksiantojen varat	219	182
Vaihtuvat vastaavat	2 693 845	4 521 048
Vaihto-omaisuus	5 092	5 092
Murskevarasto	5 092	5 092
Lyhytaikaiset saamiset	1 511 560	816 998
Myyntisaamiset	361 690	219 434
Lainasaamiset	36 232	7 800
Muut saamiset	434 049	491 535
Siirtosaamiset	679 589	98 229
Rahat ja pankkisaamiset	1 177 193	3 698 957
VASTAAVAA	21 419 576	21 948 232
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	7 120 286	7 570 407
Peruspääoma	2 383 628	2 383 628
Käyttöomaisuuden arvonorotukset	106 131	106 131
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	5 080 649	4 456 558
Tilikauden yli-/alijäämä	-450 121	624 090
Poistoero		
Poistoero	54 564	65 477

Muut pakolliset varaukset	6 728	6 728
Muut toimeksiantojen pääomat	541	541
Vieras pääoma	14 237 457	14 305 080
Pitkäaikainen	10 323 028	11 233 410
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 319 558	11 232 010
Liittymismaksut ja muut velat	3 470	1 400
Lyhytaikainen	3 914 429	3 071 670
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 005 613	1 142 105
Saadut ennakot	526 649	378 605
Ostovelat	1 100 471	329 519
Muut velat	158 38	167 534
Siirtovelat	1 123 309	1 053 907
VASTATTAVAA	21 419 576	21 948 232

Konsernilaskelmat

Konsernituloslaskelma

	2021	2020
Toimintatuotot	7 266 697	6 553 891
Toimintakulut	-18 602 403	-17 185 380
Toimintakate	-11 335 706	-10 631 489
Verotulot	4 721 024	4 716 429
Valtionosuudet	7 453 970	7 715 378
Rahoitustuotot ja -kulut	-101 392	-88 067
Korkotuotot	1 249	2 081
Muut rahoitustuotot	16 544	13 218
Korkokulut	-110 345	-92 198
Muut rahoituskulut	-8 840	-11 167
Vuosikate	737 895	1 712 252
Poistot ja arvonalentumiset	-959 978	-844 426
Suunnitelman mukaiset poistot	-959 978	-844 426
Pys. vastaavien arvonalentumiset		0
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	-222 083	867 825
Tilinpäätössiirrot	571	-160
Tilikauden verot	-35	-25 967
Laskennalliset verot	12 000	-12 000
Vähemmistöosuudet	-462	-1 235
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-210 008	828 463

Rahoituslaskelma

	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	737 895	1 712 252
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-35	-25 967
Tulorahoituksen korjauserät	-28 328	-77 607
Toiminnan rahavirta	709 533	1 608 678
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 937 701	-6 900 670
Rahoitusosuudet investointimenoihin	11 403	43 095
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	43 855	115 251
Investointien rahavirta	-2 882 443	-6 742 323
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 172 910	-5 133 646
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-830	-1 086
Antolainasaamisten vähennykset	36 279	27 279

Antolainauksen muutokset	35 449	26 193
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	515 460	5 324 160
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 178 555	-1 361 046
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-166 664	8 959
Lainakannan muutokset	-829 758	3 972 073
Oman pääoman muutokset		0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-12 386	12 751
Vaihto-omaisuuden muutos	2 657	6 144
Saamisten muutos	-677 634	250 178
Korottomien velkojen muutos	1 104 277	-55 282
Muut maksuvalmiuden muutokset	416 914	213 792
Rahoituksen rahavirta	-377 395	4 212 057
Rahavarojen muutos	-2 550 306	-921 589
Rahavarat 31.12	1 597 407	4 147 712
Rahavarat 1.1.	4 147 712	5 069 301
	-2 550 305	-921 589

Konsernitase

VASTAAVAA	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT	20 448 312	18 546 480
Aineettomat hyödykkeet	211 149	154 088
Aineettomat oikeudet	159 083	113 358
Muut pitkävaikutteiset menot	19 026	40 673
Ennakkomaksut ja keskener.	33 041	57
Aineelliset hyödykkeet	19 054 962	17 174 799
Maa- ja vesialueet	609 325	632 225
Rakennukset	14 626 808	14 951 897
Kiinteät rakenteet ja laitteet	293 846	304 987
Koneet ja kalusto	239 774	236 973
Muut aineelliset hyödykkeet	186 020	187 723
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 099 190	860 992
Sijoitukset	1 182 201	1 217 593
Osakkuusyhteisöosakkuudet ja -osuudet	317 132	317 132
Muut osakkeet ja osuudet	781 173	781 116
Muut lainasaamiset	81 836	118 114
Muut saamiset	2 060	1 230
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	116 051	160 921

Valtion toimeksiannot	54 419	15 042
Muut toimeksiantojen varat	61 632	145 879
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 417 697	5 293 025
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	25 465	28 122
Lyhytaikaiset saamiset	1 794 825	1 117 191
Myyntisaamiset	521 732	432 304
Lainasaamiset	36 232	7 800
Muut saamiset	514 174	553 557
Siirtosaamiset	722 687	123 531
Rahoitusarvopaperit	20 071	556
Osakkeet ja osuudet	271	271
Muut arvopaperit	19 803	285
Rahat ja pankkisaamiset	1 577 333	4 147 156
VASTAAVAA	23 982 060	24 000 426
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	6 400 503	6 611 082
Peruspääoma	2 383 628	2 383 628
Muut omat rahastot	886 087	886 659
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	3 340 795	2 512 332
Tilikauden yli-/alijäämä	-210 007	828 463
VÄHEMMISTÖOSUUDET		
Vähemmistöosuudet	96 854	96 393
PAKOLLISET VARAUKSET	71 223	84 734
Eläkevaraus	111	261
Muut pakolliset varaukset	71 112	84 473
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	123 009	180 266
Valtion toimeksiannot	54 419	15 042
Lahjoitusrahastojen pääomat	1	2
Muut toimeksiantojen pääomat	68 589	165 222
VIERAS PÄÄOMA	17 290 470	17 027 951
Pitkäaikainen	12 420 141	13 112 638
Korollinen vieras pääoma	12 416 671	13 099 238
Koroton vieras pääoma	3 470	1 400
Laskennalliset verovelat		12 000
Lyhytaikainen	4 870 330	3 915 313

Korollinen vieras pääoma	1 204 702	1 351 893
Koroton vieras pääoma		2 590 770
Saadut ennakot	538 746	395 181
Ostovelat	1 322 113	467 688
Muut velat	271 932	289 546
Siirtovelat	1 532 836	1 411 006
VASTATTAVAA	23 982 060	24 000 426

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Utsjoen kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti pois lukien verotulot, jotka on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu vahvistetun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaisten suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetietojen yhteydessä.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeiden ja osuuksien tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuuden arvostusperiaatteena on käytetty keskihintamenetelmää arvostaen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan / hankintamenoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Pakolliset varaukset

Kunnan taseeseen on merkitty pakollisena varauksena maanottoalueisiin liittyvä maisemointivaraus.

Erilliskorvaukset ja lomapalkkavelka

Erilliskorvaukset on jaksotettu henkilötasolla ansaintajaksoittain. Lomapalkat ja -rahat on kohdistettu tilikaudelle, jonka perusteella loma-aika on kertynyt. Tuloslaskelmaan kirjattu lomapalkkavelan määrä tilinpäätöspäivänä on laskettu henkilöittäin.

Liitetietojen vertailutietojen esittämistapa

Liitetietojen esittämistapaa on muutettu niin, että kunnan ja konsernin liitetiedot esitetään vierekkäin. Havaittuja virheitä liitetietojen vertailuluvuissa vuodelta 2018 on korjattu seuraavissa liitetiedoissa: 12, 23, 24, 25, 30, 32, 35-37 ja 44.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Ohjeet

Utsjoen konserniin kuuluville yhteisöille ja kuntayhtymille on lähetetty tietojen keräämiseksi kirje ja tiedonkeruulomake, johon on ohjeistettu täyttämään konserniin yhdisteltävät liitetiedot ja erillistilinpäätökset.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernituloslaskelmaan, konsernitaseeseen ja konsernin rahoituslaskelmaan on yhdistetty kaikki kuntakonsernirakenteeseen kuuluvat tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Osakkuusyhteisö on jätetty yhdistelemättä, koska niiden yhdisteleminen on tarpeetonta oikean ja

riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta eikä tilinpäätöstietoja ole ollut mahdollista saada tilinpäätöksen laatimiselle säädetyssä määräajassa.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen väliset sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, keskinäiset saamiset ja velat sekä sisäiset katteet on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on eliminoitu.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Tytäryhteisöt on yhdistetty kunnan konsernitilinpäätöksen laadintaa koskevien ohjeiden mukaisesti. Kuntayhtymät on yhdistetty kuntayhtymänsuuden mukaisella määrällä. Sisäisen omistuksen eliminointi on suoritettu oikaistun tuloksen perusteella.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuus on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa oikaistun tuloksen perusteella. Negatiivista vähemmistöosuutta ei ole erotettu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen tilinpäätökset on muutettu vastaamaan kunnassa noudatettavia tilinpäätösperiaatteita olennaisuus huomioiden niiden yhteisöjen osalta, jotka eivät ole esittäneet lainkaan poistoja omassa tuloslaskelmassaan. Aineellisten hyödykkeiden kirjanpitoarvot on oikaistu vastaamaan suunnitelman mukaan laskettuja arvoja. Poistovaje on oikaistu tilikauden suunnitelman mukaisten poistojen lisäykseksi ja edellisten tilikausien kertynyt poistovajaus edellisten tilikausien yli-/alijäämän oikaisuksi.

Poistoero sekä vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on käsitelty KILA:n yleisohjeen (v. 2016) mukaisesti. Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on rinnastettu ylijäämäeriin siltä osin kuin niihin ei sisälly vastaisia verovaikutuksia. Kunnan ja kuntayhtymien osalta poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitilinpäätöksessä oman pääoman ryhmään jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja niiden muutos tilikauden tuloslaskelmaan. Tytäryhteisöillä ei ole poistoeroja ja vapaaehtoisia varauksia.

Laskentaperiaatteiden yhdenmukaistaminen

Konserniyhteisöjen kirjaamat arvonkorotukset ja -alennukset on peruutettu konsernitilinpäätöksessä.

**TULOSLASKELMAA KOSKEVAT
LIITETIEDOT**

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Toimintatuotot tehtävälueittain (liitetieto 6)				
Yleishallinto	423 055	357 705	423 055	357 705
Sosiaali- ja terveystuotot	3 650 281	3 164 967	1 121 806	732 780
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 723 162	1 646 616	1 723 162	1 646 616
Yhdyskuntapalvelut	1 311 383	1 270 659	646 666	578 247
Muut palvelut	181 516	188 712	0,00	22 820
Toimintatuotot yhteensä	7 289 397	6 628 659	3 914 689	3 338 168

VEROTULOT

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Verotulojen erittely (liitetieto 7)				
Kunnan tulovero	3 928 649	3 998 760	3 928 649	3 998 760
Osuus yhteisöveron tuotosta	177 672	154 451	177 671	154 451
Kiinteistövero	614 703	563 218	645 330	595 045
Verotulot yhteensä	4 721 024	4 716 429	4 751 650	4 748 256

VALTIONOSUUEDET

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Valtionosuuksien erittely (liitetieto 8)				
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	7 491 537	7 572 577	7 491 537	7 572 577
josta koronakustannusten osuus kunnille		340 220		340 220
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-37 567	142 801	-37 567	142 801
Valtionosuudet yhteensä	7 453 970	7 715 378	7 453 970	7 715 378

PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

	Kunta	
	2021	2020
Palvelujen ostojen erittely (liitetieto 9)		
Asiakaspalvelujen ostot	2 652 064	2 296 169
Muiden palvelujen ostot	3 160 111	2 817 362
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	5 812 175	5 113 531

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista (liitetieto 11)

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. (Kvalt. 15.12.2009 § 105), Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistomenetelmät ovat seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet	Tasapoisto	Menojäännöspoisto
Kehittämismenot	3 vuotta	
Aineettomat oikeudet ja liikearvo	5 vuotta	
Atk-ohjelmistot	3 vuotta	
Muut	3 vuotta	
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa	
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 vuotta	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta	
Talousrakennukset	20 vuotta	
Vapaa-ajan rakennukset	20 vuotta	
Asuinrakennukset	30 vuotta	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10-30 vuotta	
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot		20 %
Sillat, laiturit ja uimalat		20 %
Muut maa- ja vesirakenteet		20 %
Vedenjakeluverkosto		10 %
Viemäriverkko		10 %
Kaukolämpöverkko		10 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet		20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset		20 %
Maakaasuverkko		15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot		15 %
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet		15 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet		15 %
Liikenteen ohjauslaitteet		20 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet		20 %
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	15 vuotta	
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	10 vuotta	
Muut kuljetusvälineet	5 vuotta	
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta	
Muut raskaat koneet	10 vuotta	
Muut kevyet koneet	5 vuotta	
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 vuotta	
Atk-laitteet	3 vuotta	

Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoaikaa
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoaikaa

PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

Pakollisten varausten muutokset (liitetieto 12)	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut pakolliset varaukset 1.1.	77 745	103 999	0	0
Lisäykset tilikaudella			0	0
Vähennykset tilikaudella	-13 361	-26 254	0	0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	64 384	77 745	0	0
Eläkevastuu 1.1.	262	439	0	0
Lisäykset tilikaudella			0	0
Vähennykset tilikaudella	-151	-177	0	0
Eläkevastuu 31.12.	111	262	0	0

PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot (liitetieto 13)	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	14 169		14 169	
Rakennusten luovutusvoitot	3 626	51 176		
Muut luovutusvoitot				
Luovutusvoitot yhteensä	17 795	51 176	14 169	
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	2 979		2 979	

OSINKOTUOTOT JA PERUSPÄÄOMAN KOROT

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely (liitetieto 15)	Kunta	
	2021	2020
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	8 000,00	
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	6 400
Yhteensä	8 000,00	6 400

ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

	Kunta	
	2021	2020
Erittely poistoeron muutoksista (liitetieto 16)		
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos		
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus (- tai +)	-10 913	-10 913
Yhteensä	-10 913	-10 913

ARVONKOROTUKSET ok

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Arvonkorotukset (liitetieto 18)				
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.			106 131	106 131
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku				
Arvo 31.12.			106 131	106 131
Arvonkorotukset yhteensä	0	0	106 131	106 131

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

PYSYVÄT VASTAAVAT

	Aineettomat oikeudet	Konserni			Yhteensä
		Tietokoneohjelmistot	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskenkäiset	
Aineettomat hyödykkeet (liitetieto 19 A)					
Poistamaton hankintameno 1.1.	20 744	92 615	40 673	57	154 088
Lisäykset tilikauden aikana	18 171	115 763	197	33 066	167 197
Rahoitusosuudet tilikaudella					
Vähennykset tilikauden aikana					
Siirrot erien välillä	82		152	-82	152
Tilikauden poisto	-12 647	-75 646	-21 996		-110 288
Arvonalentumiset					
Poistamaton hankintameno 31.12.	26 350	132 732	19 026	33 041	211 149
Kirjanpitoarvo 31.12.	26 350	132 732	19 026	33 041	211 149

	Tietokoneohjelmistot	Kunta		Yhteensä
		Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskenkäiset	
Aineettomat hyödykkeet (liitetieto 19 A)				
Poistamaton hankintameno 1.1.	92 615	36 844		129 459
Lisäykset tilikauden aikana	115 763		32 411	148 174

Rahoitusosuudet tilikaudella				
Vähennykset tilikauden aikana				
Siirrot erien välillä				
Tilikauden poisto	-75 646	-19 586		-95 232
Arvonalentumiset				
Poistamaton hankintameno 31.12.	132 732	17 258	32 411	182 401
Kirjanpitoarvo 31.12.	132 732	17 258	32 411	182 401

Aineelliset hyödykkeet (liitetieto 19 A)	Konserni						Yhteensä
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.eräiset hankinnat	
Poistamaton hankintameno 1.1.	632 225	14 951 897	304 987	236 973	187 723	860 992	17 174 799
Lisäykset tilikauden aikana	320	367 268	52 466	102 050	1 981	2 331 442	2 770 446
Rahoitusosuudet tilikaudella		-1 809		-7 325		-2 269	-11 403
Vähennykset tilikauden aikana	-23 221			-310		-5 507	-29 038
Siirrot erien välillä		32 463	52 466	387		-85 468	-152
Tilikauden poisto		--690 398	-63 607	-92 001	-3 684		-849 690
Arvonalennukset ja niiden palautukset							
Aktivoidut korkomenot							
Poistamaton hankintameno 31.12.	609 325	14 626 808	293 846	239 774	186 020	3 099 190	19 054 962
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	609 325	14 626 808	293 846	239 774	186 020	3 099 190	19 054 962

Aineelliset hyödykkeet (liitetieto 19 A)	Kunta					Yhteensä
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja kesk.eräiset hankinnat	
Poistamaton hankintameno 1.1.	428 259	12 918 098	303 568	139 177	477 757	14 266 860
Lisäykset tilikauden aikana		115 762		71 913	1 816 401	2 004 076
Rahoitusosuudet tilikaudella						
Vähennykset tilikauden aikana	-19 438				-5 507	-24 946
Siirrot erien välillä		32 615	52 466		-85 081	
Tilikauden poisto		-544 709	-62 763	-59 899		-667 371

Arvonalennukset ja niiden palautukset						
Aktivoidut korkomenot						
Poistamaton hankintameno 31.12.	408 821	12 521 766	293 270	151 191	2 203 570	15 578 618
Arvonkorotukset	106 131					106 131
Kirjanpitoarvo 31.12.	514 952	12 521 766	293 270	151 191	2 203 570	15 684 749

Maa- ja vesialueet erittely (liitetieto 19 B)	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	127 172	127 172	66 608	66 608
Muut maa- ja vesialueet	482 152	505 053	342 213	361 651
Arvonkorotukset			106 131	106 131
Maa- ja vesialueet yhteensä	609 325	632 225	514 952	534 390

Pysyvien vastaavien sijoitukset (liitetieto 19 C)	Konserni		
	Osakkeet omistusyhteisyyhteistöt	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	317 132	781 116	1 098 248
Lisäykset		58	58
Vähennykset		-2	-2
Siirrot erien välillä			
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta			
Tilikaudella osakkuusyhteisöltä saatujen osinkojen peruutus			
Hankintameno 31.12.	317 132	781 173	1 098 305
Kirjanpitoarvo 31.12.	317 132	781 173	1 098 305

Pysyvien vastaavien sijoitukset (liitetieto 19 C)	Kunta				
	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyhteisyyhteistöt	Kuntayhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	148 634	317 132	239 824	769 528	1 475 118
Lisäykset					
Vähennykset					
Siirrot erien välillä					

Hankintameno 31.12.	148 634	317 132	239 824	769 528	1 475 118
Kirjanpitoarvo 31.12.	148 634	317 132	239 824	769 528	1 475 118

Pysyvien vastaavien sijoitukset (liitetieto 19 C)	Konserni	
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	119 345	119 345
Lisäykset	830	830
Vähennykset	-36 279	-36 279
Siirrot erien välillä		
Hankintameno 31.12.	83 896	83 896
Kirjanpitoarvo 31.12.	83 896	83 896

Pysyvien vastaavien sijoitukset (liitetieto 19 C)	Kunta		
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 331 321	118 114	1 449 435
Lisäykset	9 000		9 000
Vähennykset	-38 913	-36 279	-75 191
Siirrot erien välillä			
Hankintameno 31.12.	1 301 409	81 836	1 383 244
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 301 409	81 836	1 383 244

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset	Tasearvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta
Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	206 565	0	0	206 565	206 565
Kolpeneen Palvelukeskuksen kuntayhtymä	26 838	0	0	26 838	26 838
Lapin liitto	2 385	0	0	2 385	2 385
Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymä	4 037	0	0	4 037	4 037

Omistukset muissa yhteisöissä (liitetieto 20-22)	Y-tunnus	Kunnan omistus-osuus %	Konsernin omistus-osuus %	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta
---	-----------------	-------------------------------	----------------------------------	---	--	--

Tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Ringinvatro	0587482-3	100,00 %	100 %	403 741,03	2 767 618	233 527
Kiinteistö Oy Utsjoen Virastotalo	0615286-5	90,80 %	90,80 %	1 030 736,75	79 221	4 811
Kuntayhtymät						
Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	0819616-7	0,93 %	0,93 %	390 988	1 384 620	22 968
Kolpeneen Palvelukeskuksen kuntayhtymä	0210574-6	1,13 %	1,13 %	53 931	157 576	13 039
Lapin liitto	0937073-7	0,73 %	0,73 %	11 759	27 010	1 491
Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymä	1510651-0	8,00 %	8,00 %	3 732	957	859
Osakkuusyhteisö (yhdistelemätön)						
Kiinteistö Oy Gálgogárdin, Utsjoki	2225545-0	23,59 %	23,59 %			

SAAMISTEN ERITTELY

Saamisten erittely (liitetieto 23)	Kunta			
	2021		2020	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		54 889		8 107
Yhteensä		54 889		8 107
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Muut saamiset				16 541
Siirtosaamiset		444 633		47 422
Yhteensä		444 633		63 963
Saamiset yhteensä		499 522		72 070

SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät (liitetieto 24)	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Jaksotetut henkilöstökulut				
Kelan korvaus työterveyshuollosta	28 875	8 863	24 105	
Lapin sairaanhoitopiirin peruspääoman korko				
Valtion tuet ja avustukset	68 418		62 979	
Muut tuet ja avustukset	11 209	7 315		
Muut siirtosaamiset	173 703	60 372	147 872	50 807

Konsernin sisäiset muut siirtosaamiset	440 482	46 980	444 633	47 422
Yhteensä	722 687	123 530	679 589	98 229

**TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT
LIITETIEDOT**

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Oman pääoman erittely (liitetieto 25)				
Peruspääoma 1.1.	2 383 628	2 383 628	2 383 628	2 383 628
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	2 383 628	2 383 628	2 383 628	2 383 628
Arvonkorotusrahasto 1.1.			106 131	106 131
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	0	0	106 131	106 131
Rakennusrahasto 1.1.	884 203	884 203		
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta				
Siirrot erien välillä				
Rakennusrahasto 31.12.	884 203	884 203		
Muut omat rahastot	2 455	2 295		
Siirrot rahastoon		161		
Siirrot rahastosta	-571			
Siirrot erien välillä				
Muu oma rahasto 31.12.	1 884	2 455	0	0
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	886 087	886 659		0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	3 340 795	2 512 332	5 080 649	4 456 558
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset				
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	3 340 795	2 512 332	5 080 649	4 456 558
Tilikauden yli-/alijäämä	-210 008	828 463	-450 121	624 090
Oma pääoma yhteensä	6 400 503	6 611 082	7 120 286	7 570 407

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsitteyerät	Kunta	
	2021	2020
Edellisten tilikausien yli- /alijäämä 31.12.	5 080 649	4 456 558
Tilikauden yli-/alijäämä	-450 121	624 090

Kertynyt poistoero 31.12.	54 564	65 477
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	4 685 091	5 146 125

ERITTELY POISTOEROISTA

Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten purun vaikutus konsernin lukuihin (liitetieto 26)	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
	Laskennallisten verovelkojen muutos	12 000,00	-12 000,00	
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	-73 491,11	-13 405,13		
Varausten lisäys (-)		60 419,85		
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) 1.1.	143 171,87	108 157,15		
Poistoero	-77 865,90	-91 357,01	-54 564	-54 564
Vapaaehtoiset varaukset	-3 814,86	-63 814,86		

VIERAS PÄÄOMA**PITKÄAIKAISET VELAT**

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua (liitetieto 27)	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 515 301	6 654 706	10 253 523	6 266 667
Lainat julkisyhteisöiltä	1 301 409	396 925		396 925
Pitkäaikaiset velat yhteensä	12 816 709	7 051 631	10 253 523	6 663 592

PAKOLLISET VARAUKSET

Muut pakolliset varaukset (liitetieto 29)	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Eläkevaraus	111	262		
Potilasvahinkovakuutusmaksut	64 384	77 745		
Muut pakolliset varaukset	6 728	6 728	6 728	6 728
Muut pakolliset varaukset yhteensä	71 223	84 734	6 728	6 728

VIERAAN PÄÄOMAN ERITTELY

Vieras pääoma (liitetieto 30)	Kunta			
	2021		2020	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		157 777		144 161

Siirtovelat				136
Yhteensä	0	157 777	0	144 298

SHEKKITILILIMIITTI

	Kunta	
	2021	2020
Sekkitililimiitti (liitetieto 31)		
Luotollisten sekkitilien limiitit 31.12.2020	225 228	242 047
- siitä käyttämättä oleva määrä	225 228	242 047

MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muiden velkojen erittely (liitetieto 32)				
Muut velat				
Muut velat	3 470	1 400	3 470	1 400
Muut velat yhteensä	3 470	1 400	3 470	1 400

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät 33

	Konserni		Kaupunki / Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Siirtyvät korot	1 744	2 830	0,00	0,00
Jaksotetut henkilöstökulut	70 639	276 077	33 503	238 332
Lomapalkkajaksotukset	978 523	991 898	761 930	749 740
Korkojaksotukset	0,00	2 571	0,00	2 571
Valtion tuet, avustukset ja korvaukset	0,00	22 991	0,00	22 991
Muut siirtovelat	481 931	114 504	327 876	40 137
Muut siirtovelat, konsernin keskinäiset	0,00	135	0,00	136
Yhteensä	1 532 836	1 411 006	1 123 309	1 053 907

VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
Kiinnitykset, panttaukset tai muut omaisuusvelkojen vakuudet (liitetieto 34)	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	735 035	849 008		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	735 035	849 008		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	735 035	849 008		

VAKUUKSET JA TAKAUKSET

Vakuudet ja takaukset (liitetiedot 35-37)	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Talletukset Pohjolan Osuuspankissa				
Suomen Ympäristökeskus, jätteen siirto	6 399	6 399	6 399	6 399
Muut	5 752			
Yhteensä	12 151	6 399	6 399	6 399

VUOKRAVASTUUT

Vuokravastuut (liitetieto 38)	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Toimitilojen vuokravastuut	155 450	160 994		2 326
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	97 573	110 032	47 819	59 295
Maa-aluiden vuokravastuut	607	605	607	605
Vuokravastuut yhteensä	253 630	271 631	48 426	62 226
siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	63 938	65 734	18 456	18 667

VASTUUSITOUMUKSET

Vastuusitoumukset (liitetiedot 39-40)	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Järjestelyjen tarkoitus				
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Jäljellä oleva pääoma	1 252 024	728 637	1 252 024	728 637

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	Kunta	
	2021	2020
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	8 618 597	8 084 790
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	5 646	5 038

MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt (liitetieto 41)	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Järjestelyjen tarkoitus				

Osuus kuntayhtymän alijäämästä	-1 491	-2 685	0	0
Arvonlisäveron palautusvastuu	320 058	207 672	0	0

YMPÄRISTÖASIAT

	Kunta	
	2021	2020
Ympäristötuotot ja -kulut		
Ympäristötuotot	257 819	265 482
Ympäristökulut	346 013	330 704
Ympäristökulut (-tuotot), netto	-88 193	-65 222

HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Kunta	
	2021	2020
Henkilöstön lukumäärä 31.12. (liitetieto 42)		
Yleishallinto	4	4
Elinvoima	13	8
Sosiaali- ja terveystoimi	62	59
Opetus- ja kulttuuritoimi	91	82
Tekninen	13	12
Yhteensä	183	165

PALKAT JA PALKKIOT

	Kunta	
	2021	2020
Henkilöstökulut (liitetieto 43)		
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	8 348 914	7 816 544
Henkilöstökulut yhteensä	8 348 914	7 816 544

LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

	Kunta	
	2021	2020
Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut (liitetieto 44)		
Keskusta	601	418
Kokoomus	233	177
Utsjoen Sosiaalidemokraatit ry	609	949
Utsjoen vasemmistoyhdistys ry	495	760
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	1 937	2 303

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

	Kunta	
	2021	2020
Tilintarkastajan palkkiot (liitetieto 45)		
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastus	17 133	12 775
Tilintarkastajan muut toimeksiannot		1 390
Palkkiot yhteensä	17 133	14 165

Luettelot ja selvitykset

Kirjanpito kirjat 31.12.2021

- Intime-Plus ohjelmistolla hoidettu kirjanpito, ostoreskontra, myyntireskontra, yleislaskutus sekä Personec FK ohjelmistolla hoidettu palkanlaskenta
  - tuloslaskelma
  - tase
  - talousarviovertailu
  - tase-erittely
  - liitetiedot
  - toimintakertomus

Tilikautena 1.1. - 31.12.2021 käytetyt tositelajit

Tlaji	Nimi
1	Pankkitositteet
3	Palkkatositteet
6	Matkalaskutapahtumat
10	Muistiotositteet
16	Poistot
20	Ostoreskontramaksut
23	Ostolaskut WF
30	Myyntireskontrasuoritukset
31	Myyntilaskut yleishallinto
32	Myyntilaskut sivistystoimi Y
33	Myyntilaskut koti- ja tukipalv.
34	Myyntilaskut terveystoimi
35	Myyntilaskut elinkeinotoimi
36	Myyntilaskut tekninen toimi
38	Myyntilaskut jätehuolto
43	Päivähoitolaskut
44	Myyntilaskut sos. ja terv. t. Y
46	Myyntilaskut sivistystoimi J
47	Myyntilaskut tontinvuokrat Y
51	Luottotappiot
77	KuntaNet -laskut
90	Excel muistio
91	Laskennalliset KP
92	Laskennalliset SL
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos (lask.)
98	Sisäisen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos (lask)

Tositteet säilytetään tositelajeittain eriteltyinä.

.Allekirjoitukset ja merkinnät

KUNNANHALLITUKSEN JA KUNNANJOHTAJAN ALLEKIRJOITUKSET

Utsjoella __ päivänä _____ kuuta 2022

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus

Utsjoella __ päivänä _____ kuuta 2022

BDO Audiator Oy

Hilkka Ojala, JHTT